

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANA BİLİM DALI**

**ULUSLARARASI SPOR ETKİNLİKLERİNİN
EV SAHİBİ KENTLER ÜZERİNE ETKİLERİ:
SAMSUN 23. DEAFLYMPICS ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hamza USLU

Danışman
Doç. Dr. Musa ÇON

Samsun, 2020

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANA BİLİM DALI**

**ULUSLARARASI SPOR ETKİNLİKLERİNİN
EV SAHİBİ KENTLER ÜZERİNE ETKİLERİ:
SAMSUN 23. DEAFLYMPICS ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hamza USLU

Danışman

Doç. Dr. Musa ÇON

Samsun, 2020

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım yüksek lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, yazımda enstitü yazım kılavuzuna uygun davranıldığını taahhüt ederim.

10/02/2020

Hamza USLU

TEZ KABUL VE ONAYI

Hamza USLU tarafından hazırlanan “Uluslararası Spor Etkinliklerinin Ev Sahibi Kentler Üzerine Etkileri: Samsun 23. Deaflympics Örneği” başlıklı bu çalışma, 27.02.2020 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliğiyle başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan : Doc. Dr. Musa ÇON

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Gül ÇAVUŞOĞLU

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Dursun GÜLER

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

___/___/___

Enstitü Müdürü

ÖZET

ULUSLARARASI SPOR ETKİNLİKLERİNİN EV SAHİBİ KENTLER ÜZERİNE ETKİLERİ: SAMSUN 23. DEAFLYMPICS ÖRNEĞİ

Hamza USLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans, Şubat / 2020

Danışman: Doç. Dr. Musa ÇON

Bu çalışmanın amacı; 23. Yaz Deaflympics'in Samsun şehrine etkilerini incelemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Jie ve Yan (2010) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışması Şimşek (2012) tarafından yapılan 36 maddeden ve 8 alt boyuttan (ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma) oluşan, 5'li likert tipi (1= Kesinlikle Katılmıyorum ve 5= Kesinlikle Katılıyorum) Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği ile 14 maddelik kişisel bilgi formundan yararlanılmıştır. Araştırmada incelenen sürekli değişkenler normal dağılımlı olmadığından verilerin analizinde parametrik olmayan istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Demografik değişkenlere göre verileri analiz etmek için Mann-Whitney U testi, Wilcoxon İşaretlenmiş Sıra Sayıları testi ile nitel değişkenlerin testinde Ki-kare Testi ve Ki-kare istatistiğine dayalı bağımlı ve bağımsız örneklemeler için değişimi test eden McNemar Testi ve Marjinal Homojenlik testi uygulanmıştır. Alt boyutlara ait puan değişkenlerine göre verileri analiz etmek için ise iki grup karşılaştırmasında Mann-Whitney U-Testi; ikiden çok gruplarda ise Kruskal Wallis-H Testi kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda, Deaflympics'i takip edenler ve lisansüstü öğrenci/mezunları Deaflympics'in Samsun'un şehir imajına ve turizm altyapısına katkı sağladığına dair daha fazla olumlu algıya sahiptir. Engelli olmayanlar Deaflympics'in Samsun'a ekonomik katkı sağladığına dair daha fazla olumlu algıya sahiptir. Spor bilimleri öğrenci/mezunları Deaflympics'in Samsun'a ekonomik maliyet getirdiğine dair daha fazla olumsuz algıya sahiptir. Son olarak, Samsun halkının Deaflympics sonrası işaret dili öğrenmeye bir istek duyduğu da tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Deaflympics, Deaflympik, Spor Etkinlikleri, Spor Oyunları.

ABSTRACT

THE EFFECTS OF INTERNATIONAL SPORTS EVENTS ON HOST CITIES: SAMSUN 23rd DEAFLYMPICS

Hamza USLU

Ondokuz Mayıs University, Institute of Social Sciences

Department of Sport Management, M.A., February/2020

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Musa ÇON

The aim of this study; the effects of Deaflympics on the city of Samsun are examined. In this study, as a data collection tool, 14-item personal information form, and Mega Event Impact Scale is 5-likert type (1 = strongly disagree and 5 = strongly agree) and has 36 questions and 8 sub-dimensions (city image enhancement and consolidation, tourism infrastructure, economics benefits, cultural exchange, environmental and culture preservation, economics costs, social and environmental problems, cultural conflicts) developed by Jie and Yang (2010) which validity, reliability study was done by and adapted to Turkish by Şimşek (2012), were used. Non-parametric statistical methods were used in the analysis of the data since the continuous variables examined in the study are not normally distributed. Mann-Whitney U Test, Wilcoxon Signed Ranks test and Chi-Square Test for qualitative variables and McNemar Test for dependent and independent samples based on Chi-Square statistics and Marginal Homogeneity Test were used to analyze the data according to demographic variables. According to score variables of sub-dimensions; Mann-Whitney U-Test was used for comparison of two groups and Kruskal Wallis-H Test was used for more than two group comparisons.

As a result of the study, those who follow Deaflympics and postgraduate students/graduates have a positive perception about Deaflympics' contributions to Samsun's city image and Samsun's tourism infrastructure. Those who don't have obstacle have a more positive perception that Deaflympics contributions' to Samsun's economy. Those who are student/gratuated in the field of sports have a negative perception about Deaflympics' economic cost. Finally, it was found that the residents of Samsun had a desire to learn sign language after Deaflympics.

Keywords: Deaflympics, Sports Events, Sports Games.

ÖN SÖZ

Yüksek Lisans eğitimim süresince, desteğini esirgemeyip daima motive eden, yol gösteren, akademik bilgisi ve tecrübesiyle bakış açıma ışık tutan danışman hocam Sayın Doç. Dr. Musa ÇON, tezimdeki eksiklikleri tamamlamada yol gösteren Sayın Prof. Dr. Soner ÇANKAYA, Sayın Doktor Öğretim Üyesi Gül ÇAVUŞOĞLU ve eksikliğini daima hissettiğim Merhum Prof. Dr. Mehmet Yalçın TAŞMEKTEPLİĞİL hocalarıma, yaşamımın her anında yanımda olan ve beni yetiştiren, annem Havva USLU, babam Necdet USLU'ya, varlığı ile her zaman bana güç veren kardeşlerim Seyfullah USLU ve Emrullah Erkam USLU'ya, desteğini her zaman hissettiren değerli dostlarım Salih AKGÜN ve Recep Nur UZUN'a ve veri toplama aşamasında bana yardımcı olan Sayın Osman ABANOZ, Sayın Hasan TANRISEVER, Sayın Serkan PERÇİN, Sayın Serkan ASMA, Sayın Burak BALOĞLU ve Sayın Emine BOL YAZICI, Sayın Funda YUMUK, Sayın Tuğçe KARAZ, Sayın Ayfer AKBULUT, Sayın Doç. Dr. Recep Cengiz hocalarım ile değerli dostlarım Fatih TURAK, Rabia TEMİZ, Kübra KÖROĞLU, Mukaddes KÖROĞLU, Fırat KILIÇASLAN, Gazi Abdullah SOYLU, Yasin HIZIR, Seydi Kemal ATEŞ, Gülbahar AKALIN, Hatice Kübra AZGIN, Özcan ACAR, İbrahim OUSMANE ADAM, Mahamat ALLAMINE AHMAT, Thierno Mamadou DIALLO, Uzman Dr. Tuğba AVAN, kuzenim Hüseyin USLU ile eşi Gülay USLU'ya ve tez çalışmamın istatistiklerinin sağlıklı bir şekilde yapılması konusunda yardımlarını esirgemeyen Sayın Doç. Dr. Taner TUNÇ hocama, son olarak ise nezaket göstererek tez çalışmama katılım sağlayan bütün Samsun halkına canı gönülden teşekkürü bir borç bilirim.

Hamza USLU

Samsun-2020

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
ÖN SÖZ.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	IX
KISALTMALAR	X
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
1.3. Araştırmanın Soruları.....	5
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1. Sporun Tanımı.....	7
2.2. Ekonomik Bir Sektör Olarak Spor	8
2.3. Etkinlik Nedir?	9
2.3.1. Etkinlik Çeşitleri.....	9
2.4. Spor Etkinlikleri ve Spor Oyunları Tanımı.....	11
2.4.1. Spor Endüstrisi İçerisinde Spor Etkinliklerinin Önemi.....	12
2.5. Spor Etkinliklerinin Amaçları	13
2.6. Sporda Etkinlik Yönetimi	14
2.6.1. Spor Etkinliklerinde Başvuru ve Adaylık Süreci	15
2.6.2. Spor Etkinliklerinde Ev Sahipliği Süreci	16
2.6.3. Spor Etkinlikleri Sırasında Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	20
2.6.4. Spor Etkinlikleri Sonrası Gerçekleştirilen Çalışmalar	21
2.7. Deaflympics	22
2.7.1. 1924 Öncesi Dönem	22
2.7.2. Sessiz Oyunlar ve Deaflympics.....	23
2.7.3. Deaflympics Sembolü	26
2.7.4. Deaflympics Oyunlarında Yer Alan Spor Dalları	27
2.7.5. Katılımcı Olma Şartı	27

2.7.6. İşitme Engellilerin/Sağırkların Ayrı Spor Oyunlarına Sahip Olmasının Nedenleri	27
2.8. Samsun 23. Yaz Deaflympics	28
2.8.1. Hazırlık Süreci.....	28
2.8.2. Samsun 23. Yaz Deaflympics'in Organize Edilmesi	34
2.8.3. Açılış Töreni.....	39
2.8.4. Kapanış Töreni	39
2.8.5. Katılımcı Sayısı, Madalya Dağılımı ve Rekorlar	39
2.8.6. Samsun'da 23. Yaz Deaflympics Sonrası Düzenlenen İşitme Engelliler-Sağırklar Spor Etkinlikleri	40
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	41
3.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	41
3.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Yöntemi	41
3.3. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutlarının İfade Ettiği Algılar.....	42
3.4. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Normallik Değerleri.....	43
3.5. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Faktör ve Güvenilirlik Analizleri.....	44
BULGULAR.....	45
TARTIŞMA	61
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	71
KAYNAKÇA	75
EKLER.....	91
ÖZ GEÇMİŞ.....	94

TABLÖLAR LİSTESİ

- Tablo 1.** Planlı Etkinlikler
- Tablo 2.** ICSD tarafından organize edilen Yaz ve Kış Oyunları
- Tablo 3.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları ve Maddeleri
- Tablo 4.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarına ait Normallik Değerleri
- Tablo 5.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarına Ait Faktör ve Güvenirlik Analizleri
- Tablo 6.** Cinsiyet, Meslek, Eğitim Düzeyi ve Eğitim Alanı Değişkenlerine ait Frekanslar
- Tablo 7.** Engel Durumları, Ailede Engelli Varlığı ve Deaflympics Sonrası İşaret Dili Öğrenme İsteği Durumu
- Tablo 8.** Samsun 2017 Deaflympics'i Takip Etme Şekilleri
- Tablo 9.** Deaflympics Öncesi ve Sonrası İngilizce Öğrenme Çabasındaki Değişim
- Tablo 10.** Engel Durumuna Göre Katılımcıların Deaflympics öncesi ve sonrası Egzersiz Yapma Durumlarındaki Değişim
- Tablo 11.** Deaflympics Öncesi ve Sonrası Samsun Şehrini Engellilerin Yaşamına Uygun Olup Olmadığına Dair Değişime İlişkin Engel Durumuna Göre Ankete Katılanların Yanıtları
- Tablo 12.** Ailedeki Engelli Varlığına Göre Ankete Katılanların Deaflympics Öncesi ve Sonrasında Samsun Şehrini Engellilerin Günlük Yaşamı İçin Uygunluğuna Dair Verdikleri Yanıtlar
- Tablo 13.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Engel Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırması
- Tablo 14.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırması
- Tablo 15.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırması
- Tablo 16.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırması
- Tablo 17.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Eğitim Alanı Değişkenine Göre Karşılaştırması
- Tablo 18.** Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Organizasyonu Takip Etme Değişkenine Göre Karşılaştırması

ŞEKİLLER LİSTESİ

- Şekil 1.** Spor Etkinlikleri Organizasyon Komitesi Örneği
- Şekil 2.** Deaflympics Sembolü
- Şekil 3.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Organizasyon Komitesi Şeması
- Şekil 4.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Sembolünün Taşıdığı Anlam
- Şekil 5.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Organizasyon Sembolü
- Şekil 6.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Maskotu: Çakır
- Şekil 7.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Meşalesi Ön Görünüm
- Şekil 8.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Meşalesi Yan Görünüm
- Şekil 9.** Samsun 23. Yaz Deaflympics Madalyası
- Şekil 10.** Deaflympics 2017 Mobil Uygulaması

KISALTMALAR

CISS: Comité International des Sports des Sourds

Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (Fransızca Kısaltması)

ICSD: International Committee of Sports for the Deaf

Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (İngilizce Kısaltması)

MH: Marjinal Homojenlik Testi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu

Sınırların ortadan kalkarak küreselleştiği dünyada, idari ve ekonomik boyutunun yanı sıra sosyal ve kültürel çeşitli işlevsel özelliklerede sahip olan kentler, gelişen teknoloji ve iletişim araçlarından da faydalanarak, sahip oldukları potansiyeli değerlendirmek ve bunu dünyaya sunmak istemektedirler. Küreselleşmenin bu fırsatı sunmasından dolayı, küçük-büyük, ünlü-ünsüz, uzak-yakın bütün kentler arasında bir rekabet oluşmakta ve bu rekabetin doğal bir sonucu olarak, kentler diğerlerinden farklılaşarak bir adım öne geçmek için uğraş vermektedirler (Zeren, 2012: 95).

Dünya nüfusunun yaklaşık %2'si 1800'lerde kentlerde yaşarken, bu oran 1900'lerde %13'e (yaklaşık 220 milyon kişi), 2011 yılında ise %52'ye (yaklaşık 3,5 milyar kişi) ulaşması ile artık dünya nüfusunun yarıdan fazlası kentlerde yaşamaktadır ve bu oran tahmin edilebileceği üzere sürekli artmaktadır (Bilim Genç, 2016). Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütüne göre, 2030 yılına kadar şehirlerde yaşayan nüfus oranının %61 oranında büyümesi ve şehir nüfusunun 5 milyar kişi daha artması beklenmektedir (World Tourism Organization (UNWTO), 2012: 10). Kentleşmenin dünyada hızla artmasıyla beraber, kentler sahip oldukları demografik yapıyı kaybederek çok çeşitli kültürleri barındıran kozmopolit bir yapıya bürünmekte ve küreselleşmenin doğal bir sonucu olarak uluslar ve kültürler kaynaşmaktadır. Kozmopolit bir yapıya sahip olmaya başlayan kentlerin doğal olarak nüfusu hem yeni yerleşenler hem de ticari ve ekonomik amaçlarla sürekli gelip gidenlerden dolayı artmaktadır. Kentin eski ve yeni sakinleri ile birçok alanda özellikle turizm sektöründe ticari ve ekonomik ilişkiler kuran bireylerin, toplulukların ve şirketlerin kentten beklentileri de artarak çeşitlilik göstermektedir. Küreselleşmenin etkisi olan bu durum için Zeren de insanların farklı arayışlara yöneldiğini ve farklı kültürlerle ilgi duyduğunu ifade etmekte ve bunun sonucunda kentlerin önemli cazibe merkezlerine dönüştüğünü söylemektedir (Zeren, 2012: 99). Kentler de insanların farklılaşan beklentilerini çeşitli hizmetler sunarak karşılamak, ekonomilerini ve kent imajını olumlu bir şekilde geliştirmek için küresel hareketlere kapalı kalmamaktadırlar. Saat, coğrafya fark etmeksizin tüm dünyaya ulaşabilen iletişim ve bilgi kanalları sayesinde kentteki etkinlikler ve hizmetler daha

fazla bölgeye ve insana ulaşarak kentler üzerinde küresel bağlamda bir imaj oluşturmaktadır (Akturan ve Oğuztimur, 2016: 124). Küresel bağlamda oluşan imajın olumlu olması durumunda kentler ve ülkeler dünyaya açılarak sahip oldukları maddi ve manevi ürünlerini pazarlama ve ülkeler nezdinde de saygınlığa sahip olma avantajı yakalamaktadırlar (Ateşoğlu ve Türker, 2013: 113). Örneğin; Seul 1988 Yaz Olimpiyat Oyunları öncesi ve sonrası uluslararası toplumun Güney Kore sanayi ürünlerine olan güven algısını öğrenmek üzere bir araştırma yapılmış ve Seul Olimpiyat Oyunları sonrası verilen olumlu yanıtların %35 arttığı gözlemlenmiştir (DPT, 2000: 89).

Bireyleri veya ülkeleri bir araya toplayan bir olaydan daha fazlasını ifade eden ve kentin uluslararası bir saygınlık kazanmasında ve kent tanıtımının yapılmasında son derece önem arz eden küresel etkinlikler bir halkla ilişkiler faaliyeti aracı olarak işlev görmektedir (Uysal, 2014: 165; Xue, Chen ve Yu, 2012: 746; Ünlü Kurt, 2018: 13). Küresel etkinliklerin başlıca örnekleri ise şunlardır:

-Spor Etkinlikleri: Olimpiyat Oyunları, THY Avrupa Ligi (Turkish Airlines Euroleague), UEFA Şampiyonlar Ligi;

-Siyasi zirveler: NATO, G-8, G-20;

-Fuarlar: İstanbul Maratonu Fuarı, Frankfurt Kitap Fuarı;

-Festivaller: Cannes ve Sundance Film Festivalleri, Valencia Las Fallas Festivali;

-Kültürel Etkinlikler: Avrupa Spor Başkenti, Avrupa Kültür Başkenti;

-Uluslararası Projeler: Erasmus Plus projeleri, AIESEC projeleri;

-Uluslararası Sergiler: Expo Dünya Sergisi, İstanbul Çağdaş Sanat Sergisi (Uysal, 2014: 165).

Küresel etkinliklerin en çeşitli ve en renkli olanı ise kuşkusuz uluslararası spor etkinlikleridir. Çünkü bu tür etkinlikler hem ekonomik açıdan hem de sosyal açıdan topluma fayda ve haz sağlayan etkinliklerdir. Ayrıca uluslararası spor etkinlikleri sayesinde etkinliğe ev sahipliği yapan kentler ve ülkeler, yabancı çevreleri etkileme, olumlu bir imaj oluşturma ya da mevcut olumsuz imajı olumluya dönüştürebilme, uluslararası politikalarda söz sahibi olabilme, diğer kent ve ülkelerle uluslararası işbirliğini geliştirme imkanına sahip olabilmektedirler (Akoğlu ve Mutlu, 2018: 277;

Özkan, 2014; Kurt, 2014: 139). Bu yüzden spor ve spor etkinlikleri bir diplomasi aracı olarak da kullanılabilir (Kurt, 2014: 139). Küresel pazarlarda rekabet edebilmenin ve saygın bir uluslararası siyasete sahip olabilmenin en önemli şartlarından birinin olumlu bir imaja sahip olmak olduğunun farkında olan ve küresel güçler arasında yer edinmeye çalışan Rusya da, bu amaçla 2014 Sochi (Soçi) Kış Olimpiyat Oyunlarını ve 2018 FIFA Dünya Kupasını organize etmiştir (Ateşoğlu ve Türker, 2013: 113; Terekli ve Çobanoğlu, 2018: 99). Bu konuda verilebilecek bir diğer önemli örnek ise 2010 yılında Türkiye ve Ermenistan arasında oynanan FIFA Dünya Kupası Eleme Maçlarıdır. Hem Ermenistan hem de Türkiye’de yapılan maçlarda iki ülkenin de devlet başkanları birbirlerini maçlara davet etmişler ve maçları beraber takip etmişlerdir. “Futbol diplomasisi” olarak bilinen ve iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirme çabası olarak bilinen bu olay sporun diplomaside nasıl güçlü bir araç olarak kullanılabildiğinin önemli bir göstergesi olmuştur (Gaytancıoğlu, 2010: 46).

Uluslararası spor etkinlikleri ev sahibi kentlerin şehirleşmesine ve bununla birlikte kentlerin sosyal ve kültürel olarak da gelişmesine katkı yapmaktadır. Örneğin Seul 1988 Yaz Olimpiyat Oyunları sayesinde Seul şehri çeşitli çiçeklerle, sanat eserleri ile ve daha modern kaldırımlarla yeniden dekore edilmiş ve kentteki ulaşım ağları geliştirilmiştir (Liao ve Pitts, 2006: 1242). 1986 yıllarında Avrupa Birliği’ne katılan İspanya’nın Barcelona kenti de 1992 Yaz Olimpiyat Oyunlarını avantaja çevirerek diktatör Franco döneminden kalma özellikle şehir altyapısı ile ilgili sorunlarını gidermiştir (Liao ve Pitts, 2006: 1242).

Sporun ve spor etkinliklerinin ev sahibi ülkelerin ekonomilerine fayda sağlayabilmesinin yolu o ülkenin sanayi alanında gelişmiş ve üreten bir ülke olmasına, alt ve üst yapılarının gelişmiş olmasına, vatandaşlarına gerekli hizmetleri en üst düzeyde verebiliyor olmasına bağlıdır (Terekli ve Çobanoğlu, 2018: 96-103). Çünkü bu tür etkinlikler, etkinliğin boyutuna, katılım sayısına ve etkinliğin özelliğine bağlı olarak kentleri ulaşım, altyapı ve çevre hizmetleri gibi alanlarda değişime zorlamaktadır. Örneğin işitme engelliler-sağırılar ile ilgili bir spor oyunları etkinliği düzenlendiği zaman şehrin işitme engelli-sağır katılımcı ve seyircilerine uygun olması beklenir. Ulaşımında uygun yönlendirmeler, işaret dili bilen insanlar, işitme engellilere-sağırılara uygun spor kulüpleri, spor dallarında artış, şehirdeki insanların işitme engelliler-sağırılar ve diğer

engel grupları hakkında farkındalığının artması ve halkın bütün kesiminin bir arada yaşayabileceğine dair bir bakış açısı geliştirmesi bu tür bir etkinlikten beklenen ilk faydalardır.Şüphesiz, şehirdeki hizmetlerin tüm topluma hitabet edecek şekilde gelişmesi hem kentte yaşayan insanlara hem de orayı ziyaret eden insanlara daha iyi hizmetler sunulmasına ve kent hakkında zihinlerde olumlu bir imaj oluşmasına yol açmaktadır.

Bütün bunları değerlendirdiğimizde özellikle uluslararası spor etkinliklerinin düzenlendiği şehirlere sadece ekonomik yönlerden bir fayda sağlamadığı sportif, sosyal ve kültürel bakımdan da şehri kalkındırdığı ve özellikle şehrin daha yaşanabilir kılınmasına ve spor kültürü oluşturulmasına ayrıca farklı gruplardaki bireylerin (engelliler ve engel gruplarında yer almayanlar) bir arada yaşayabilmesine büyük katkılar sağladığı anlaşılmaktadır.

Spor etkinliklerinin burada ifade ettiğimiz gibi birçok olumlu sonuçları olmasına rağmen, etkinliklere ev sahipliği yapan kentler, kent halkının ilgili etkinlikler hakkında sahip olduğu düşünceleri, beklentileri ve görüşleri yeterince dikkate almamaktadırlar (Zhou ve Ap, 2009: 78). Uluslararası spor etkinliklerine talip olan kentlerin ve ülkelerin bu etkinliklerden her bakımdan fayda sağlayabilmesi için etkinlik öncesi ve sonrası halkın organizasyona karşı algı ve tutumlarını öğrenmeye çalışması ve geçmiş benzer etkinliklerin yönetimi, şehre olan etkileri ve istatistikleri üzerine bilimsel çalışmalar yapması büyük önem arz etmektedir. Bu çabalar, etkinlikleri yönetenlerin şehirdeki eksiklikleri daha iyi yorumlamasına ve gelecekte organize edilecek etkinlikleri daha başarılı bir şekilde gerçekleştirmesine ve yönetmesine yardımcı olacaktır.

Deaflympics spor oyunları etkinliğinin Samsun iline etkisinin Samsun halkının algıları üzerinden incelendiği bu çalışmada birinci bölümde çalışmanın kuramsal çerçevesini oluşturan kavramlara ve konulara yer verilmiştir. İkinci bölümde araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırma sonucu elde edilen bulgular yer almaktadır. Dördüncü bölüm; elde edilen bulguların yorumlandığı, tartışıldığı ve başka çalışmalarla karşılaştırıldığı bölüm olurken ayrıca yine bu bölümde çalışmanın konusu olan Samsun 27. Yaz Deaflympics ile ilgili bazı önemli meselelere de değinilmiştir. Son bölümde ise araştırmanın sonuçları hakkında bilgilere yer verilmiş ve gelecek çalışmalar için yapılan önerilerle çalışma sonlandırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu tez çalışmasının amacı; Samsun ilinde organize edilen “Deaflympics” İşitme Engelliler Spor Oyunları’nın kente olan olumlu ya da olumsuz etkilerini Samsun halkının algıları üzerinden incelemektir. Bu çalışma ile spor etkinliklerinin önemi ortaya koyulmaya, etkinlikleri organize eden yöneticilere ve bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara bir bakış açısı sunulmaya çalışılmıştır. Bu yüzden, yapılan bu araştırmanın literatüre olumlu katkı yapacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın, spor etkinliklerine merak duyanlar için de bir rehber kaynak olacağı ümit edilmektedir.

1.3. Araştırmanın Soruları

1- Samsun 2017 Deaflympics’in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanların engel durumları arasında bir farklılık var mıdır?

2- Samsun 2017 Deaflympics’in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanların cinsiyet özellikleri arasında bir farklılık var mıdır?

3- Samsun 2017 Deaflympics’in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanların meslek durumları arasında bir farklılık var mıdır?

4- Samsun 2017 Deaflympics’in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanların eğitim düzeyleri arasında bir farklılık var mıdır?

5- Samsun 2017 Deaflympics’in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanların eğitim alanları arasında bir farklılık var mıdır?

6- Samsun 2017 Deaflympics'in ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma alt boyutları ile ankete katılanlardan organizasyonu takip eden ve takip etmeyenler arasında bir farklılık var mıdır?

7- Samsun 2017 Deaflympics organizasyonunu takip eden katılımcılar hangi yollarla organizasyonu takip etmeyi tercih etmiştir?

8- Çalışmaya katılanlara göre, Samsun'da yaşayan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası İngilizce öğrenme çabaları ne durumdadır?

9- Çalışmaya katılanlara göre, Samsun'da yaşayan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumu nedir?

10- Çalışmaya katılanlara göre, engeli olmayan, işitme engelli-sağır olan ve diğer engel grubunda yer alan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumları nelerdir?

11- Çalışmaya katılanlara göre, Samsun'da yaşayan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamının uygun olup olmadığına yönelik algısı nasıldır?

12- Çalışmaya katılanlara göre, engeli olmayan, işitme engelli-sağır olan ve diğer engel grubunda yer alan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamının uygun olup olmadığına yönelik algıları nasıldır?

13- Çalışmaya katılanlara göre, ailesinde engelli bulunan bireyler ile ailesinde engelli bulunmayan bireylerin Samsun 2017 Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamının uygun olup olmadığına yönelik algısı nasıldır?

14- Çalışmaya katılanlara göre, Samsun'da yaşayan bireyler Samsun 2017 Deaflympics sonrası işaret dili öğrenmeye yönelik bir istek duymuş mudur?

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sporun Tanımı

Bir olgu olarak çok geniş bir alanı ifade eden spor; içerdiği yarışma dalları, farklı hedefler ve uygulanış biçimlerine göre farklı bakış açıları ile değerlendirilebilmektedir (Çon, 2011: 4). Bu yüzden literatürde sporun çok çeşitli tanımları bulunmaktadır.

Savaş'a göre spor; bireysel, toplu veya takım halinde kendine has özgün kuralları ve teknikleri ile yapılan, bedensel ve zihinsel becerilerin gelişiminde etkili olan, eğitici ve eğlendirici yanları da bulunan ve bedensel gücü artırmak için yapılan bütün çalışmaları ifade eden bir kavramdır (Savaş, 1997: 304).

Fişek'e göre spor; oyunun ve yarışma unsurlarının bir arada organize edildiği, bu yarışmalarda zafere ulaşanların ödüllendirildiği, bu zafer için büyük mücadelelerin sergilendiği ve bu yüzden yoğun ve istikrarlı bir fiziksel çalışmayı zorunlu kılan bir iş olarak tanımlanmaktadır (Fişek, 1985: 8).

Bir başka tanıma göre spor; keyif odaklı olan, çeşitli amaçlara ve fikirlere sahip farklı topluluklar ve yönetimler tarafından yönlendirilerek bilinçli bir şekilde oluşturulan zorlukları aşabilmek için az ya da çok çabayı gerektiren bedensel faaliyetlerdir (Amman, 2000: 101).

Avrupa Konseyi'ne göre ise spor; yarışma düzeylerinin hepsinde sonuçlar elde etmeyi veya sosyal ilişkiler geliştirmeyi amaçlayan ayrıca bedensel olarak güçlü ve yetenekli olmayı veya zihinsel olarak sağlıklı olmayı ve geliştirmeyi hedefleyen düzenli, planlı ve örgütlü katılımlar veya günlük, plansız ve gayri resmi katılımlar yoluyla gerçekleşen bütün fiziksel aktivitelerdir (Council of Europe, 2001).

Yıldırım ise spor'u; gösteri ve serbest zaman amacına sahip olmakla birlikte, profesyonel bir iş kolu olarak yapılanmış ve ekonomi içerisinde yer edinmiş kurumsal bir yapı olarak ifade etmektedir (Yıldırım, 2008: 1).

Buradan hareketle spor; birbirine üstünlük kurmak ve bu üstünlüğü en adaletli bir şekilde belirlemek için oluşturulan kurallar çerçevesinde en az iki birey veya takımın bir araya gelerek rekabet etmesiyle, yapanlar açısından maddi kazanç sağlayan, izleyenler

açısından haz, mutluluk, coşku duygularını yaşatarak keyif veren oyun karakterli yarışma şeklindeki faaliyetlerdir.

Spordeki bu rekabetten etkilenen insanlar fiziksel aktivite veya egzersiz yapma işteği duyabilmekte, spor ürün ve hizmetlerini satın almaya yönelebilmektedirler. Ayrıca sporun gelişmesi, antrenman bilimleri üzerine yapılan çalışmaların artması, spor ve teknoloji birlikteliği sağlık, ekonomi, teknoloji, eğlence gibi sektörleri de etkileyebilmektedir.

2.2. Ekonomik Bir Sektör Olarak Spor

Spor; bütün toplumların, her yaştan ve her statüden insanın büyük keyif aldığı bir faaliyet olarak, kadın, erkek, yoksul, zengin, genç, yaşlı gibi çok çeşitli değişkenlere sahip bir yapıya sahiptir. Bundan dolayı spor, kar amacı güden kuruluşlar için önemli bir yatırım alanı olarak görülmektedir. Teknolojinin gelişmesi ve küreselleşme ile sınırların ortadan kalkması sonucu bu yatırım alanı tüm dünyayı kapsayacak devasa bir sektör haline gelmiştir.

Temelde iki takım veya iki birey arasında maddi amaçlara dayalı olarak gerçekleşen bir rekabet anlamına gelen spor, ekonomik bir sektör haline gelmesi ile günümüz dünyasında bu rekabetten çok daha büyük bir anlama sahip olmuştur. Ekmekçi, bununla ilgili olarak sporun etkisinin günümüzün toplumlarında hızla arttığını belirtmiş ve sağlık yönünden bireylerin fiziksel ve zihinsel becerilerinin gelişimine katkı sağladığııı, toplumsal yönden insanların sosyal ilişkilerini geliştirdiğini ve bunların dışında ciddi anlamda ekonomik gelir sağladığııı ve istihdam oluşturduğunu ifade ederek sporun artık bir sanayi dalı haline geldiğini söylemiştir (Ekmekçi ve Dağlı Ekmekçi, 2010: 24).

Günümüzde spor endüstrisinin 100 milyar dolar civarındaki büyüklüğünün Bulgaristan, Tunus, Slovenya, Estonya, Malta ve Kenya gibi 130 ülkenin milli gelirinden bile fazla olması dikkat çekici olmakla birlikte buna spor malzemeleri, lisanslı ürünler, sağlık ve fitness merkezleri de eklendiğinde sektörün büyüklüğü 700 milyar doları bulmaktadır (AA, 2016; Iannella ve Morandini, 2017: 6).

Spor sektörünün temel unsurları ise şöyledir:

- Olimpiyat Oyunları ve diğer spor etkinlikleri,
- Spor kulüpleri, gönüllü spor kuruluşları, devlet destekli spor kurumları
- Spor alanında çalışanlar (Sporcular, spor yöneticisi, antrenör, spor hekimi, spor masörü, kondisyoner, akademisyenler, beden eğitimi öğretmenleri)
- Spor salonları ve spor tesisleri
- Spor ürünleri şirketleri (Nike, Adidas, Joma, Lescon, Daedo, Mikasa)
- Spor pazarlaması ve reklam
- Spor pazarlaması üzerine faaliyet yürüten şirketler (Octagon, Youfirstsport)
- Sponsorluk
- Spor etkinliklerinin yayın hakları
- Spor hizmetleri, faaliyetleri ve yönetiminde yenilikçi yaklaşım
- Spor malzemeleri ve Ar-Ge (Batmaz vd., 2016: 528; Pitts vd., 1994: 3).

2.3. Etkinlik Nedir?

Türk Dil Kurumuna göre etkinlik; birincil anlamıyla, bir kurumun, kuruluşun ve bir yapının, birliğin belirli bir alandaki eylemi, ikincil anlamıyla ise bir faaliyet veya bir aktivite olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2019).

Bir başka tanıma göre ise etkinlik; boş zaman ve serbest zaman gibi faaliyetlerden farklı olan, bireysel amaçlara veya örgütsel amaçlara ulaşmak için yapılan planlı ve düzenli eylemleri veya katılımları ifade etmektedir (Tokay Argan 2009: 287).

2.3.1. Etkinlik Çeşitleri

Etkinlikler hem kar amacıyla hem de kar amacı olmadan gönüllü olarak düzenlenebilmektedir. Kar amacı ile düzenlenen etkinliklerin organizasyon yapısı büyüdükçe ekonomisi de büyümekte ve farklı bir yapıya bürünmektedir. Olimpiyat Oyunları, Deaflympics, UEFA Şampiyonlar Ligi, FIFA Dünya Kupası, NBA Finalleri, THY Avrupa Ligi Dörtlü Final (Turkish Airlines Euroleague Final Four) gibi etkinlikler Dünya’da yaşanan küreselleşme ile birlikte büyük şirketlerin ve markaların da

yatırımları sonucu etki alanlarını artırmaktadır (Ünlü Kurt, 2018: 17). Ekonomik olarak büyüyen ve etki alanı olarak genişleyen ve düzenlendiği mekanlara önemli katkılar sağlayan bu etkinlikler “megaetkinlikler” olarak adlandırılmaktadır (Ünlü Kurt, 2018: 17). Roche, mega etkinlikleri, kitlesel bir cazibeye ve uluslararası bir öneme sahip olan ve içerisinde ticari ve sportif öğeler de bulunduran geniş kapsamlı kültürel etkinlikler olarak tanımlamıştır (Roche, 2000: 1).

Etkinlikler sadece spor ile sınırlı olmamasına rağmen kuşkusuz, mega etkinliklerin en etkilisi ve etki alanı en geniş olanı uluslararası spor etkinlikleridir.

Getz, etkinlikleri planlı etkinlikler ve plansız etkinlikler olmak üzere iki gruba ayırmış ve planlı etkinlikleri Tablo 1’de de görüldüğü üzere başlangıcı ve bitişi belirli olan geçici etkinlikler olarak ifade etmiştir (Getz, 2005: 26-27).

“Tablo 1: Planlı Etkinlikler” (Getz, 2005: 27-42).

Kültürel Etkinlikler ve Şölenler	- Festivaller (Fanta Gençlik, Valencia Las Fallas) - Karnavallar (Rio Karnavalı) - Törenler (Cumhuriyet Bayramı Töreni) - Geçit Töreni (30 Ağustos Zafer Bayramı Geçit Töreni) - Sergiler (Resim Sergileri, Sanat Sergileri)
Ticari Etkinlikler	-Fuarlar (İzmir Enternasyonal Fuarı) -Zirveler (Brand and Sport Summit) -Kongreler ve Toplantılar (Spor Bilimleri Kongresi)
Spor Etkinlikleri	- Olimpiyat Oyunları, FIFA Dünya Kupası, THY Avrupa Ligi (Turkish Airlines Euroleague), Akdeniz Oyunları
Eğitim ve Bilim Amaçlı Etkinlikler	- Seminerler - Konferanslar - Atölye Çalışmaları
Rekreasyon Etkinlikleri	- Yürüyüş, Tırmanış, Bisiklet Turları
Özel Etkinlikler	- Düğünler - Partiler - Kokteyller
Siyasi Etkinlikler	- Siyasi Zirveler (G-20 Zirvesi) - Siyasi Toplantılar (Plan ve Bütçe Komisyonu Toplantısı)

Jago ve Shaw ise etkinlikleri sıradan (planlanmamış) ve belirlenmiş (planlı) etkinlikler olarak iki kategoriye ayırmaktadır (Jago ve Shaw, 1998: 25). Burada belirlenmiş etkinlikler de kendi içinde; küçük ölçekli ve büyük ölçekli olarak ayrılmaktadır.

- **Küçük Ölçekli (Minor) Etkinlikler**

Daha çok bir şehir ya da kasabayı ilgilendiren yerel düzeyde ya da küçük bir bölgede etkiye sahip olan etkinliklerdir. Örnek: Mersin Narenciye Festivali, İzmir Boyoz Festivali, İzmir İl Tekvando Şampiyonası.

- **Büyük Ölçekli (Major) Etkinlikler**

Etki alanı geniş olan, ekonomik olarak da büyük boyutlara sahip, ulusal veya uluslararası olabilen etkinliklerdir. Büyük etkinlikler, yüksek statü ve prestije, çok sayıda izleyiciye, geniş medya ilgisine, olası geleneklere, etkinliğin her aşamasında ekonomik olarak önemli masraflara ve etkinlik sonunda kazanılan olası maddi ve manevi miraslara sahiptir. Büyük ölçekli (Major) etkinlikler; nitelikli ve mega olarak ikiye ayrılmaktadır.

- **Nitelikli (Hallmark) Etkinlikler**

Belirli bir yerde yapılan, ulusal veya uluslararası olabilen, düzenlendiği mekanların tanıtımını yapması ve buraları canlandırması ile de dikkat çekici olan ve farkındalık oluşturabilen etkinliklerdir. Örnek: Rio Karnavalı, Oktober Fest.

- **Mega Etkinlikler**

Konumu sürekli değişebilen, uluslararası bir kimliğe sahip, düzenlendiği mekanlara ekonomik anlamda önemli katkılar yapan, çok sayıda katılımcıya sahip olan etkinliklerdir (Jago ve Shaw, 1998: 25-28; Ünlü Kurt, 2018: 17; Masterman, 2009: 16; Von Der Wagen ve White, 2010: 8; Ritchie, 1984: 2; Hall, 1989: 265; Getz ve Page, 2016: 57). Örnek: Eurovision Şarkı Yarışması, EXPO Fuarları, Olimpiyat Oyunları, FIFA Dünya Kupası, FIBA Dünya Basketbol Şampiyonası, UEFA Şampiyonlar Ligi Finali, ATP ve WTA Tenis Turnuvaları, THY Avrupa Ligi Dörtlü Final (Turkish Airlines Euroleague Final Four).

2.4. Spor Etkinlikleri ve Spor Oyunları Tanımı

Getz, spor etkinliklerini; profesyonel veya amatör olarak, kapalı veya açık alanda (su kayağı gibi suda yapılan ve Red Bull Air Race gibi havada yapılan etkinlikler dahil), düzenli ve planlı bir takvim içerisinde, tek branşlı ya da çok branşlı olarak

çeşitlenebilen, yarışmacılar veya seyirciler için ya da her ikisi için düzenlenebilen buna ek olarak spor festivallerini de içerisinde bulundurabilen ve kapsama alanı itibarıyla yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçekte organize edilebilen, bir etkinlik çeşidi olarak değerlendirmiştir (Getz, 2005: 40).

Bir diğer tanımda ise spor etkinlikleri; spor yarışmaları ve bununla birlikte spor odaklı tüm girişimleri ve faaliyetleri (seminer, kurs, kamp vb.) kapsayan, belirli bir plan ve program çerçevesinde bu faaliyetlerin icra edildiği tüm çalışmalar olarak değerlendirilmektedir (Demirci, 1991: 46; GSGM Gençlik ve Spor Faaliyetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik, 2005).

Spor etkinliklerinin bir çeşidi olan spor oyunları ise; bir spor etkinliğine ev sahipliği yapmak için aday olan ve ev sahipliği hakkını kazanan şehir ve ülke tarafından organize edilen, genel kuralları uluslararası etkinlikler için uluslararası bir komite ya da federasyondan tarafından belirlenen, ulusal etkinlikler için ise bir ulusal komite ya da federasyondan tarafından belirlenen ve çok sayıda spor dalının yer aldığı etkinliklerdir.

2.4.1. Spor Endüstrisi İçerisinde Spor Etkinliklerinin Önemi

Spor etkinlikleri; estetik, coşku, hırs ve heyecan öğelerine sahiptir (Balcı, 1999: 16). Bu yüzden, kıyasıya mücadele eden ve birbirine üstünlük kurmaya çalışan takımları ve sporcuları izlemek toplumların spordan keyif almasına yol açmaktadır. Toplumların spora olan ilgisi de bu doğrultuda artmakta ve sonuçta sürekli spor faaliyetlerini takip eden ve bu faaliyetlerin içinde olmak isteyen bir kitle oluşmaktadır. Spor etkinlikleri tam da toplumların spora ilgisinin başladığı bu noktada gelişmeye başlamıştır. Bu ilginin farkına varan kişilerin ve kurumların sporu ticari bir faaliyet olarak kullanmaya başlamasıyla da spor ve spor etkinlikleri büyük olaylar haline gelmişlerdir.

Sporu takip eden seyircilerin ve taraftarların takip etme nedenleri; unutulmaz anlara tanıklık etmek, taraf olmak ve taraf olduğu topluluk ile aynı duyguları yaşayarak aidiyet duygusu yaşamak, ilgili spor dalına karşı kendini motive ederek serbest zaman aktivitelerinde oyun olarak icra etmek ve en önemlisi keyif almaktır. Bu durumu iyi gözlemleyen kişi ve kurumlar da spora yatırım yaparak insanlara bu arzularını yaşatmakta ve buradan önemli gelirler elde etmektedirler.

Sporun gelir getirici bir faaliyete dönüşmesiyle spor etkinliklerinin sayısı artmıştır. Spor etkinliklerinin sayılarının artmasıyla da spor, çeşitli ekonomik sektörler ile ilişki kurmaya ve yeni ekonomik faaliyet alanları oluşturmaya başlamıştır. Bu faaliyetler; pazarlama ve reklam, sponsorluk, spor malzemeleri üretimi ve satışı, tv ve yayın hakları gibi (Batmaz vd., 2016: 528; Pitts vd., 1994: 13; Iannella ve Morandini, 2017: 6). Böylece, günümüzde içerisinde yer alan diğer bölümlerle birlikte büyük ve önemli bir sanayiye dönüşen, spor endüstrisini oluşturan ve etkileyen en temel bölümlerden birisi spor etkinlikleri olmuştur (Şimşek, 2012: 15). Çünkü spor etkinlikleri en az iki birey ve iki takım arasındaki rekabete dayalı bir olay olarak, sporun icra edildiği ve sunulduğu faaliyet alanlarıdır. Bu bakımdan spor endüstrisini daha iyi anlamak için, sporun rekabete dayalı olduğunu hatırlayarak bu rekabetin gerçekleştiği spor etkinliklerini temel almak çok daha anlamlı olacaktır. Eğer bu rekabet ve toplumların bu rekabete ilgisi olmasaydı karşılaşmalar, ligler, şampiyonalar, Dünya Kupaları yani spor etkinlikleri olmayacak ve şirketlerin ve ülkelerin büyük paralarla yatırım yaptığı ekonomik bir sektör ile bu sektörün içinde yer alan spor ürün ve hizmetleri ortaya çıkmayacaktı. Ayrıca, sporun büyük bir ekonomik sektör haline gelmesinde spordaki rekabete olan ilginin ve teknolojik gelişme ile oluşan küresel yayıncılık faaliyetlerinin tüm dünyayı ırk, din, coğrafya fark etmeksizin etkilemesinin de önemli bir payı bulunmaktadır.

2.5. Spor Etkinliklerinin Amaçları

Son yıllarda spor organizasyonlarının sayısının artmasının nedeni elbette ki bu organizasyonların ev sahibi mekanlar üzerinde oluşturduğu ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerle ilgili olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle ülkeler, spor etkinliklerine ev sahipliği yapmak için çeşitli kamusal ve özel amaçlara sahiptirler.

- **Spor Etkinliklerinin Kamusal Amaçları**

- Toplum ve bilhassa genç nüfusu spor ve rekreasyon faaliyetlerine yönlendirerek sağlıklı bir toplumun oluşturulmasına katkı vermek.

- Spor dallarının tanıtımını yapmak ve yaygınlaştırılmasını sağlamak.

- Uluslararası alanda ülkeyi temsil edecek başarılı sporcular ve antrenörler, kondisyonerler, eğitmenler, spor sağlık elemanları ve yöneticiler yetiştirmek.

- Spor ve rekreasyon alanlarına vatandaşların daha çok iştirak etmesini sağlamak.
- Gençlik ve spor etkinliklerinde katılımcılara en iyi hizmeti sunmak.
- Faaliyetlerin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak.
- Ülke tanıtımı ve reklamı yaparak olumlu imaj oluşturmak.
- Ülkelerarası dostluğu ve barışı geliştirmek (Balcı, 1999: 18; GSGM Gençlik ve Spor Faaliyetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik, 2005).

- **Spor Etkinliklerinin Özel Amaçları**

- Maddi gelir elde etmek,
- Siyasi bir güç elde etmek ve itibar kazanmak,
- Ürünlerin, hizmetlerin, faaliyetlerin, kültürel öğelerin ve ülkenin tanıtımını yapmak (Balcı, 1999: 18).

2.6. Sporda Etkinlik Yönetimi

Spor oyunları ya da büyük spor yarışmaları gibi spor etkinliklerinin ne zaman nerede düzenleneceği etkinlik tarihinden çok daha önce belirlenmektedir. Bu sayede, etkinliğe ev sahibi olan şehir, yeterli bir hazırlık süresine sahip olmaktadır.

Dünya’da farklı amaçlarla kurulmuş birçok spor örgütü ve spor federasyonu olmasına rağmen etkinlik yönetim süreci büyük oranda benzerdir. Spor etkinliklerinin yönetim süreci; adaylık süreci (etkinlik için yapılan fizibilite çalışmaları dahil), hazırlık süreci, etkinlik aşaması, etkinlik mirası olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır. Dürüstlük, iyi yönetim ve şeffaflık bu dört aşamanın hepsinde önemli rol oynamaktadır (Hover vd., 2016: 6). Bu yönetim süreçleri özellikle uluslararası spor etkinliklerinde çok belirgin bir şekilde uygulanmaktadır.

Adaylık sürecinden önce başvuru sürecini de eklediğimizde sporda etkinlik yönetimi sürecinin beş aşamalı olduğunu da söyleyebiliriz. Lakin, birbirine çok benzemesi nedeniyle “başvuru ve adaylık süreci” aynı başlık altında değerlendirilecektir.

2.6.1. Spor Etkinliklerinde Başvuru ve Adaylık Süreci

Spor oyunları gibi büyük ölçekli etkinliklerde aday statüsü hemen kazanılmamaktadır. Öncelikle şehirler spor oyunları gibi büyük ölçekli etkinlikleri düzenlemek için bir adaylık dosyası hazırlamak zorundadırlar. Bu yüzden, spor etkinliklerine ev sahipliği yapmak için aday olan şehirler, bir etkinliği düzenlemek için yapmakta olduğu çalışmaları ve planladığı çalışmaları bir dosya halinde hazırlar ve ilgili komiteye başvuru yaparlar. Daha sonraları komite başvuran şehirler içerisinde aday şehirleri belirler. Burada dikkat edilmesi gereken nokta başvuru süreci ile adaylık statüsü kazanılan sürecin arasında belirli bir zamanın olmasıdır. Bu zaman içerisinde şehirler önce başvuru için sonra aday şehir olmak için ve en sonunda da ev sahibi şehir olmak için çeşitli hazırlıklar yapmaktadırlar. Belirlenen aday şehirler için de belirli bir zaman tanınmaktadır. Komite bu sürenin sonunda toplanır ve aday şehirlerin hazırlıklarını değerlendirerek oylamaya geçer. Oylamada en çok oyu alan şehir ilgili spor etkinliğine ev sahibi olma hakkı kazanır.

Bir spor etkinliğine ev sahipliği yapma hakkı kazanmak çok ciddi hazırlık gerektiren bir süreçtir. Bir şehrin bir spor etkinliğine ev sahipliği yapma hakkı kazanmadan önce yaptığı çalışmalar bu hakkı nasıl kazandığına dair önemli ipuçları vermektedir. Bu yüzden, hazırlanan başvuru ve adaylık dosyaları, etkinliğe ev sahipliği yapmak isteyen bir şehrin bu süreçte neler yaptığını ve neler yapacağını anlamamıza ve süreci öğrenmemize yardımcı olacaktır.

Başvuru ve adaylık sürecinde ilgili etkinliği düzenlemek isteyen bir ülke başvuru ve adaylık dosyası (başvuru süreci sonrası aday olma hakkı kazandığı takdirde) hazırlamalı ve ilgili spor etkinliğinin uluslararası komitesine bu dosyayı sunması gerekmektedir. Bu başvuru dosyasında şu bilgiler yer alır: Düzenlemek istenilen etkinliğe ilişkin motivasyon ve amaç, etkinliği düzenlemek ile ilgili beklentiler (ekonomik, sosyal, kültürel, sportif), etkinliğe ilişkin politik ve yasal destekler (ulusal ve yerel yönetim desteği, kanunlar), bütçe ve mali kaynaklar, insan kaynaklarına ve kurulacak omitelere dair bilgiler, etkinlik sırasında konaklama, yarışmalar ve toplantılar için kullanılacak mevcut tesisler ve yapılması düşünülen tesisler hakkında bilgiler, ulaşım, sağlık, acil servis ve güvenlik hakkında bilgiler, halkla ilişkiler çalışmaları ile

medya hizmetlerine dair bilgiler, önceden organizasyon yapma tecrübesinin olup olmadığına dair bilgilendirme, halkın ilgili spor etkinliğine dair görüşleri ve desteğine dair bilgilendirme ile aday şehir ya da şehirlerin iklimi, nüfusu ve çevresel koşulları gibi genel konular yer alır (International Olympic Committee, 2003: 25-32; Greenwell vd., 2014: 41-42).

2.6.2. Spor Etkinliklerinde Ev Sahipliği Süreci

İlgili komitenin yaptığı oylama sonucunda aday olduğu spor etkinliğine ev sahipliği yapma hakkı kazanan şehir, etkinliği organize etme sürecine geçmiştir. Bu süreç; etkinlik öncesi, etkinlik sırası ve etkinlik sonrası süreci kapsamaktadır.

- **Spor Etkinlikleri Öncesi Gerçekleştirilen Çalışmalar**
 - **Organizasyon Komitesi**

Bir spor etkinliğine ev sahibi olma hakkını elde ettikten sonra ilk aşamada yapılacak işler; yönetim yapısı ve kadrosunu oluşturmaktır. Sırasıyla organizasyon yapısı belirlenerek organizasyon komitesi ve organizasyon kurulu oluşturulur. Daha sonra görev dağılımı yapılarak etkinlik hazırlık süreci işletilmeye başlar.

Organizasyon komitesi yapısı; organizasyon kurulu, organizasyon komitesi başkanı, organizasyon sekreteri ve genel hizmetler koordinatörlüğü (mali, karşılama ve protokol, tesis, ulaşım, konaklama, beslenme, sağlık, güvenlik, teknoloji, akreditasyon ve eğitim), yarışmalar koordinatörlüğü (sporcu ilişkileri, yarışma ve antrenman tesisleri, yarışma tesisleri bakım ve onarımı), pazarlama ve tanıtım koordinatörlüğü (sponsorluk, reklam, tanıtım, halkla ilişkiler, gönüllüler koordinatörlüğü, uluslararası ilişkiler koordinatörlüğü, basın-yayın koordinatörlüğü, törenler ve gösteriler koordinatörlüğü, anti-doping çalışmaları koordinatörlüğü ve bağlı etkinlikler koordinatörlüğünden oluşmaktadır (Supovitz, 2005: 109-110; European Athletic Association 2003: 2; Diril ve Ulusoy, 2019: 104; Deaflympics 2017, 2017a). Detaylı olarak şu şekilde inceleyebiliriz:

- **Organizasyon Kurulu:** Spor etkinliğine ev sahipliği yapan ülkenin ve şehrin üst düzey yöneticilerinden oluşur.3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'na göre, Türkiye'de düzenlenen spor etkinliklerinde bu kurul kurulabilmektedir ve başkanlığını da Gençlik ve Spor Bakanı yapmaktadır (3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu, 1986: 224). Bu kurulda yer alan üyeler şu kişilerden oluşur:

- Gençlik ve Spor Bakanı,
- Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından atanan üç yönetici,
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı,
- Spor organizasyonuna ev sahipliği yapan ilin valisi,
- Spor organizasyonu eğer büyükşehir statüsündeki şehirlerde yapılıyorsa o ilin büyükşehir belediye başkanı,
- Ev sahibi şehirde bulunan üniversitelerin rektörlerinin kendi aralarından seçeceği bir temsilci,
- Birden fazla ilde düzenlenen organizasyonlarda; bu illerin valileri, belediye başkanları ile illerde mevcut olan üniversitelerin rektörlerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilci bulunur (3289 Sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu, 1986: 224).

- **Genel Hizmetler Koordinatörlüğü:** Mali hizmetler, karşılama ve protokol, tesis, ulaşım, konaklama, beslenme, sağlık, güvenlik, teknoloji, akreditasyonve eğitim hizmetlerinden oluşur (Supovitz, 2005: 109; Diril ve Ulusoy, 2019: 104).

- **Mali Hizmetler Birimi:** Organizasyon bütçesini yönetir.

- **Karşılama ve Protokol Hizmetleri Birimi:** Gelen kabilelerin karşılanması ve üst düzey yöneticilere etkinlik boyunca her konuda eşlik etmekle görevlidir.

- **Tesis Hizmetleri Birimi:** Yarışma tesisleri haricinde organizasyonun ihtiyaç duyduğu her türlü etkinliğin düzenlenmesinden ve ayarlanmasından sorumludur.

- **Ulaşım Hizmetleri Birimi:** Sporcuların, kabilelerin, gönüllülerin ve organizasyonun diğer tüm elemanlarının tesisler, görev yerleri, konaklama alanları, havaalanları arasındaki ulaşım hizmetlerinden sorumludur.

- **Konaklama Hizmetleri Birimi:** Otel rezervasyonları ve Oyunlar Köyü yönetiminden

sorumludur.

- **Beslenme Hizmetleri Birimi:** Organizasyon sırasında hem konaklama tesislerine hem de yarışma tesislerine sağlanan yeme-içme hizmetlerinden sorumludur.

- **Sağlık Hizmetleri Birimi:** Gerekli sağlık personelinin ve her türlü tıbbi ekipmanın teminini sağlar. Yarışma alanlarına tam donanımlı ambulanslar sağlar ve acil sağlık hizmetlerini gerçekleştirir. Sağlık hizmetleri işlerini yürütür.

- **Güvenlik Hizmetleri Birimi:** Sorunsuz bir organizasyon için yerel ve ulusal güvenlik birimleri ile sürekli iletişimde halinde olarak güvenlik hizmetlerini sağlar.

- **Teknoloji Hizmetleri Birimi:** Etkinlik öncesinde ve etkinlik sırasında ihtiyaç duyulan teknolojik altyapının ve her türlü teknolojik araç-gereçlerin sağlanmasından sorumludur.

- **Akreditasyon Hizmetleri Birimi:** Kafilelerin, sporcuların, yöneticilerin ve organizasyonun diğer elemanlarının görev alanlarına hızlı, sorunsuz bir şekilde girişine imkân tanıyan ve görev kimliği niteliğinde olan akreditasyon kartlarının hazırlanmasından sorumludur.

- **Eğitim Hizmetleri Birimi:** Organizasyon komitesinde yer alan bütün birimlerin ve görevlilerin etkinlik ile ilgili eğitiminden sorumludur.

- **Yarışmalar koordinatörlüğü:** Sporcu ve kafileler ile iletişim kurarak onların organizasyon boyunca sorunlarına çözüm bulur ve isteklerine yanıt verir. Yarışma tesislerinin ve antrenman tesislerinin hazırlanmasından, bu tesislerin sporculara, takımlara ve yarışmalara tahsis edilmesinden, bu tesislerin bakım ve onarımının takip edilmesinden sorumludur (Supovitz, 2005: 109).

- **Pazarlama ve Tanıtım Koordinatörlüğü:** Sponsorluk ilişkileri, reklam, halkla ilişkiler çalışmaları ve etkinliğe ait lisanslı ürün mağazasının hazırlanmasından ve yönetilmesinden sorumludur.

- **Gönüllüler Koordinatörlüğü:** Gönüllülerin istihdamından, yönlendirilmesinden ve yönetilmesinden sorumludur.

- **Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü:** Etkinliğe katılan ülkelerin ulusal spor komiteleri ve ulusal spor federasyonları ile ilgili uluslararası spor komitesi arasında ilişki

kurarak organizasyon boyunca sorunların çözümüne yardımcı olur ve gelen istekleri karşılamaya çalışır.

- **Basın-Yayın koordinatörlüğü:** Medya faaliyetlerinden ve etkinlik ile ilgili her türlü basılı ve görsel materyalin hazırlanmasından sorumludur.

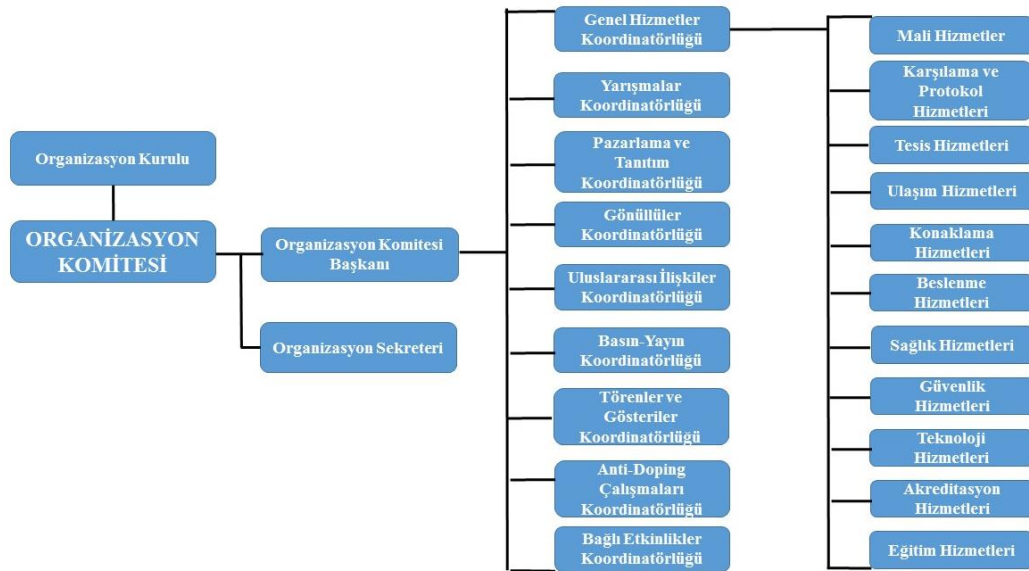
- **Törenler ve Gösteriler Koordinatörlüğü:** Etkinliklerin açılış ve kapanış törenlerinde, madalya törenlerinde, oyunlar meşalesinin taşınmasına dair gerçekleştirilen etkinliklerde, yarışma aralarında ve yarışma alanlarında gerçekleştirilen her türlü şov ve gösterilerin ayarlanmasından ve yönetilmesinden sorumludur.

- **Anti-Doping Çalışmaları Koordinatörlüğü:** Spor etkinliği sırasında yasaklı madde kullanımının önüne geçmeye çalışmakta ve sporculara doping testleri yapmaktadır. Adil yarışmalar için bu birimin çalışmaları büyük önem arz etmektedir.

- **Bağlı Etkinlikler Koordinatörlüğü:** Partiler ve sosyal faaliyetler ile ilgili etkinliklerden sorumludur (Supovitz, 2005: 109).

Spor etkinlikleri faaliyeti başlamadan önce organizasyon komitesinin kurulmasıyla komite içerisinde yer alan birimler yukarıda tanımlanmış görevlerine göre çalışmalarına başlamaktadır.

Buradan yola çıkarak hazırlanan örnek bir spor etkinliği organizasyon komitesi yapısı şekil 1’de gösterilmiştir.

“Şekil 1: Spor Etkinlikleri Organizasyon Komitesi Örneği”

Genel olarak ise spor etkinlikleri faaliyetleri öncesi şu görevler yerine getirilmelidir:

- Mevcut spor tesislerinin durumunu incelemeli ve organizasyon için hazır değilse gerekli düzeltmeleri yapmalı ya da yenilerini inşa etmelidir.

- Konaklama hizmetleri için gerekli ayarlamaları yapmalı ve yeterli değilse yeni konaklama tesisleri inşa etmelidir.

- Medya ve haberleşme hizmetleri için gerekli teknolojiye ve imkânlara sahip olunmalı, haberleşme altyapısı mutlaka oluşturulmalıdır.

- Ulaşım ve ulaştırma hizmetleri için gerekli teknolojiye ve imkânlara sahip olunmalıdır.

- Yarışma talimatları hazırlanmalıdır.

- Yarışmalarda ihtiyaç duyulacak her türlü araç ve gereç temin edilmelidir.

- Beslenme alanlarının hazırlanması ve yarışmalar sırasında yarışma tesislerine yeme-içme hizmetlerinin sağlanmasına yönelik planlar hazırlanmalıdır.

- Sağlık elemanları belirlenmelidir.

- Gönüllü istihdamı ve diğer gerekli insan kaynakları sağlanmalıdır.

- Katılımcıların ülkeye ve şehre ilk girişleri ve dönüşleri de dahil olmak üzere spor faaliyetleri öncesi, sırası ve sonrasına yönelik olarak gerekli güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

- Her türlü idari ve mali hizmetin yerine getirilmesi için planlar yapılmalıdır (Demirci, 1991: 20).

2.6.3. Spor Etkinlikleri Sırasında Gerçekleştirilen Çalışmalar

Bu aşamada katılımcılar organizasyona artık dahil olmuş ve yarışmalar başlamıştır (Demirci, 1991: 53). Etkinliğin sorunsuz gerçekleştirilebilmesi için her birim ve elemandan görevlerini eksiksiz bir şekilde yerine getirmeleri beklenir. Bu safhada yapılacak önemli çalışmalar şunlardır:

- Antrenman ve yarışma tesislerinde bir eksik olup olmadığı denetlenir ve olası

bir sorun yarışma başlamadan çözümlenir. Ayrıca yarışma sırasında da her türlü hizmetin verilebilmesi için bütün birimlerle sürekli iletişim halinde olunur.

- Hakemler, personeller ve gönüllüler görev alanlarına yönlendirilir.
- Sporcuların ve kabilelerin tesisler arasında ulaşımı sağlanır.
- Yarışma ve konaklama alanlarında beslenme hizmetleri yerine getirilir.
- Haberleşme sistemleri sürekli olarak kontrol edilir.
- Güvenlik önlemleri alınır.
- Hastaneler, ambulanslar sürekli hazır tutulur.
- İhtiyaç duyulması halinde tercüman desteği ve çeviri hizmetleri verilir.
- Spor etkinliğinin açılış ve kapanış seramonisi yapılır (Demirci, 1991: 53-54; Balcı, 1991: 102-104).

2.6.4. Spor Etkinlikleri Sonrası Gerçekleştirilen Çalışmalar

Bu aşama etkinliğin kapanış töreninden sonra veya etkinlik kapsamında gerçekleştirilen son yarışmadan sonra başlar (Demirci, 1991: 54; Balcı, 1991: 104). Etkinlik sona erdikten sonra genel bir değerlendirme yapılır ve bütün işler sonuçlandırılır (Demirci, 1991: 54). Bu safhada yapılan çalışmalar genel olarak şöyledir:

- Yarışma tesisleri ile diğer faaliyetler için kullanılan tesislerin bakım ve onarım işlemleri yapılır. Bu tesislerin etkinlik sonrasında da hizmet verebilmesinin sağlanmasına çalışılır.
- Yarışmalarla ilgili raporlar değerlendirilir ve genel bir rapor hazırlanır.
- Etkinliğin ekonomik sonuçları değerlendirilir.
- Katılımcılarla ilgili her türlü mali işlem, ödül ve sertifika işlemleri tamamlanır ve etkinlik süresince emek veren herkese teşekkür yazısı gönderilir.
- Tesislerdeki araç-gereçler toplanarak sayımı yapılır ve gelecekte tekrar ihtiyaç duyulması durumunda kullanabilmek için ilgili yerlere gönderilir.
- Etkinlikle ilgili raporlar ve görsel materyaller katılımcılar ile paylaşılır (Demirci, 1991: 54; Balcı, 1991:105).

2.7. Deaflympics

2.7.1. 1924 Öncesi Dönem

İşitme engelli/Sağır sporlarında ilk teşkilatlanma çalışmaları 19.yüzyılın sonlarında başlamış ve ilk işitme engelli/sağır spor kulüpleri işitme engelli/sağır toplulukları, kitap kulüpleri, kilise grupları ve benzerleri aracılığı ile ortaya çıkmaya ve gelişmeye başlamıştır. 1870'li yıllarında ABD'de İşitme engellilere eğitim veren bir okul olan The Ohio School'da işitme engelliler-sağır beyzbol takımı ve işitme engelliler-sağır ragbi takımları bulunuyordu. Bilinen en eski yetişkin işitme engelli-sağır spor kulüpleri ise 1872 yılı dolaylarında İskoçya'da kurulan Glasgow Deaf ve Dumb futbol kulüpleridir. 1915 yılına kadar çoğunluğu Batı Avrupa ve Avustralya'da kurulan başka kulüpler de ortaya çıkmıştır. Avrupa'da ülkelerin yerel spor kulüpleri coğrafi yakınlıktan dolayı birbirleriyle sürekli dostluk karşılaşmaları yapma imkânına sahip olmuşlardır. Zaten bilinen ilk uluslararası işitme engelli/sağır spor karşılaşması da bu nedenle 28 Mart 1891 yılında İskoçya'nın Glasgow şehrinde İskoçya ve İngiltere arasında oynanan futbol maçı olmuştur (Ammons ve Eickman, 2011: 1152; Ohio School for The Deaf, 2019).

İşitme engelliler/Sağırılar için organize bir sistemin temeli 18 Ekim 1888 yılında Berlin Sağır-Dilsiz Jimnastik Kulübü'nün kurulması ile atılmış ve böylece işitme engelliler-sağır sporunun kurumsal bir yapıya kavuşması için ilk ciddi girişimlere Almanya'da başlanmıştır. 1889 yılı mart ayında kadınlarda dahil edilmiş ve bir kulüp kurulmuştur. Daha sonra 1896'da gençler de dahil edilerek kulüp büyümeye başlamıştır. 21 Ağustos 1910'da, Köln'de Hermann Hauboldt başkanlığında dünyanın en eski işitme engelli-sağır spor birliği olarak bilinen Almanya Sağır Sporları Birliği kurulmuştur. 1913 yılında düzenlenen Alman Jimnastik Festivaline işitme engelliler-sağır ve dilsizler de katılım göstermiş ve işitme engelliler-sağır tüm Almanya ile buluşma ve kendilerini tanıtmaya fırsatı bulmuşlardır. Aynı yıl işitme engelliler-sağır arasında Jimnastik Teşvik Komitesi de kurulmuştur. 1914 yılında komitenin ismi Alman Sağır-Dilsiz Jimnastik Kulüpleri Birliği olarak değiştirilmiştir. 1920 yılına gelindiğinde ise Alman Sağır ve Dilsiz Jimnastik ve Spor festivali düzenlenmiştir (Deutschen Gehörlosen-Sportverband, 2019).

2.7.2. Sessiz Oyunlar ve Deaflympics

Modern anlamda en eski uluslararası spor oyunları etkinliklerinden biri olan ayrıca engelliler açısından da ilk büyük ölçekli spor oyunları etkinliği olan Deaflympics ilk kez 10-17 Ağustos 1924 tarihleri arasında kendisi de bir işitme engelli/sağır olan Fransız Eugène Rubens-Alcais'in öncülüğünde ve genç bir Belçikalı işitme engelli-sağır olan Antoine Dresse'nin desteğiyle Sessiz Oyunlar (Silent Games) adıyla Paris'te gerçekleştirilmiştir (Ammons, 2008: 3-4; Tatar, 1997: 96; Deaflympics, 2019a). Modern Olimpiyat Oyunları'nın başlangıcı olan 1896'dan 1924'e kadar çeşitli spor oyunları gerçekleştirilmesine rağmen bunlar uzun ömür olmamışlar ve devamlılık sağlayamamışlardır (Tyler, 1984: 6; Ülken, 1991, 36; Kuper ve Sterken, 2001: 21; International Olympic Committee, 1962: 8-9; Toohey ve Veal, 2007: 29; Mallon ve Heijmans, 2011: 397; Mallon ve Buchanan, 2006: 376; Rühl, 2004: 4-16; Morales, 2004: 272; Wikipedia, 2019a). 1923 yılında Üniversiteli öğrenciler için düzenlenen spor oyunları ise aynı amaçla, farklı isimlerle ve farklı kişi ve kurumlarla yıllarca devam etmiş ve ancak 1959 yılında bir araya gelinerek ortak bir Üniversite Oyunları düzenlenebilmiştir (FISU, 2019: 1; Wikipedia, 2019b, Wikipedia, 2019c). Bu sebeple, farklı isimlerle de olsa her zaman aynı birlik tarafından organize edilen Sessiz Oyunlar ve onun devamı olan ve günümüzde de devam eden “*Deaflympics*” dünyanın modern anlamda en eski ikinci uluslararası spor oyunları etkinliğidir.

Paris Oyunlarından sonra işitme engellilerin-sağırın spor liderleri bir araya gelerek Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (CISS) kurmuşlardır. Daha sonra komitenin ismi aynı kalmakla birlikte İngilizce kısaltması ile (ICSID) kullanılmaya başlanmıştır ve oyunlar günümüzde de bu komite tarafından organize edilmektedir (Ammons, 2008: 3-4; Deaflympics, 2019a).

Paris'de 1924 yılında düzenlenen Sessiz Oyunlarda yer alan ilk spor dalları; atletizm, atıcılık, bisiklet, futbol ve yüzme olmuştur (Tatar, 1997: 96). Belçika, Çekoslovakya, Fransa, İngiltere, Hollanda ve Polonya ile işitme engelliler-sağır ile ilgili bir federasyona sahip olmamasına rağmen sporcu gönderen İtalya, Macaristan ve Romanya ile birlikte toplamda 9 ülkeden 148 sporcu ilk Sessiz Oyunlarda yerini almıştır (Tatar, 1997: 96; Ammons, 2008: 3-4; Deaflympics, 2019b).

İlk Kış Sessiz Oyunları ise 1949 yılında Avusturya, Çekoslovakya, Finlandiya, İsveç ve İsviçre olmak üzere toplam 5 ülkeden 33 sporcunun katılımıyla Avusturya Seefeld’de gerçekleştirilmiştir (Ammons, 2008: 2).

Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi 1955 yılında Uluslararası Olimpiyat Komitesi Tarafından olimpik statülü bir uluslararası federasyon olarak tanınmıştır (Ammons, 2008: 2).

Bu komitede sadece işitme engelli-sağır bireylerin oy kullanabilmesine izin verilmektedir. Aynı şekilde yönetim ve yürütme kurullarına da yalnızca işitme engelli-sağır bireyler kabul edilmektedir (Ammons, 2008: 2).

İlk başlarda Sessiz Oyunlar (Silent Games) olan ve daha sonra Uluslararası İşitme Engelliler Spor Oyunları (International Games for the Deaf), Dünya İşitme Engelliler-Sağır Spor Oyunları (World Games for the Deaf) isimleri ile gerçekleşen oyunlar, 2001 Roma Yaz Oyunları ve 2003 Sunsvall Kış Oyunları itibarıyla “*Deaflympics*” adını almıştır (Deaflympics, 2019c; Deaflympics, 2019d; Deaflympics, 2019e; Deaflympics, 2019f; Deaflympics, 2019g).

Deaflympics, İngilizcede işitme engelli/sağır anlamına gelen “*deaf*” kelimesi ile olimpik veya olimpiyat anlamına gelen “*olympic*” kelimesinin birleştirilmesi ile oluşturulmuştur.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi 2001 yılında bu kez “*Deaflympics*” adı ile bu oyunları resmi olarak tanımıştır (Ammons, 2008: 2).

ICSD’nin içerisinde bulunan 115 üye ülke , 4 ortak üye ve 4 bölgesel konfederasyon temsilciliği, ICSD’nin yapısının en önemli bölümünü oluşturmaktadır (Deaflympics, 2019h).

ICSD’nin ortak üyeleri (Deaflympics, 2019i):

- Uluslararası İşitme Engelliler Basketbol Federasyonu (Deaf International Basketball Federation – DIBF).
- Uluslararası İşitme Engelliler Futbol Federasyonu (Deaf International Football Association – DIFA).

- Uluslararası İşitme Engelliler Satranç Komitesi (International Chess Committee of the Deaf – ICCD).

- Dünya İşitme Engelliler Golf Federasyonu (World Deaf Golf Federation – WDGF).

ICSD’nin bölgesel konfederasyon temsilcilikleri (Deaflympics, 2019j):

- Asia Pacific Deaf Sports Confederation - APDSC

- Afrika İşitme Engelliler Spor Konfederasyonu (Confederation of African Deaf Sports – CADS).

- Avrupa İşitme Engelliler Spor Konfederasyonu (Deaf Sports Organization (EDSO).

- Pan Amerikan İşitme Engelliler Spor Kurumu (Pan American Deaf Sports Organization – PANAMDES).

İşitme Engelliler-Sağırklar Spor Oyunları 1939 Oyunları ile 1949 Oyunları arasındaki yıllarda İkinci Dünya Savaşı nedeniyle düzenlenememiştir. 1949 Kopenhag Oyunlarından itibaren ise her dört yılda bir düzenlenmeye devam etmektedir (Ammons, 2008: 2; Deaflympics, 2019k).

Yaz ve Kış Oyunları 1949 ve 1953 yıllarında aynı yılda gerçekleştirilirken, 1953 yılından itibaren Kış ve Yaz Oyunları arasında iki yıl olacak şekilde organize edilmeye başlanmıştır (Deaflympics, 2019l).

“Tablo 2: ICSD tarafından organize edilen Yaz ve Kış Oyunları” (Deaflympics, 2019l).

YAZ DEAFLYMPICS		KIŞ DEAFLYMPICS
Paris 1924	Kopenhag 1997	Seefeld 1949
Amsterdam 1928	Roma 2001	Oslo 1953
Nürnberg 1931	Melbourne 2005	Oberammergau 1955
Londra 1935	Tayvan 2009	Montana-Vermala 1959
Stockholm 1939	Sofya 2013	Are 1963
Kopenhag 1949	Samsun 2017	Berchtesgaden 1967
Brüksel 1953	Melbourne 2005	Adelboden 1971
Milano 1957	Tayvan 2009	Lake Placid 1975
Helsinki 1961	Sofya 2013	Madonna di Campiglio 1983
Washington DC 1965	Samsun 2017	Oslo 1987
Belgrad 1969	Melbourne 2005	Banff 1991
Malmö 1973	Tayvan 2009	Yilas 1995
Bükreş 1977		Davos 1999
Köln 1981		Sundsvall 2003
Los Angeles 1985		Salt Lake 2007
Christchurch 1989		Khanty-Mansiysk 2015
Sofya 1993		Valtellina-Valchiavenna 2019

Türkiye Yaz Oyunlarında ilk defa 1961 Helsinki (Güreş ve Futbol dallarında), Kış Oyunlarında (Alp disiplini dalında) ise ilk defa 2003 Sundsvall Oyunlarında temsil edilmiştir (Deaflympics, 2019m; Deaflympics, 2019n; Deaflympics, 2019g).

Ülkemiz de bu büyük organizasyona 2017 yılında Samsun’da ev sahipliği yapmıştır. Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (CISS)’den elde edilen verilere göre 2017 Samsun Yaz Deaflympics’e 86 ülkeden 1913 erkek 960 kadın olmak üzere toplamda 2873 sporcu katılmıştır (Deaflympics, 2017).

Türkiye İşitme Engelliler Spor Oyunlarındaki ilk madalyalarını 1989 Christchurch Yaz Oyunlarında kazanmıştır. Bu oyunlarda grekoromen güreş’te Mehmet Demir Bilgili ve serbest stil güreş’te İsmail Otamış bronz madalya kazanmışlardır. İlk altın madalyamız 1997 Copenhagen Oyunları’nda futbol dalında kazanılmıştır (Deaflympics 2017, 2017b; Deaflympics, 2019o; Deaflympics, 2019p). Oyunlara katılan ilk kadın sporcumuz 1993 Sofia Oyunlarına yüzme dalında katılan İpek Dedeoğlu’dur (Deaflympics, 2019m; (Deaflympics, 2019r).

2.7.3. Deaflympics Sembolü

“Şekil 2: Deaflympics Sembolü” (Deaflympics, 2019s).

Deaflympics sembolü, kendisi de bir işitme engelli-sağır olan ve Deaflympics’de bisiklet dalında gümüş madalya sahibi grafiker Ralph Fernandez tarafından 2003 yılında oluşturulmuştur.

Deaflympics sembolü; işaret dili, işitme engelli-sağır bireyler ile uluslararası kültürler, uluslararası birlik ve devamlılık unsurlarını birbirine bağlamaktadır (Ammons, 2008: 6). Bir daire içinde birbiri üzerine geçen ve iyi, güzel, mükemmel anlamlarına gelen el işaretleri Deaflympics’in özgünlüğünü temsil ederken Deaflympics ve el işaretleri birlik’i temsil etmektedir (Ammons, 2008: 6). Sembolün merkezindeki göz bebeği ise işitme engellilerin-sağırların iletişim kurarken kullanmak zorunda olduğu gözlerini temsil ederek onların görsel yanlarının gücünü vurgulamaktadır (Ammons,

2008: 6). Semboldeki kırmızı, mavi, sarı ve yeşil renkler ICSD'nin dört bölgesel konfederasyonu olan Asya Pasifik, Avrupa, Pan Amerika ve Afrika İşitme Engelliler Spor Konfederasyonunu temsil etmektedir (Ammons, 2008: 6).

2.7.4. Deaflympics Oyunlarında Yer Alan Spor Dalları

- Yaz: Atıcılık, atletizm, badminton, basketbol, bowling, dağ bisikleti, futbol, güreş (serbest stil ve grekoromen), golf, hentbol, judo, karate, masa tenisi, oryantring, yol bisikleti, yüzme, plaj voleybolu, tekvando, tenis, voleybol (Deaflympics, 2019t).

- Kış: Alp disiplini, buz hokeyi, kayaklı koşu, körling, satranç, snowboard (Deaflympics, 2019t).

2.7.5. Katılımcı Olma Şartı

- Sağırın daha iyi duyan kulağında 3 frekansın (500, 1,000 ve 2,000 Hz) ortalaması en az 55 Desibel olmalıdır.

- ICSD/CISS'e üye olan ulusal bir federasyona üye olunmalıdır.

- Katılımcılar yarışmalarda biyonik kulak (*cochlear implant*) veya herhangi bir işitme cihazı kullanamazlar (Kemaloğlu, 2012: 78).

2.7.6. İşitme Engellilerin/Sağırınların Ayrı Spor Oyunlarına Sahip Olmasının Nedenleri

- İşitme engelliler-Sağırınlar Paralimpik Oyunları'nda yer almak istememektedirler. Çünkü kendilerinin engelli olduğunu, özellikle de fiziksel engelli olduklarını reddetmektedirler. Ayrıca Paralimpik Komitesinin sporcu katılım sayısını katı bir şekilde sınırlandırması ve işitme engellilerin-sağırınların özelliklerine uygun bir yarışma ortamının sağlanmasındaki aksaklıklar işitme engellilerin-sağırınların ayrı bir oluşumda yer almasına neden olmuştur

- İşitme engelliler-Sağırınlar kendilerini kültürel ve dilsel bir topluluğun parçası olarak görmektedirler.

- Fiziksel olarak bir engeli bulunmayan işitme engelli-sağır sporcular özel iletişim sorunları haricinde önemli bir kısıtlama olmadan yarışabilirler. Takım sporları ve bireysel sporlarda kuşkusuz işitme kaybı bazı kısıtlamalar oluşturmaktadır. Fakat işitme

engelli-sağır spor oyunlarında bu durum çeşitli kuralların işitme engellilere-sağırlara adaptasyonunun yapılması ile çözüme kavuşmaktadır. Örneğin; atletizm yarışmalarında koşucular özel bir tabancadan gelen bir ses ile yarışmalara başlarken, işitme engelli-sağır spor oyunlarında ise bunun yerine elektronik ışık uygulaması ile komut verilmektedir.

- İşitme engelliler/Sağırlar işaret dili kullanarak iletişim engellerini aşabilmektedir. Bu yüzden işitme engelliler-sağırlar spor oyunlarında çok sayıda ulusal ve uluslararası işaret dili bilen tercümana ihtiyaç duyulmaktadır (Jordan, 1996).

2.8. Samsun 23. Yaz Deaflympics

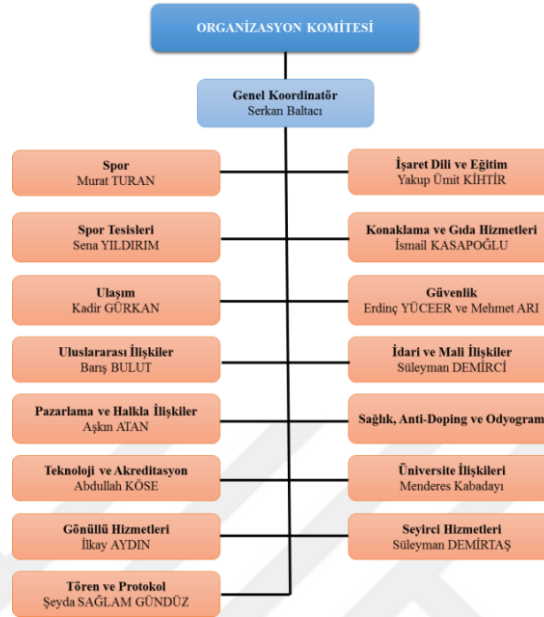
Türkiye 2011 yılında İtalya'nın Roma şehrinde düzenlenen 43. ICSD kongresinde 2017 Yaz Deaflympics'i düzenlemek için Ankara şehri ile aday olmuştur. Ankara dışındaki adayların Barcelona (İspanya) ve Buenos Aires (Arjantin) olduğu ilk oylamada Ankara 19, Buenos Aires 17, Barcelona 11 oy alırken ikinci tura geçildiğinde Ankara 25'e karşı 22 oy ile Buenos Aires'i geçerek 2017 Yaz Deaflympics'i düzenlemek için ev sahibi olmaya hak kazanmıştır. Organizasyon daha sonra el değiştirerek Samsun'a geçmiştir (CISS, 2011).

2.8.1. Hazırlık Süreci

- **Organizasyon Kurulu**

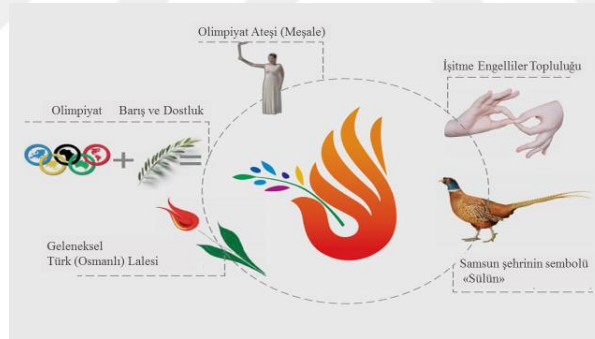
- Gençlik ve Spor Bakanı: Osman Aşkın Bak.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı: Faruk ÖZÇELİK.
- Samsun Valisi : Osman Kaymak.
- Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı: Yusuf Ziya Yılmaz.
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü: Prof. Dr. Sait Bilgiç.
- Spor Genel Müdürü: Mehmet Baykan.
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı: Prof. Dr. Uğur Erdener.
- Kredi ve Yurtlar Genel Müdürü: Sinan Aksu (Deaflympics 2017, 2017d).

- **Organizasyon komitesi**

“Şekil 3: Samsun 23. Yaz Deaflympics Organizasyon Komitesi Şeması” (Deaflympics 2017, 2017a)

- **Sembol**

“Şekil 4: Samsun 23. Yaz Deaflympics Sembolünün Taşıdığı Anlam” (Deaflympics 2017, 2017e).

2017 Samsun 23. Yaz Deaflympics sembolü, oyunların diğer oyunlardan kolayca ayırt edilerek fark edilmesini sağlayacak bir sembol ve sözel olarak belirtilen bir sembol-yazı birleşiminden meydana gelmektedir (Deaflympics 2017, 2017e).

“Şekil 5: Samsun 23. Yaz Deaflympics Organizasyon Sembolü” (Deaflympics 2017, 2017e).

Spor karşılaşmaları hem kişinin kendisi ile hem de bireysel veya takım olarak bir rakiple mücadele ettiği alanlardır. Bununla birlikte bu mücadele toplumsal bir heyecana ve bireyler arası ilişkilerin güçlenmesine ve çeşitli dostlukların ortaya çıkmasına da sebep olmaktadır. Sporun özünde bulunan yarışma, mücadele, barış ve dostluk olguları sembol tasarımıda yansıtılmaya çalışılmıştır (Deaflympics 2017, 2017e).

Türkiye Cumhuriyeti tarihi açısından büyük bir öneme sahip olan Samsun, milli mücadelenin başladığı yer olmasından dolayı halk için sembol bir kent olmuştur. Karadeniz'in kıyısında kurulmuş olmasından dolayı deniz ile iç içe olan ve Kızılırmak deltası ile dünyanın en zengin çeşitliliğine sahip kuş cennetlerinden birine sahip olan, her yıl doğaya binlerce sülün bırakan özel bir kent olan Samsun'un sembolü de bir kuş türü olan "sülün" kuşudur. Bütün bu unsurlar ile birlikte Türkiye insanının sıcaklığı, işitme engellilerin-sağırkların iletişim için ellerini kullanmaları, mücadele ruhu kavramları ve barış, dostluk, olimpiyat anlayışı kavramlarını temsil eden zeytin dalı 2017 Samsun 23. Yaz Deaflympics sembolünde de bir arada yansıtılmaya çalışılmıştır. Sembolde bulunan yazının mavi rengi hem Karadeniz'e vurgu yapmakta hem de sembolün görselliğini güçlü kılacak bir uyum sağlamaktadır (Deaflympics 2017, 2017e).

- **Slogan**

Samsun 23. Yaz Deaflympics sloganı "Sesimiz Spor" olmuştur (Samsun Haber, 2017a).

- **Maskot**

Samsun Deaflympics organizasyonu öncesi belirlenmiş olan maskotun isminin ne olacağını Samsun halkı sosyal medya hesaplarında katıldıkları oylamayla kendileri belirlemişlerdir. "Emmi, Civan, Çakır ve Fındık" isimleri arasından "Çakır" ismi en çok oyu almış ve Samsun 23. Yaz Deaflympics maskotunun ismi "Çakır" olmuştur (Deaflympics 2017, 2017f; Deaflympics 2017, 2017g). Çakır işaret dili ile de konuşabildiği için Türkiye'nin konuşabilen ilk maskotu olarak tanıtılmıştır (Deaflympics 2017, 2017h).

“Şekil 6: Samsun 23. Yaz Deaflympics Maskotu: Çakır” (Deaflympics 2017, 2017g).

Çakır’ın kasketindeki 8 köşe Samsun halkının vatanseverlik, yiğitlik, mertlik, cömertlik, delikanlılık, alçakgönüllülük, dürüstlük ve misafirperverlik özelliklerini taşımaktadır. Çakır’ın ayakkabıları ise yöreye özgü "yumurta topuk" ayakkabıdan esinlenerek hazırlanmıştır (Deaflympics 2017, 2017g). Çakır’ın dizlerinin altında görülen “55” sayısı Samsun il plaka kodunu ifade etmektedir. Çakır’ın sol kolunda yer alan sembol Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesini, sağ kolunda yer alan sembol ise Samsun 23. Yaz Deaflympics organizasyonunu belirtirken, Çakır’ın tam kalbinin üzerinde Türkiye Cumhuriyeti bayrağı bulunmaktadır.

• Spor Dalları ve Tesisler

Samsun 23. Yaz Deaflympics 21 spor dalında gerçekleştirilmiştir. Bunlar: Atıcılık, atletizm, badminton, basketbol, bowling, dağ bisikleti, futbol, güreş (serbest stil ve grekoromen), golf, hentbol, judo, karate, masa tenisi, oryantiring, yol bisikleti, yüzme, plaj voleybolu, tekvando, tenis, voleybol (Belgian Deaf Sport Committee (BDC), 2017: 9; ICSD, 2017a: 10).

Başlarda tesisleşme anlamında Deaflympics için yetersiz olan Samsun şehri kısa sürede bu sorunu çözmüş ve 2017 Yaz Deaflympics için gerekli tesisleşme çalışmalarını tamamlamıştır. İhtiyaç duyulan spor tesislerinin yapım maliyeti ise 450 milyon Türk Lirası’nı geçmiştir (GSB, 2017).

Samsun 23. Yaz Deaflympics sırasında kullanılan spor tesisleri ve seyirci kapasiteleri şunlardır:

- Atıcılık: Bafra Şehir Mustafa Şirin Atış Poligonu (Seyirci Kapasitesi: 500).

- Atletizm: İlkadım Atletizm Sahası (Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Badminton: Bafra Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Basketbol: Bahattin Ekinci Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Basketbol: Yaşar Doğu Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 7500).
- Bowling: Samsun Bowling Salonu (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Dağ Bisikleti Parkuru (OMÜ Merkez Kampüsü. Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Futbol: Bafra Stadyumu (Seyirci Kapasitesi: 5000), Canik 19 Mayıs Stadyumu (Seyirci Kapasitesi: 17,500), Çarşamba Stadyumu (Seyirci Kapasitesi: 5000).
- Serbest Güreş ve Grekoromen Güreş: Kavak Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 500).
- Golf: Samsun Büyükşehir Belediyesi (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Hentbol: Çarşamba Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Judo, Karate, Tekvando: Atatürk Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 1500).
- Masa Tenisi: Okçuluk Tesisleri (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Oryantiring: Tekkeköy Merkez Cumhuriyet Meydanı, Yeniköy, Çatmaoluk Mevkileri (700 seyirci kapasitesi).
- Yol Bisikleti: 19 Mayıs Bisiklet Parkuru (Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Yüzme: Samsun Olimpik Yüzme Havuzu (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Voleybol: Hasan Doğan Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 700).
- Voleybol: Mustafa Dağıstanlı Spor Salonu (Seyirci Kapasitesi: 2000).
- Plaj Voleybolu: İlkadım Plaj Voleybolu Sahası (Seyirci Kapasitesi: 1000).
- Tenis: Samsun Tenis Kulübü (Seyirci Kapasitesi: 500) (Deaflympics 2017, 2017i; Milliyet 2017).

- **Samsun 2017 23. Yaz Deaflympics Meşalesi**

“Şekil 7: Samsun 23. Yaz Deaflympics Meşalesi Ön Görünüm” (Deaflympics 2017, 2017k).

Samsun 2017 Yaz Deaflympics meşalesi, Anadolu’yu simgeleyen geleneksel motiflerle tasarlanmıştır. Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi’nin Avrupa, Afrika, Amerika ve Asya konfederasyonlarını simgeleyen dört rengi meşale üzerinde birleşmekte ve oyunların tüm dünyayı bir araya getirişi meşale üzerinde sembolize edilmektedir. Buna ilave olarak, meşale üzerinde geleneksel Türk lalesine ve Samsun 2017 Yaz Deaflympics sembolüne de yer verilmiştir.

“Şekil 8: Samsun 23. Yaz Deaflympics Meşalesi Yan Görünüm” (Deaflympics 2017, 2017k).

- **Samsun 2017 23. Yaz Deaflympics Madalyası**

Madalyanın ön tarafında Samsun 23. Yaz Deaflympics sembolü, arka tarafında ise Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (ICSD)’nin sembolü bulunmaktadır.

“Şekil 9: Samsun 23. Yaz Deaflympics Madalyası”

2.8.2. Samsun 23. Yaz Deaflympics'in Organize Edilmesi

• Samsun 23. Yaz Deaflympics Öncesi Düzenlenen Spor Etkinlikleri

Samsun şehri ve 23. Yaz Deaflympics Komitesi, 23. Yaz Deaflympics öncesi bazı spor etkinlikleri organize ederek kendilerini test etme imkânına sahip olmuşlardır. Bunlar (International Committee of Sports for the Deaf, 2016a: 16; IJF, 2016):

- 2016 Dünya İşitme Engelliler Plaj Voleybolu Şampiyonası.
- 2016 Dünya İşitme Engelliler Tekvando-Karate-Judo Şampiyonası.
- 2016 Dünya İşitme Engelliler Masa Tenisi Şampiyonası.
- 2016 Judo Grand Prix.

• Gönüllüler ve İşaret Dili Eğitimleri

86 ülkeden 2873 Sporcu ve idareci, antrenör ve diğer takım elemanları ile birlikte toplam 5000'in üzerinde katılımcının yer aldığı bu büyük organizasyonun başarıyla gerçekleştirilebilmesi için çok sayıda insan kaynağına ihtiyaç duyulmuştur (Deaflympics, 2017; ICSD, 2017b: 1). Bunun için organizasyonda gönüllü programı oluşturularak 250'si işitme engelli-sağır olmak üzere toplam 1500 gönüllünün görev alması sağlanmıştır (Deaflympics 2017, 2017l; International Committee of Sports for the Deaf, 2016b: 15). Gönüllü alımı için internet üzerinden başvuru açılmış ve toplam 5112 kişi organizasyonda gönüllü olmak için başvurmuştur. Mülakatlarla belirlenen gönüllülerden işaret dili bilmeyenlere ulusal ve uluslararası işaret dili eğitimi verilmiştir (Deaflympics 2017, 2017l). Ayrıca işaret dili eğitimleri gönüllülerle sınırlı kalmamış, etkinlikte görev alacak personellere ve samsun halkına da eğitimler verilerek Samsun şehrinin genel olarak Deaflympics organizasyonuna hazır olması için çaba gösterilmiştir (Deaflympics 2017, 2017m; International Committee of Sports for the Deaf, 2016c: 9; International Committee of Sports for the Deaf, 2016b: 16).

Gönüllülerin eğitimi sırasında onları motive etmek için “Volympics” adlı bir etkinlik düzenlenmiş ve gönüllüler bu etkinlikte çeşitli aktivite ve oyunlara katılmışlardır. Bu etkinlik ile gönüllüler arasında bir bağ kurulmaya, takım çalışması duygusu kazandırılmaya ve kendileri arasındaki uyumun 23. Yaz Deaflympics organizasyonuna taşınması sağlanılmaya çalışılmıştır (Deaflympics 2017, 2017n).

- **Konaklama Hizmetleri**

Samsun 23. Yaz Deaflympics için Ondokuz Mayıs Üniversitesi kampüsünde bir oyunlar köyü inşa edilmiştir. Bunun haricinde Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlar da Oyunlar Köyüne ve konaklama tesislerine dahil edilirken otel imkanları da ayrıca sağlanmıştır (ICSD, 2017c: 9-12).

Birçok blok ve odadan oluşan oyunlar köyünde her blokta kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeği hizmeti sunan bir salon ve 24 saat açık bir kafeterya hizmet vermiştir. Uluslararası ATM, sportif aktivite alanları, buz yapma makinası, çamaşır servisi ve her blokta 24 saat resepsiyon hizmeti, masaj odaları, toplantı odaları da oyunlar köyünde hizmete sunulmuştur (ICSD, 2017c: 9-12).

ICSD yönetiminin konaklaması için Sheraton Grand Samsun Hotel ayarlanmıştır. Medya mensupları için ise Hampton Hotel by Hilton ve North Point Hotel tahsis edilmiştir (ICSD, 2017c: 9-12).

- **Güvenlik**

Oyunlar köyü giriş çıkışlarında ve oyunlar köyü içerisinde polis ve üniversite güvenliği birlikte görev yapmıştır. Oyunlar köyü ve spor tesisleri güvenlik kameraları ile donatılmış ve takip edilmiştir. Yeri geldiğinde polis eskortları yoğun trafikte servis araçlarına yol açmak için görevlendirilmiştir. Spor tesislerinde ise asker, polis ve özel güvenlik güçleri birlikte görev almışlardır (ICSD, 2017c: 10). Ayrıca Samsun polisi dışında başka illerden de polis takviyesi yapılmıştır.

Spor tesislerinde uygulanan en önemli güvenlik tedbirlerinden biri hakemlerin, sporcuların ve seyircilerin giriş-çıkış noktalarının ayrılmış olmasıdır (ICSD, 2017c:10). Bunun dışında tekvando yarışması ve oyunlar köyü gibi tesislerde kurulan güvenlik kapılarında akreditasyon kartları cihazlara okutularak girişler ve çıkışlar yapılmıştır. Her akreditasyon kartına sahip kişi de her tesise girememektedir. Örneğin; tenis dalında hakem olan bir kişi oyunlar köyüne girerken kartını güvenlik cihazlarına okuttuğu zaman cihaz kişiyi tanımamaktadır. Bu durum herkesin Samsun'da bulunan tesislerde giriş ve çıkışını sınırlandırmakta ve güvenlik zafiyetinin oluşmasını engellemektedir. Bu yüzden bu uygulama önemli bir güvenlik tedbiri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müسابakaların gerçekleşeceği 37 tesiste, Olimpiyat Köyü'nde ve konaklama yerlerinde ve Samsun şehrinde son derece ciddi güvenlik tedbirleri uygulanmıştır. Bunlar arasında; çevre illerden gelen yaklaşık 5,300 kişilik bir takviye ekip ile güvenlik tedbirleri ile ilgili görevlendirilen yaklaşık 3,300 personel bulunmaktadır (Deaflympics 2017, 2017o).

- **Ulaşım**

Tekkeköy'de aynı konumda 33 bin kişilik bir stadyumun ve 7 bin 500 kişilik bir spor salonunun yapılmasından dolayı Samsun halkının, sporcuların ve kabilelerin rahat bir şekilde bu tesislere ulaşabilmesi için tramvay hattı mevcut hatta ek olarak 14 km daha uzatılmıştır (Deaflympics 2017, 2017p).

Sporcular ve görevliler için tesis ve konaklama alanları arasında düzenli servisler sağlanmıştır. Hatta kabilelerin ilk durak yerlerinden biri olan İstanbul'da bile Deaflympics personelleri gelen misafirlere yönlendirmeler yapmıştır.

Ulaşım hizmetlerinin kolaylaştırılması adına “moovit” isimli mobil uygulamadan da yararlanılmıştır (ICSD, 2017c: 10-11). Bunlara ek olarak katılımcılar akreditasyon kartları ile tramvayları ücretsiz bir şekilde kullanmışlardır.

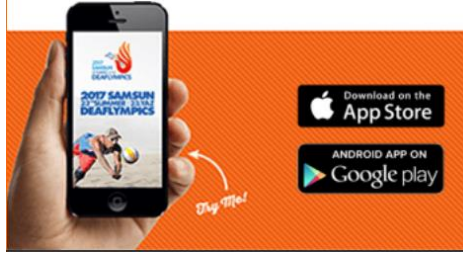
- **Sağlık Hizmetleri**

Samsun'dan 61, diğer illerden 60 ambulans ve 1 helikopter ambulans olmak üzere toplamda 122 ambulansın acil durumlar için hazır olması planlanmıştır (Deaflympics 2017, 2017r).

Türkiye Dopingle Mücadele Komisyonu ve Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi sporcuların çeşitli kontrollerinin yapılması için işbirliği yapılmıştır.

Samsun Deaflympics 2017 kapsamında verilecek sağlık hizmetleri ile ilgili Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, kamu ve özel hastaneler, Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (UMKE), Halk Sağlığı ve Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği ile de işbirliği yapılmıştır. Ayrıca müsabakalarda da 1000'i aşkın sağlık personeli görevlendirilmiştir (Milliyet, 2017).

- **Deaflympics 2017 Mobil Uygulaması**

“Şekil 10: Deaflympics 2017 Mobil Uygulaması” (ICSD, 2017a: 9).

Hem “Android” hem de “IOS” cihazlar için geliştirilen bu uygulamanın özellikleri içerisinde şunlar yer almaktadır: Samsun 23. Yaz Deaflympics tanıtımı ve yarışma takvimi, spor tesislerinin tanıtımı ve konumlarının haritada gösterilmesi, genel yarışma programı ve sonuçları, yarışma etkinliklerini kaçırmamak için otomatik alarm oluşturma, Samsun hava durumu, Samsun toplu ulaşım haritası, Samsun’daki kültürel yerler ve doğal güzelliklerin tanıtımı ile buraların konumları, madalya sıralaması ile haberler, duyurular, fotoğraf galerisi, sosyal medya paylaşımları (ICSD, 2017a: 9).

- **Çağrı Hizmetleri**

Türk mühendisleri tarafından geliştirilen tamamen yerli bir mobil uygulama olan “Deaflympics 2017” uygulaması ile katılımcılara her sorun ve acil durumda 24 saat ulaşabilecekleri işaret dili ile hizmet veren bir çağrı merkezi oluşturulmuştur (AA, 2017; ICSD, 2017c: 12).

- **Akreditasyon Hizmetleri**

Genel akreditasyon merkezi yeni yapılan Atakum Olimpik Yüzme havuzunun yanında ulaşımı gayet kolay bir konumda faaliyet göstermiştir.

- **Lisanslı Ürün Mağazası**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi kampüsünde bulunan oyunlar köyü ve KYK Turgut Özal Öğrenci Yurdu’nda olmak üzere 2 tane lisanslı ürün mağazası açılarak organizasyonun resmi ürünlerinin satışı yapılmıştır. Bardak, kalem, peluş maskot, defter, şapka, tişört gibi hatıra ürünler bu mağazada satılmıştır.

- **Dopingle Mücadele**

Deaflympics'te görev alacak doping kontrol eşlikçilerine (Türk İşaret Dili tercümanlarına, Uluslararası İşaret Dili tercümanlarına ve sağlık, dopingle mücadele, odyogram gönüllü çalışanları, gönüllü işitme engelliler-sağırılar toplam 187 kişi) Türkiye Doping Mücadele Komisyonu Doping Kontrol Eşlikçi eğitimi verildi.

Verilen eğitim ile Doping Kontrol Eşlikçileri görev ve sorumluluklarını, doping kontrol sürecinde karşılaşılabilecek muhtemel sorunları ve diğer dikkat edilmesi gereken diğer temel konuları öğrenme fırsatı buldu (TDMK, 2017).

- **Oyunlar İçin Yapılan Diğer Çalışmalar**

Deaflympics oyunları için yapılan reklam ve farkındalık çalışmaları ve diğer uygulamalar şöyledir:

- Samsun Deaflympics öncesi şehir'de güzelleştirme çalışmaları yapılmıştır. Belirli noktalara kent figürleri yerleştirilmiş, köprü ve viyadükler süslenmiş, bazı bölgelerde evler boyanarak rengarenk bir görüntü oluşturulmuş ve çiçeklendirme çalışmaları yapılmıştır.

- Samsun Deaflympics maskotu olan Çakır halkın arasına karışmış ve onlarla kimi zaman bayram günleri bayramlaşarak şeker dağıtmış kimi zaman da meyve suyu ikramlarında bulunmuştur. Bu sayede Deaflympics farkındalığı oluşturulmaya çalışılmıştır.

- 19 Mayıs etkinliklerinde işaret dili ile İstiklal Marşı okunması.

- Milli tenisçiler Çağla Büyükakçay ve İpek Soylu, Deaflympics'te Türkiye'yi tenis dalında temsil edecek Asuman Şakı ve Beste Mürşitoğlu ile gösteri maçı yapmıştır.

- Deaflympics etkinliklerinin seyircilere ücretsiz olması kararlaştırılmıştır (Deaflympics 2017, 2017s; Deaflympics 2017, 2017t; Deaflympics 2017, 2017u; Deaflympics 2017, 2017v; Deaflympics 2017, 2017y; Deaflympics 2017, 2017z).

2.8.3. Açılış Töreni

Açılış töreni öncelikle kabilelerin geçit töreni ile başladı ve kabileler stadyumda kendilerine ayrılan özel tribüne geçtiler. Bu sırada stadyumun her yerinde özellikle tribünlerde yer alan gönüllülerin yönlendirmeleri sayesinde kabilelerin tribünlere geçişi çok kolay olmuştur.

Deaflympics Samsun 2017'nin meşalesi Türkiye'ye Deaflympics tarihinde ilk madalyayı kazandıran milli güreşçi İsmail Otamış tarafından getirildi ve sırayla meşaleyi 1997'de futbolda Deaflympics şampiyonluğu yaşamış isimlerden Kemal Baloğlu ve Selahattin Bozdağ, son olarak ise, sekizi yaz üçü kış olmak üzere tam 11 Deaflympics'i yerinde gören Ertuğrul Bursa'ya geçti.

Daha sonra sporcu yemini için basketbolcu Ömer Otamış sahneye geldi. Yeminin ardından İstiklal Marşı eşliğinde Türkiye bayrağı göndere çekildi.

Çeşitli dans gösterileri ve Murat Boz'un verdiği konserin ardından havai fişek gösterisiyle açılış töreni sona erdi.

Samsunda yaşayan halkın rahat bir şekilde açılış törenine gelebilmeleri için tramvay seferleri ücretsiz olurken, şehrin farklı ilçelerinden gelecek seyirciler için de ücretsiz servis hizmeti verilmiştir (Samsun 2017 Deaflympics, 2017a).

Açılış töreninde göze çarpan önemli detaylardan biri protokol konuşmaları sırasında hem Türkçe, İngilizce hem de Türk İşaret Dili ve Uluslararası İşaret Dili desteğinin tercümanlar ve dev ekranlarla anlık ve başarılı bir şekilde yapılması oldu.

2.8.4. Kapanış Töreni

Kapanış töreni çeşitli dans gösterileri, protokol konuşmaları (anlık çeviri desteği ile birlikte) ve ICSD bayrağının Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu Başkanı Yakup Ümit Kihir tarafından ICSD Başkanı Valery Rukhledev'e teslim edilmesi ve Murat Dalkılıç konserinin ardından sona erdi (Samsun 2017 Deaflympics, 2017b).

2.8.5. Katılımcı Sayısı, Madalya Dağılımı ve Rekorlar

Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi (CISS)'den elde edilen verilere göre 2017 Samsun Yaz Deaflympics'e 86 ülkeden 1913 erkek 960 kadın olmak üzere

toplamda 2873 sporcu katılmıştır (Deaflympics, 2017c).

Rusya, 85 altın, 53 gümüş, 61 bronz ile toplamda 199 madalya kazanarak, genel sıralamada birinci olurken, ülkemiz ise 17 altın, 7 gümüş ve 22 bronz ile toplamda 46 madalya kazanarak dördüncü olmuştur (ICSD, 2017b: 7; Samsun 2017 Deaflympics, 2017c; T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü, 2017: 72).

Samsun 23. Yaz Deaflympics sırasında 54 Dünya, 32 Deaflympics toplam 86 rekora şahit olunmuştur. En çok dünya rekoru 26 rekor ile yüzme dalında gerçekleşirken, atıcılıkta 15, atletizmde ise 13 dünya rekoru kırılmıştır.

Samsun'da 199 madalya ile zirvede olan Rusya, 33 dünya rekoru kırarken Türkiye'de ise Yasin Süzen 400 metrede 47.03 saniyelik derecesiyle Deaflympics rekoru kırmayı başararak altın madalyaya ulaşmıştır (Deaflympics 2017, 2017j).

2.8.6. Samsun'da 23. Yaz Deaflympics Sonrası Düzenlenen İşitme Engelliler-Sağırklar Spor Etkinlikleri

Deaflympics sonrası işitme engelliler-sağırklar ile ilgili şu uluslararası spor faaliyetleri ülkemizde düzenlenmiştir (AA, 2019; Fanatik, 2019; Haberler, 2019):

- 2018 Dünya Sağırklar Tenis Takımlar Şampiyonası.
- 2019 Dünya İşitme Engelliler Bisiklet Şampiyonası.
- 2019 Dünya İşitme Engelliler Büyükler ve Gençler Tenis Şampiyonası.
- 2019 2. İşitme Engelliler Karate ve Tekvando Avrupa Şampiyonası.

Deaflympics sonrası Samsun'da başlıca şu spor etkinlikleri düzenlenmiştir (Pro Cycling Stats, 2019; Timeturk, 2019):

- 2018 Dünya Okçuluk Kupası,
- 2019 Avrupa Okçuluk Şampiyonası,
- 2018 Tour of Black Sea (Bisiklet),
- 2019 Yavuz Sultan Selim Tour of Black Sea (Bisiklet).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Samsun şehri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Samsun merkezde (Atakum, Canik ve İlkadım) en az 2017 yılından beri ikamet eden ve yaşları en az 18 olan Samsun halkı oluşturmaktadır. Araştırmaya 529 kişi (233 kadın, 296 erkek) gönüllü olarak katılmıştır. Veri toplama aşamasında katılımcıların en az 2017 yılından beri Samsun'da ikamet edip etmemesine dikkat edilmiş ve katılımcıların bu kriteri taşıdığına dair onay vermesinden sonra ölçek ve çalışma ile ilgili yeterli açıklama yapılarak veriler toplanmıştır. Araştırma, Samsun ilinde organize edilen “Deaflympics” spor etkinliğinin etkilerinin Samsun halkı üzerinde oluşturduğu algıların araştırılmasına yöneliktir.

3.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Yöntemi

Çalışmada veri toplama aracı olarak Jie ve Yan (2010) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışması Şimşek (2012) tarafından yapılan 36 maddeden ve 8 alt boyuttan (ekonomik katkı, turizm altyapısı, şehir imajı, ekonomik maliyet, kültürel değişim, sosyal ve çevresel problemler, çevresel ve kültürel koruma, kültürel çatışma) oluşan, 5’li likert tipi olan (1= Kesinlikle Katılmıyorum ve 5= Kesinlikle Katılıyorum) Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği ile 14 maddelik kişisel bilgi formundan yararlanılmıştır.

Çalışmada elde edilen 529 verinin analizi IBM SPSS 23.0 programı ile yapılırken, incelenen sürekli değişkenlerin normal dağılım varsayımını karşılamadığı görülmüştür ($p<0,05$). Demografik değişkenlere göre durumu incelenecek sürekli değişkenlerin normal dağılım varsayımının karşılanamadığı bu durumda parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden Mann-Whitney U testi, Wilcoxon İşaretlenmiş Sıra Sayıları testi ile nitel değişkenlerin testinde Ki-kare Testi ve Ki-kare istatistiğine dayalı bağımlı ve bağımsız örneklem için değişimi test eden McNemar Testi ve Marjinal Homojenlik testi kullanılmıştır. Ayrıca, veri sağlamada kullanılan Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği için güvenirlik analizi ve faktör analizi de yapılmak suretiyle bunlara dayalı sonuçlar verilmiştir. Bununla birlikte, Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyutları da kullanılarak katılımcıların demografik değişkenleri yoluyla da genel görüşleri

ölçülmüştür. Buna göre Mega Organizasyon Etkisi Ölçeğinin tüm alt boyutlarına ait puanlar normal dağılımlı olmadığı için puan değişkenlerinin analizinde parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden iki grup karşılaştırmasında Mann-Whitney U-Testi; ikiden çok grup karşılaştırmalarında ise Kruskal Wallis-H Testi kullanılmıştır. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyutlarına ilişkin soru maddeleri ise Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları ve Maddeleri

ALT BOYUTLAR	ALT BOYUTLARDAKİ MADDELER	MADDE SAYISI
Ekonomik Katkı	1,2,3,4,5,6,7	7
Turizm Altyapısı	8,9,10,11,12,13	6
Şehir İmajı	14,15,16,17,18	5
Kültürel Değişim	23,24,25,26	4
Çevre ve Kültürel Koruma	31,32,33	3
Ekonomik Maliyet	19,20,21,22	4
Sosyal ve Çevresel Problemler	27,28,29,30	4
Kültürel Çatışma	34,35,36	3

3.3. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutlarının İfade Ettiği Algılar

Ekonomik Katkı: Şehrin yol durumunun gelişmesi, yeni iş fırsatlarının oluşması, şehrin ekonomik durumuna katkı, şehrin gelişmesi, şehre yapılan yatırımın artması, devlet gelirlerinin artışına katkı ve şehir halkının yaşam şartlarının geliştiğine dair olumlu algıları içermektedir.

Turizm Altyapısı: Şehrin güzelleşmesi, alışveriş tesislerinin artışı, sosyal etkinliklerin artışı, turistlere hizmet eden tesislerin artışı ve şehir altyapısının gelişiminin hızlanmasına dair olumlu algıları içermektedir.

Şehir İmajı: Dünyanın şehirden haberdar olması ve uluslararası tanınırlığın artması, şehrin uluslararası imajının gelişmesi, şehrin diğer uluslarla uyum sağlamasına yönelik olumlu algıları içermektedir.

Kültürel Değişim: Spor etkinliklerinin ev sahibi şehirde; kültürel değişime katkı sağlama, farklı kültürlerle bir araya gelerek deneyim sağlama, diğer kültür ve toplumların daha iyi anlaşılması ile yerel kültürel aktivitelerin gelişmesine katkı sağlamasına yönelik olumlu algıları içermektedir.

Çevre ve Kültürel Koruma: Spor etkinliklerinin ev sahibi şehirde; tarihi binaların onarılması, yerel kültürün ve doğal kaynakların korunmasına yönelik sağladığı katkılar ile ilgili olumlu algıları içermektedir.

Ekonomik Maliyet: Spor etkinliğine ev sahipliği yapan şehrin etkinlik için yaptığı yatırımların şehir halkı üzerinde oluşturduğu etkilerin algılarına yöneliktir. (Yaşam maliyetlerinin artması, tesislerin yapımında çok fazla para harcanması ya da boşa para harcanması).

Sosyal ve Çevresel Problemler: Spor etkinliklerinin ev sahibi şehirde sosyal ve çevresel problemler oluşturmalarına dair halkın olumsuz algılarını içermektedir. (Ziyaretçilerin çevreyi rahatsız etmesi, trafik probleminin artışı, doğal çevre ve manzaranın zarar görmesi)

Kültürel Çatışma: Uluslararası spor etkinliklerinde ev sahibi şehir dünyanın çeşitli yerlerinden farklı kültürlere sahip insanlar gelmektedir. Bu durumda ev sahibi şehir ve ülkenin kültürü ile farklı kültürler bir süre beraber yaşama tecrübesi elde etmektedirler. Ölçekte bu alt boyutu içeren sorular, bu tecrübenin olumsuz bir etki oluşturması sonucu halk üzerinde oluşan olumsuz algıları öğrenmeye yöneliktir. (Kültürel çatışma, yerel halkın yaşam tarzını etkilemesi ve yerel kültürün gelişimini olumsuz yönde etkilemesi).

3.4. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Normallik Değerleri

“Tablo 4: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarına ait Normallik Değerleri”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanları	n	Ortalama	Standart Sapma	Medyan	IQR	Normal Dağılıma Uygunluk
Ekonomik Katkı Puanı	529	22,5860	6,36371	24	8	Normal dağılımlı değil*
Turizm Alt Yapı Puanı	529	19,3497	5,23325	20	6	Normal dağılımlı değil*
Şehir İmajı Puanı	529	17,6654	4,94205	19	6	Normal dağılımlı değil*
Ekonomik Maliyet Puanı	529	11,7996	3,40475	12	4	Normal dağılımlı değil*
Kültürel Değişim Puanı	529	14,2590	3,81125	15	4	Normal dağılımlı değil*
Sosyal Çevre Problem Puanı	529	10,1796	3,83809	10	4	Normal dağılımlı değil*
Çevre Kültür Koruma Puanı	529	9,4461	2,90595	9	3,5	Normal dağılımlı değil*
Kültürel Çatışma Puanı	529	8,4008	2,99148	8	4	Normal dağılımlı değil*
Toplam Puan	529	113,6862	22,66923	116	24	Normal dağılımlı değil*

Hem alt boyutlar hem de toplam etki puanı normal dağılımlı olmadığından parametrik olmayan istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

3.5. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Faktör ve Güvenilirlik Analizleri

Faktör analizi sonucunda ölçek maddelerinin 8 faktöre ayrıldığı ve bu ayrışmanın da daha önceden geçerliliği ve güvenilirliği tespit edilmiş ölçek ile aynı olduğu görülmüştür (Şimşek, 2012: 14). Daha önceden geçerliliği ve güvenilirliği tespit edilmiş ölçekte iç tutarlık katsayısı 0.917 olarak hesaplanmışken bu çalışmada tüm ölçek için hesaplanan iç tutarlık güvenilirlik katsayısı 0,927 olmuştur (Şimşek, 2012: 14). Güvenirlik analizleri sonucunda ise; ölçekte yer alan maddelerin tek bir olguyu ölçtüğü ve elde edilen ölçek örüntüsünün güvenilir olduğu bununla beraber oluşan tüm alt boyutların da yine kendi içinde sadece tek bir olguyu ölçtüğü ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

“Tablo 5: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarına Ait Faktör ve Güvenirlik Analizleri”

Alt Boyutlar	Ölçek Maddeleri	Faktör Yükleri	İç Tutarlılık Katsayıları
Tüm ölçek için iç tutarlılık katsayısı değeri=0,927			
Ekonomik Katkı	M4	0,778	0,877
	M3	0,740	
	M5	0,739	
	M2	0,716	
	M1	0,684	
Şehir İmajı	M16	0,742	0,913
	M15	0,742	
	M17	0,661	
	M18	0,609	
	M14	0,607	
Kültürel Değişim	M24	0,768	0,894
	M25	0,755	
	M26	0,739	
	M23	0,685	
Turizm Alt Yapısı	M11	0,794	0,857
	M9	0,678	
	M10	0,643	
	M13	0,627	
	M12	0,620	
Sosyal ve Çevresel Problemler	M29	0,830	0,827
	M30	0,766	
	M27	0,751	
	M28	0,738	
Çevresel ve Kültürel Koruma	M31	0,830	0,853
	M32	0,779	
	M33	0,774	
Ekonomik Maliyet	M21	0,805	0,759
	M22	0,765	
	M20	0,716	
	M19	0,525	
Kültürel Çatışma	M35	0,760	0,760
	M34	0,709	
	M36	0,608	

BULGULAR

Tez çalışmasına dahil olanların %44 ü kadın geriye kalan %56 sı erkektir. Ankete katılanların meslek grupları ise en çok öğrenci (%51); işçi (%15,8); memur (%11,7) dan oluşmaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%70,3) Ön lisans veya Lisans mezunu olup büyük kısmı (%68,1) spor bilimleri alanı mezunu değildir (Tablo 6).

“Tablo 6: Cinsiyet, Meslek, Eğitim Düzeyi ve Eğitim Alanı Değişkenlerine ait Frekanslar”

Değişkenler	Değişken Düzeyleri	n	%
Cinsiyet	Kadın	233	44,0
	Erkek	296	56,0
Meslek	Öğrenci	273	51,6
	Memur	62	11,7
	İşçi	82	15,5
	Esnaf	15	2,8
	Emekli	16	3,0
	İşsiz	29	5,5
	Ev Hanımı	15	2,8
	Diğer	37	7,0
Eğitim Düzeyi	İlkokul-Ortaokul	24	4,5
	Lise	88	16,6
	Ön lisans-Lisans	372	70,3
	Lisansüstü	45	8,5
	İlkokul-Ortaokul	24	4,5
Eğitim Alanı	Beden Eğitimi ve Spor Alanı	161	31,9
	Diğer	360	68,1

Engel durumları, ailede engelli varlığı ve Deaflympics sonrası işaret dili öğrenme isteği durumuna ait bilgiler Tablo 7 ile gösterilmiştir. Tez çalışmasında yer alanların %92,4’ünün (489 kişi) engelinin olmadığı, %5,1’inin (n=27 kişi) işitme engelli-sağır olduğu, %87,1’inin ailesinde herhangi bir engellinin bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca, katılımcıların %35,7’si kesin olarak, %32,5’i kısmen Deaflympics sonrası işaret dili öğrenmeye istek duymuştur.

“Tablo 7: Engel Durumları, Ailede Engelli Varlığı ve Deaflympics Sonrası İşaret Dili Öğrenme İsteği Durumu”

Değişkenler	Değişken Düzeyleri	n	%
Engel Durumu	Engeli Yok	489	92,4
	İşitme Engelli	27	5,1
	Diğer Engel Grubu	13	2,5
Ailede Engelli Var mı?	Var	68	12,9
	Yok	461	87,1
Deaflympics Sonrası İşaret Dili Öğrenme İsteği	Evet	189	35,7
	Kısmen	172	32,5
	Hayır	168	31,8

“Tablo 8: Samsun 2017 Deaflympics’i Takip Etme Şekilleri”

	Değişkenler	Frekans	Oran
Deaflympics’i takip edip etmeme durumu	Takip Etmedim	205	% 38,75
	Takip Ettim	324	% 61,24
Deaflympics’i takip etme yolu (Çoklu seçimler yapılmıştır)	Canlı/Seyirci Olarak	136	% 31,55
	Web/Sosyal Medya Yoluyla	183	% 42,45
	TV Yoluyla	80	% 18,56
	Gazeteler Yoluyla	32	% 7,42

Yukarıda yer alan Samsun 2017 Deaflympics’i takip etme şekilleri ile ilgili tabloda yer alan verilere göre tez çalışmasında yer alanların % 38,75’i (205 kişi) Deaflympics spor etkinliğini takip etmemişken, % 61,24’ü (324 kişi, 136 kişisi seyirci olarak) takip etmiştir. Takip eden kişilerin çoklu seçim yapabildikleri Deaflympics’i takip etme yollarına ilişkin soruya verdikleri yanıtlara göre Deaflympics’i takip ederken en çok tercih ettikleri yöntemler tercih edilme sayısına göre sırasıyla; %42,45 (183 defa tercih edilme) Web-Sosyal Medya, % 31,55 (136 defa tercih edilme) seyirci olarak, % 18,56 (80 defa tercih edilme) TV yoluyla, % 7,42 (32 defa tercih edilme) Gazete olmuştur.

Ankete katılım sağlayanların Deaflympics öncesi ve sonrası İngilizce öğrenmeye olan isteği Tablo 9 ile verilmiştir.

“Tablo 9: Deaflympics Öncesi ve Sonrası İngilizce Öğrenme Çabasındaki Değişim”

		Deaflympics’den Sonra İngilizce Öğrenme İsteği			Toplam	p-değeri (test ist. değ.)
		Hayır	Evet	Zaten Biliyordum		
Deaflympics’den Önce İngilizce Öğrenme Çabası	Hayır	271	25	5	301	p=0,441 (MH=143)
	Evet	34	67	6	107	
	Zaten Biliyordum	4	7	110	121	
Toplam		309	99	121	529	

Deaflympics’den önce ve sonra İngilizce öğrenme çabasındaki değişim istatistiksel olarak anlamlı değildir (MH Test İstatistiği değeri =143; p=0,441). İngilizce öğrenme isteğinde Deaflympics herhangi bir etki göstermemiştir.

Engel durumuna göre ankete katılanların Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumlarındaki değişim ise Tablo 10 ile verilmiştir.

“Tablo 10: Engel Durumuna Göre Katılımcıların Deaflympics öncesi ve sonrası Egzersiz Yapma Durumlarındaki Değişim”

Deaflympics Sonrası Egzersiz Yapma Durumu								p-değeri (test ist.değ.)
Engel Durumu			Yapmıyordum	Hafta Bir Kez	Haftada 3-4 Kez	Hergün	Toplam	
Engeli Yok	Deaflympics öncesi egzersiz yapma durumu	Yapmıyordum	234	12	5	0	251	p=0,748 (MH=85)
		Hafta Bir Kez	6	94	5	1	106	
		Haftada 3-4 Kez	6	5	89	1	101	
		Her gün	1	0	1	29	31	
	Toplam		247	111	100	31	489	
İşitme Engelli	Deaflympics öncesi egzersiz yapma durumu	Yapmıyordum	17	1	0	0	18	p=0,317 (MH=1)
		Hafta Bir Kez	0	5	0	0	5	
		Haftada 3-4 Kez	0	0	2	0	2	
		Her gün	0	0	0	2	2	
	Toplam		17	6	2	2	27	
Diğer Engel Grubu	Deaflympics öncesi egzersiz yapma durumu	Yapmıyordum	3	0	0	0	3	p=1,00 (MH=0)
		Hafta Bir Kez	0	5	0	0	5	
		Haftada 3-4 Kez	0	0	4	0	4	
		Her gün	0	0	0	1	1	
	Toplam		3	5	4	1	13	
Toplam	Deaflympics öncesi egzersiz yapma durumu	Yapmıyordum	254	13	5	0	272	p=0,67 (MH=86)
		Hafta Bir Kez	6	104	5	1	116	
		Haftada 3-4 Kez	6	5	95	1	107	
		Her gün	1	0	1	32	34	
	Toplam		267	122	106	34	529	

Engeli olmayanların Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumlarındaki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=85; p=0,748). İşitme engellilerin Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumlarındaki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=1; p=0,317). Benzer olarak diğer engel grubunda olanların da Deaflympics’den önce ve sonra egzersiz yapma durumlarındaki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=0; p=1,00). Toplamda ise ankete katılanların Deaflympics öncesi ve sonrası egzersiz yapma durumlarındaki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=86; p=0,67). Ankete katılanların egzersiz yapma durumlarında Samsun’da yapılan Deaflympics öncesinde ve sonrasında herhangi bir değişim gözlenmemiştir. Deaflympics, egzersiz yapıp-yapmama üzerinde herhangi bir etki oluşturmamıştır.

Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamının uygunluğuna dair değişime ilişkin ankete katılanların engel durumuna göre yanıtları ise Tablo 11 ile verilmiştir.

“Tablo 11: Deaflympics Öncesi ve Sonrası Samsun Şehrini Engellilerin Yaşamına Uygun Olup Olmadığına Dair Değişime İlişkin Engel Durumuna Göre Ankete Katılanların Yanıtları”

Deaflympics Organizasyonu Sonrasında Sizce Samsun Şehri Engellilerin Günlük Yaşamı İçin Daha Uygun Bir Yer Haline Geldi Mi?						Toplam	p-değeri (test ist.değ.)
Engel Durumu			Evet	Kısmen	Hayır		
Engeli Yok	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	77	40	9	126	p=0,291 (MH=362)
		Kısmen	53	184	33	270	
		Hayır	7	40	46	93	
	Toplam		137	264	88	489	
İşitme Engelli	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	3	0	0	3	p=0,157 (MH=21)
		Kısmen	1	5	2	8	
		Hayır	0	5	11	16	
	Toplam		4	10	13	27	
Diğer Engel Grubu	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	0	1	0	1	p=1,00 (MH=13)
		Kısmen	1	4	2	7	
		Hayır	0	2	3	5	
	Toplam		1	7	5	13	
Toplam	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	80	41	9	130	p=0,200 (MH=396)
		Kısmen	55	193	37	285	
		Hayır	7	47	60	114	
	Toplam		142	281	106	529	

Engeli olmayanların Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=362; p=0,291). İşitme engellilerin Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı değildir. (MH=21; p=0,157). Benzer olarak diğer engel grubunda olanların da Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=13; p=1,00). Toplamda ise Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki ankete katılanların görüşlerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=396; p=0,20). Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamı için uygun olup-olmadığı hakkındaki ankete katılanların görüşlerinde herhangi bir değişim gözlenmemiştir. Deaflympics bu görüşler üzerinde herhangi bir etki oluşturmamıştır.

Ailedeki engelli varlığına göre ankete katılanların Deaflympics öncesi ve sonrasında Samsun şehrinin engellilerin günlük yaşamı için uygunluğuna dair verdikleri yanıtlar Tablo 12 ile gösterilmiştir.

“Tablo 12: Ailedeki Engelli Varlığına Göre Ankete Katılanların Deaflympics Öncesi ve Sonrasında Samsun Şehrinin Engellilerin Günlük Yaşamı İçin Uygunluğuna Dair Verdikleri Yanıtlar”

Deaflympics Sonrasında Sizce Samsun Şehri Engellilerin Günlük Yaşamı İçin Daha Uygun Bir Yer Haline Geldi Mi?					Toplam	p-değeri (test ist.değ.)
Ailedeki Engelli Varlığı			Evet	Kısmen	Hayır	
Ailede Engelli Var	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	9	8	0	17
		Kısmen	2	20	6	28
		Hayır	1	10	12	23
	Toplam		12	38	18	68
Ailede Engelli Yok	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	71	33	9	113
		Kısmen	53	173	31	257
		Hayır	6	37	48	91
	Toplam		130	243	88	461
Toplam	Sizce Organizasyondan Önce Samsun Şehri Engelli Bireylerin Günlük Yaşamı İçin Uygun Bir Şehir Miydi?	Evet	80	41	9	130
		Kısmen	55	193	37	285
		Hayır	7	47	60	114
	Toplam		142	281	106	529

Yukarıdaki verileri incelediğimizde ailesinde engelli olmayanların Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerindeki değişimin istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir. (MH=57; p=1,00). Ailesinde engelli olmayanların Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinin değişimi de istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=339; p=0,172). Aynı zamanda toplamda da Deaflympics’den önce ve sonra Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır (MH=396; p=0,200). Ailesinde engelli bulunan ve bulunmayanların Samsun’da yapılan Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun şehrinin engellilerin yaşamına uygun olup-olmadığı hakkındaki görüşlerinde herhangi bir değişim gözlenmemiştir. Deaflympics bu görüşler üzerinde herhangi bir etki oluşturmamıştır.

“Tablo 13: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Engel Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Engel Durumu	N	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)	Grup Farklılığı
Ekonomik Katkı Puanı	Engeli Yok (I)	489	23,04	273,70	24			1-2*
	İşitme Engelli(II)	27	15,88	147,81	15	8	0,000*	
	Diğer Engel Grubu (III)	13	19,30	181,00	20		(H=21,45)	
Turizm Alt Yapı Puanı	Engeli Yok (I)	489	19,60	270,12	20			1-2*
	İşitme Engelli(II)	27	16,18	214,15	17	6	0,021*	1-3*
	Diğer Engel Grubu (III)	13	16,23	178,19	17		(H=7,77)	
Şehir İmajı Puanı	Engeli Yok (I)	489	17,95	271,87	19			1-2*
	İşitme Engelli(II)	27	14,29	187,76	15	6	0,001*	1-3*
	Diğer Engel Grubu (III)	13	13,92	167,12	15		(H=13,33)	
Ekonomik Maliyet Puanı	Engeli Yok (I)	489	11,87	267,83	12			
	İşitme Engelli(II)	27	11,44	250,09	12	4	0,162	
	Diğer Engel Grubu (III)	13	9,84	189,38	10		(H=3,64)	
Kültürel Değişim Puanı	Engeli Yok (I)	489	14,29	264,85	15			
	İşitme Engelli(II)	27	14,44	295,04	16	4	0,236	
	Diğer Engel Grubu (III)	13	12,46	208,19	14		(H=2,89)	
Sosyal Çevre Problem Puanı	Engeli Yok (I)	489	10,07	262,96	10			1-2*
	İşitme Engelli(II)	27	13,25	347,09	12	4	0,002*	1-3*
	Diğer Engel Grubu (III)	13	7,76	171,31	8		(H=12,86)	
Çevre Kültür Koruma Puanı	Engeli Yok (I)	489	9,41	263,21	9			2-3*
	İşitme Engelli(II)	27	10,81	333,89	13	3,5	0,000	
	Diğer Engel Grubu (III)	13	7,61	189,08	6		(H=8,89)	
Kültürel Çatışma Puanı	Engeli Yok (I)	489	8,27	260,12	8			1-2*
	İşitme Engelli(II)	27	11,48	391,93	12	4	0,019*	1-3*
	Diğer Engel Grubu (III)	13	6,76	184,85	7		(H=22,95)	

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının engel durumu değişkenine göre karşılaştırması sonucu şu sonuçlara ulaşılmıştır (Tablo 13):

- Ekonomik Katkı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,00$). Ekonomik Katkı puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile herhangi bir engeli olmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en büyük olan engeli olmayan grup iken en düşük puanlı grup ise işitme engelli-sağır gruptur.

- Turizm Alt Yapısı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,021$). Turizm Alt Yapı Puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile herhangi bir engeli olmayanlar arasında ve diğer engelli grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan engeli olmayan grup iken en düşük puanlı grup ise diğer engelli gruptur.

- Şehir İmajı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,001$). Şehir İmajı Puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile herhangi bir engeli olmayanlar arasında ve diğer engelli grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan engeli olmayan grup iken en düşük puanlı grup ise diğer engelli gruptur.

- Ekonomik Maliyet Puanı ve Kültürel Değişim Puanı açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p=0,162$; $p=0,236$).

- Sosyal Çevre Problem Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Sosyal Çevre Problem Puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile herhangi bir engeli olmayanlar arasında ve işitme engelliler-sağırılar ile diğer engelli grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan işitme engelli-sağır grup iken en düşük puanlı grup ise diğer engelli gruptur.

- Çevre Kültür Koruma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,00$). Çevre Kültür Koruma Puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile diğer engelli grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan işitme engelli-sağır grup iken en düşük puanlı grup ise diğer engelli gruptur.

- Kültürel Çatışma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından engel durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,019$). Kültürel Çatışma Puanı açısından işitme engelliler-sağırılar ile herhangi bir engeli olmayanlar arasında ve işitme engelliler-sağırılar ile diğer engelli grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan işitme engelli-sağır grup iken en düşük puanlı grup ise diğer engelli gruptur.

“Tablo 14: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Cinsiyet	N	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)
Ekonomik Katkı Puanı	Kadın	233	23,11	276,00	24		0,141
	Erkek	296	22,17	256,34	23	8	(U= -1,47)
Turizm Alt Yapı Puanı	Kadın	233	19,32	263,13	20		0,803
	Erkek	296	19,37	266,47	20	6	(U= -0,25)
Şehir İmajı Puanı	Kadın	233	18,15	281,21	19		0,030*
	Erkek	296	17,27	252,24	18	6	(U= -2,17)
Ekonomik Maliyet Puanı	Kadın	233	11,85	263,90	12		0,883
	Erkek	296	11,75	265,86	12	4	(U= -0,147)
Kültürel Değişim Puanı	Kadın	233	14,65	282,87	16		0,016*
	Erkek	296	13,94	250,94	15	4	(U= -2,41)
Sosyal Çevre Problem Puanı	Kadın	233	9,99	256,35	10		0,246
	Erkek	296	10,32	271,81	10	4	(U= -1,16)
Çevre Kültür Koruma Puanı	Kadın	233	9,41	263,66	9		0,857
	Erkek	296	9,46	266,06	9	3,5	(U= -0,18)
Kültürel Çatışma Puanı	Kadın	233	8,43	267,00	8		0,789
	Erkek	296	8,37	263,43	8	4	(U= -0,268)

Yukarıda yer alan Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmasının verildiği Tablo 14’deki verilere göre; Ekonomik Katkı Puanı, Turizm Alt Yapı Puanı, Ekonomik Maliyet Puanı, Sosyal Çevre Problem Puanı, Çevre Kültür Koruma Puanı, Kültürel Çatışma Puanı alt boyutlarına göre cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılık bulunamamıştır (Sırasıyla alt boyutları; $p=0,141$; $p=0,803$; $p=0,883$; $p=0,246$; $p=0,857$; $p=0,789$). Bununla beraber, Şehir İmajı Puanı ve Kültürel Değişim Puanı alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,030$; $p=0,016$). Her iki alt boyut için kadınların puanları erkeklerin puanlarından daha yüksektir.

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının meslek değişkenine göre karşılaştırması Tablo 15 ile verilmiştir.

“Tablo 15: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Meslek	N	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)	Grup Farklılığı
Ekonomik Katkı Puanı	Öğrenci(I)	273	23,64	291,29	24			1-3*
	Memur(II)	62	22,22	257,98	24			
	İşçi(III)	82	20,92	223,54	21			
	Esnaf(IV)	15	19,73	204,37	21	8	0,002*	
	Emekli(V)	16	18,25	190,56	20,50		(H=23,9)	
	İşsiz(VI)	29	21,24	219,09	22			
	Ev Hanımı(VII)	15	22,80	267,97	25			
	Diğer(VIII)	37	23,02	266,19	24			
Turizm Alt Yapı Puanı	Öğrenci(I)	273	19,91	282,08	21			
	Memur(II)	62	19,00	260,08	20			
	İşçi(III)	82	18,24	235,67	19			
	Esnaf(IV)	15	19,93	278,70	21	6	0,138	
	Emekli(V)	16	16,31	204,31	17,50		(H=11,05)	
	İşsiz(VI)	29	18,89	228,45	20			
	Ev Hanımı(VII)	15	19,00	249,77	20			
	Diğer(VIII)	37	19,75	267,74	20			
Şehir İmajı Puanı	Öğrenci(I)	273	18,36	284,81	19			1-3*
	Memur(II)	62	17,19	258,65	18			1-5*
	İşçi(III)	82	16,06	220,68	16,50			
	Esnaf(IV)	15	17,53	254,37	19	6	0,002*	
	Emekli(V)	16	13,56	148,91	14,50		(H=22,19)	
	İşsiz(VI)	29	18,00	265,22	19			
	Ev Hanımı(VII)	15	17,06	247,60	19			
	Diğer(VIII)	37	18,64	289,12	19			
Ekonomik Maliyet Puanı	Öğrenci(I)	273	12,11	278,74	12			
	Memur(II)	62	11,33	237,69	11			
	İşçi(III)	82	11,04	241,39	12			
	Esnaf(IV)	15	13,80	350,60	14	4	0,073	
	Emekli(V)	16	11,56	252,53	12		(H=12,98)	
	İşsiz(VI)	29	11,75	261,83	12			
	Ev Hanımı(VII)	15	10,80	212,70	10			
	Diğer(VIII)	37	11,64	256,09	12			
Kültürel Değişim Puanı	Öğrenci(I)	273	14,67	280,68	16			1-3*
	Memur(II)	62	13,45	245,41	15			1-5*
	İşçi(III)	82	13,25	225,48	14			
	Esnaf(IV)	15	14,86	278,20	15	8	0,042*	
	Emekli(V)	16	12,37	200,56	13,50		(H=14,55)	
	İşsiz(VI)	29	15,06	300,64	16			
	Ev Hanımı(VII)	15	13,86	243,87	16			
	Diğer(VIII)	37	14,89	272,84	15			

“Tablo 15 (Devamı): Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Meslek	n	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)	Grup Farklılığı
Sosyal Çevre Problem Puanı	Öğrenci(I)	273	10,58	280,79	10			1-6*
	Memur(II)	62	9,66	245,27	9,50			
	İşçi(III)	82	10,20	267,16	10			
	Esnaf(IV)	15	11,26	302,53	12	6	0,032*	
	Emekli(V)	16	9,68	248,38	9,50		(H=15,36)	
	İşsiz(VI)	29	8,13	184,48	8			
	Ev Hanımı(VII)	15	10,46	273,17	9			
	Diğer(VIII)	37	9,24	228,58	9			
Çevre Kültür Koruma Puanı	Öğrenci(I)	273	9,60	274,62	9			
	Memur(II)	62	9,33	257,23	9,50			
	İşçi(III)	82	9,32	257,13	9			
	Esnaf(IV)	15	8,13	184,77	7	6	0,325	
	Emekli(V)	16	8,37	220,88	7,50		(H=8,08)	
	İşsiz(VI)	29	9,13	249,81	9			
	Ev Hanımı(VII)	15	9,80	268,20	9			
	Diğer(VIII)	37	9,83	286,73	10			
Kültürel Çatışma Puanı	Öğrenci(I)	273	8,89	291,38	9			1-2*
	Memur(II)	62	7,80	231,17	8			1-3*
	İşçi(III)	82	7,98	243,91	8			
	Esnaf(IV)	15	8,53	271,73	9	4	0,006*	
	Emekli(V)	16	7,43	213,66	6		(H=19,99)	
	İşsiz(VI)	29	8,00	246,29	8			
	Ev Hanımı(VII)	15	8,26	259,33	8			
	Diğer(VIII)	37	7,43	210,23	7			

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyutlarının meslek gruplarına göre incelenmesi sonucu şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Ekonomik Katkı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Ekonomik Katkı puanı açısından öğrenci ve memur grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan öğrenci grubu iken en düşük puan emekli grubuna aittir.

- Turizm Alt Yapısı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,138$).

- Şehir İmajı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Şehir İmajı Puanı açısından öğrenci grubu ile işçi ve emekli grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek diğer meslek grubu iken en düşük puanlı grup emeklilerdir.

- Ekonomik Maliyet Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,073$).

- Kültürel Değişim Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,042$). Kültürel Değişim Puanı açısından öğrenci grubu ile işçi ve emekli grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan işsiz grubu iken en düşük puanlı grup emeklilerdir.

- Sosyal Çevre Problem Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,032$). Sosyal Çevre Problem Puanı açısından öğrenci grubu ile işsiz grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek esnaf grubu iken en düşük puanlı grup işsizlerdir.

- Çevre Kültür Koruma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,325$).

- Kültürel Çatışma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,006$). Kültürel Çatışma Puanı açısından öğrenci grubu ile işçi ve memur grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek öğrenci grubu iken en düşük puanlı grup diğer meslek grubudur.

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının eğitim düzeyi değişkenine göre karşılaştırmasının verildiği Tablo 16 ile verilmiştir.

“Tablo 16: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Eğitim Düzeyi	n	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)	Grup Farklılığı
Ekonomik Katkı Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	20,29	221,33	20			2-3*
	Lise(II)	88	19,97	205,16	21	8	0,000*	2-4*
	Ön lisans-Lisans(III)	372	23,13	276,41	24		(H=21,66)	
	Lisansüstü(IV)	45	24,35	310,99	25			
Turizm Alt Yapı Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	17,70	227,40	19			2-3*
	Lise(II)	88	17,61	214,05	18	6	0,002*	2-4*
	Ön lisans-Lisans(III)	372	19,75	275,76	20		(H=14,96)	
	Lisansüstü(IV)	45	20,26	295,78	21			
Şehir İmajı Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	14,54	192,69	15,50			1-3*
	Lise(II)	88	15,94	215,11	17	6	0,000*	2-3*
	Ön lisans-Lisans(III)	372	18,17	279,21	19		(H=18,79)	
	Lisansüstü(IV)	45	18,48	283,62	19			
Ekonomik Maliyet Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	11,62	255,25	12			
	Lise(II)	88	11,50	253,72	11	4	0,817	
	Ön lisans-Lisans(III)	372	11,88	269,09	12		(H=0,94)	
	Lisansüstü(IV)	45	11,73	258,42	12			
Kültürel Değişim Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	12,29	195,19	12			2-3*
	Lise(II)	88	13,40	227,58	14	8	0,004*	
	Ön lisans-Lisans(III)	372	14,53	275,81	15		(H=13,23)	
	Lisansüstü(IV)	45	14,68	286,03	16			
Sosyal Çevre Problem Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	10,29	272,73	11			
	Lise(II)	88	10,72	281,02	10	6	0,637	
	Ön lisans-Lisans(III)	372	10,08	262,82	10		(H=1,69)	
	Lisansüstü(IV)	45	9,82	247,61	9			
Çevre Kültür Koruma Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	9,12	248,83	9			
	Lise(II)	88	9,36	258,84	9	6	0,858	
	Ön lisans-Lisans(III)	372	9,45	265,92	9		(H=0,76)	
	Lisansüstü(IV)	45	9,71	278,02	10			
Kültürel Çatışma Puanı	İlkokul-Ortaokul(I)	24	7,91	242,31	7,50			
	Lise(II)	88	8,34	255,93	8	4	0,745	
	Ön lisans-Lisans(III)	372	8,47	269,37	8		(H=1,23)	
	Lisansüstü(IV)	45	8,20	258,72	8			

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyutlarının eğitim düzeylerine göre incelenmesi sonucu şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Ekonomik Katkı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$). Ekonomik Katkı puanı açısından lise mezunları ile hem ön lisans-lisans grubu arasında hem de lisansüstü grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan lisansüstü grubu iken en düşük lise mezunlarına aittir.

- Turizm Alt Yapısı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Turizm Alt Yapısı puanı açısından lise mezunları ile hem ön lisans-lisans grubu arasında hem de lisansüstü grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan lisansüstü grubu iken en düşük lise mezunlarına aittir.

- Şehir İmajı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,000$). Şehir İmajı Puanı açısından ön lisans-lisans grubu ile hem lise hem de ilkokul-ortaokul mezunları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan lisansüstü grubu iken en düşük puan ise ilkokul-ortaokul mezunlarına aittir.

- Ekonomik Maliyet Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,817$).

- Kültürel Değişim Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,004$). Kültürel Değişim Puanı açısından lise mezunları ile ön lisans-lisans grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Puanı en yüksek olan lisansüstü grubu iken en düşük puan lise mezunlarına aittir.

- Sosyal Çevre Problem Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,637$).

- Çevre Kültür Koruma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,858$).

- Kültürel Çatışma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,745$).

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının eğitim alanı değişkenine göre karşılaştırması Tablo 17 ile verilmiştir.

“Tablo 17: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Eğitim Alanı Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Eğitim Alanı	n	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)
Ekonomik Katkı Puanı	Spor	169	22,40	264,56	24		0,363
	Diğer	360	22,66	265,21	24	8	(U= -0,05)
Turizm Alt Yapı Puanı	Spor	169	19,29	271,26	21		0,517
	Diğer	360	19,37	262,06	20	6	(U= -0,65)
Şehir İmajı Puanı	Spor	169	17,94	275,14	19		0,294
	Diğer	360	17,53	260,24	18	6	(U= -1,050)
Ekonomik Maliyet Puanı	Spor	169	12,26	290,90	15		0,007*
	Diğer	360	11,58	252,84	15	4	(U= -2,68)
Kültürel Değişim Puanı	Spor	169	14,52	279,52	15		0,131
	Diğer	360	14,13	258,18	15	4	(U= -1,51)
Sosyal Çevre Problem Puanı	Spor	169	10,60	277,30	10		0,203
	Diğer	360	9,97	259,23	10	4	(U= -1,27)
Çevre Kültür Koruma Puanı	Spor	169	9,55	272,94	9		0,410
	Diğer	360	9,39	261,27	9	3,5	(U= -0,83)
Kültürel Çatışma Puanı	Spor	169	8,95	294,14	9		0,003*
	Diğer	360	8,14	251,32	8	4	(U= -3,02)

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyutlarının eğitim alanı değişkenine göre incelenmesi sonucu şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Ekonomik Katkı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,363).
- Turizm Alt Yapısı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,517).
- Şehir İmajı alt boyutundan alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,294).
- Ekonomik Maliyet Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p=0,007). Ekonomik Maliyet Puanı eğitim alanı spor olanların daha yüksektir.
- Kültürel Değişim Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,131).
- Sosyal Çevre Problem Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,203).
- Çevre Kültür Koruma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0,41).

- Kültürel Çatışma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,003$). Eğitim alanı “Spor” olanların “Kültürel Çatışma Puanı” daha yüksektir.

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının organizasyonu takip etme değişkenine göre karşılaştırması Tablo 18 ile verilmiştir.

“Tablo 18: Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Organizasyonu Takip Etme Değişkenine Göre Karşılaştırması”

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği Alt Boyutları	Organizasyon Takip Durumu	n	Ortalama	Ort. Rank Değerleri	Medyan	IQR	Anlamlılık (Test İst. Değ.)
Ekonomik Katkı Puanı	Takip Etmedim	205	22,52	257,19	23		0,349
	Takip Ettim	324	22,62	269,94	24	8	(U= -0,94)
Turizm Alt Yapı Puanı	Takip Etmedim	205	19,04	245,98	19		0,022*
	Takip Ettim	324	19,54	277,04	21	6	(U= -2,28)
Şehir İmajı Puanı	Takip Etmedim	205	17,27	243,05	18		0,008*
	Takip Ettim	324	17,91	278,89	19	6	(U= -2,64)
Ekonomik Maliyet Puanı	Takip Etmedim	205	11,84	265,99	12		0,906
	Takip Ettim	324	11,76	264,38	12	4	(U= -0,12)
Kültürel Değişim Puanı	Takip Etmedim	205	14,07	253,43	15		0,162
	Takip Ettim	324	14,37	272,32	15	4	(U= -1,40)
Sosyal Çevre Problem Puanı	Takip Etmedim	205	10,32	274,89	10		0,235
	Takip Ettim	324	10,08	258,75	10	4	(U= -1,19)
Çevre Kültür Koruma Puanı	Takip Etmedim	205	9,08	244,64	9		0,014*
	Takip Ettim	324	9,67	277,88	10	3,5	(U= -2,46)
Kültürel Çatışma Puanı	Takip Etmedim	205	8,32	264,37	9		0,94
	Takip Ettim	324	8,44	265,40	8	4	(U= -0,08)

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği alt boyut puanlarının organizasyonu takip etme durumuna göre karşılaştırılması sonucu şu bilgilere ulaşılmıştır:

- Ekonomik Katkı alt boyutunda elde edilen puanlar açısından organizasyonu takip etme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,349$).

- Turizm Alt Yapısı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyon takibine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,022$). Organizasyonu takip edenlerin puanları daha yüksektir.

- Şehir İmajı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyon takibine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,008$). Organizasyonu takip edenlerin puanları daha yüksektir.

- Ekonomik Maliyet Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyonu takip etme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,906$).

- Kültürel Değişim Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyonu takip etme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,162$).

- Sosyal Çevre Problem Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyonu takip etme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,235$).

- Çevre Kültür Koruma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından eğitim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,014$). Organizasyonu takip edenlerin puanları daha yüksektir.

- Kültürel Çatışma Puanı alt boyutundan elde edilen puanlar açısından organizasyonu takip etme değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p=0,94$).

TARTIŞMA

Samsun 23. Yaz Deaflympics etkinliğinin Samsun şehrine etkisinin incelendiği bu tez çalışmasında; ilk olarak Deaflympics sonrası işaret dili öğrenme isteği, Deaflympics öncesi ve sonrası İngilizce öğrenme isteğindeki değişim, fiziksel aktivite ve egzersiz yapma durumlarındaki değişim katılımcıların cevapları ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Daha sonra, tez çalışmasına katılan katılımcıların verdiği yanıtlara göre; engel durumu, cinsiyet, meslek, eğitim düzeyi, eğitim alanı, organizasyonu takip etme durumu değişkenleri Mega Organizasyon Etki Ölçeği alt boyutları ile karşılaştırılmıştır. Ortaya çıkan bulgular konu ile ilişkili literatürün incelenmesi sonucu elde edilen bilgilerle birlikte tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Çalışmaya katılan katılımcılardan elde edilen bulgulara göre, Samsun halkının Deaflympics sonrası işaret dili öğrenmeye istek duyduğu görülmüştür. Katılımcıların verdikleri evet ve kısmen yanıtları beraber alındığında % 68,2 oranında bir sonuca ulaşılmaktadır (Tablo 7). Bununla beraber İngilizce bilmeyen katılımcılara Deaflympics öncesi ve sonrası İngilizce öğrenme istekleri sorulmuş ve yapılan analizlerde anlamlı bir sonuç çıkmamıştır (Tablo 9).

Deaflympics organizasyonuna katılım gösteren kabilelerin büyük bir bölümünü işitme engelliler/sağırılar oluşturduğundan iletişim için genel olarak kullanılan dil işaret dilidir. Bu yüzden, Samsun Deaflympics etkinliği boyunca sporcuların ve kabilelerin şehirde gezmeleri ve alışveriş yapmaları sırasında Samsun halkının işaret dili öğrenmeye ihtiyaç duyduğu söylenebilir. Çünkü çevre ile iletişimin zorlaştığı noktada iletişim kurulamayan topluluk ile uyumlu bir şekilde yaşamak için o topluluğun dilini öğrenme gereği ortaya çıkmaktadır (Tokdemir, 1999: 21). Buna rağmen, İngilizce öğrenmeye istek duyulmamasının nedeninin halkın ihtiyaç hissetmemesinden kaynaklanmadığı düşünülmektedir. Çünkü dil öğrenmek zorlu bir süreci ifade etmektedir (Kılıç ve Tuncel, 2009: 58). Ayrıca, işitme engellilerin-sağırının kullandığı işaret dili; üst beden hareketlerini ve yüz hareketlerini içeren görsel bir dildir (Ertuğrul vd., 2013: 1). Bu yüzden Samsun halkının İngilizce öğrenmeye istek duymamasının ve bunun yerine işaret dili öğrenmeye istek duymasının asıl nedeninin, halkın İngilizce öğrenmeyi işaret dili öğrenmekten daha zor bulması ve işaret dilinin görsel olarak daha dikkat çekici bulunması olduğu düşünülmektedir.

Deaflympics öncesi ve sonrası katılımcıların fiziksel aktivite ve egzersiz yapma durumları incelendiğinde ise Deaflympics öncesi ve sonrası arasında anlamlı bir değişim olmamıştır (Tablo 10). Bunun nedeninin ekonomik sebeplerden, katılımcıların spor tesislerinden uzakta yaşamasından, Deaflympics sonrası halkı sportif aktivitelere yönlendirecek çalışmaların yetersiz kalmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Özellikle tesislere ulaşılabilirlik sorununun bu sonuçta payı olduğu düşünülmektedir. King vd. (2000)'nin yaptığı çalışmada da spor alanlarına erişilebilirliğin ve ulaşılabilirliğin fiziksel aktivitede bulunmayı ve egzersiz yapmayı etkilediği görülmüştür.

Araştırmada, engelli olmayan bireylerin Deaflympics'in Samsun şehrine ekonomik olarak katkıda bulunduğuna dair olumlu algılara sahip olduğu, işitme engelli-sağır bireylerin ise Deaflympics'in Samsun'a ekonomik olarak bir katkı vermediği ya da daha az katkı verdiği yönünde bir algıya sahip olduğu görülmektedir (Tablo 13). Bunun nedeninin ise işitme engellilerin-sağırların Deaflympics'in ekonomik olarak Samsun'a etki edip etmediğine dair yeterince bilgi sahibi olmadıkları ve onları bu konuda bilgilendirecek yeterli kaynak olsa bile bu kaynakların onlara aktarılması ile ilgili iletişim problemleri olduğu düşünülmektedir. Bu konuda reklamlar ve raporlar yayınlansa bile işitme engelliler-sağırılar bunları anlamak için işaret dili desteğine ihtiyaç duymaktadırlar. Çünkü bu bireylerin haberleşmek için kullandıkları ana dil işaret dilidir (İpek Timur, 2016: 14). Ayrıca bu bireylerin işitsel uyarıdan yoksun olmalarından kaynaklı olarak çevreye görsel dikkat ile yönlendirmelerinden dolayı dünyayı sesler ile değil gördükleri ile algılamaktadırlar (Uygun vd., 2018: 37; Türköz Sarp, 2013: 20). Bu yüzden görsel yetilerinin diğer bireylere göre daha güçlü olduğu düşünülen işitme engellilerin-sağırılar, Deaflympics'in Samsun şehrine ekonomik olarak kayda değer bir katkıda bulunmadığını düşünmeleri ya da diğer gruplara nazaran daha az katkı verdiğini düşünmeleri özellikle yerel yönetimlerin göz önünde bulundurması gereken önemli bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bununla birlikte, engeli olmayan bireylerin, Deaflympics'in Samsun şehrinin turizm altyapısına ve turizme katkı yaptığına dair olumlu algılarının diğer bireylerden daha fazla olduğu görülmektedir. Engeli olan bireylerin ise engelli olmayanlara göre Deaflympics'in turizm ile ilgili olumlu katkısına yönelik algısı daha düşük seviyededir.

Çalışmada, engelli olmayan bireylerin Deaflympics'in Samsun'un şehir imajına katkıda bulunduğuna dair diğer bireylerden daha fazla olumlu algıya sahip olduğu belirlenmiştir (Tablo 13). Bu sonucun nedeni olarak; engelli bireylerin Deaflympics etkinliği sırasında yeterince etkinliklere katılmadığı (yarışmaları izleyememe, sosyal aktivitelere katılamama) ve bu yüzden etkinliğin etkileri ile ilgili olumlu bir algıya sahip olabilecek yeterli deneyime sahip olmadıkları düşünülebilir. Kent yaşamındaki mekan tasarımlarının engelli-engelsiz tüm bireylerin yaşamlarını kısıtlamadan birlikte yaşaması amacıyla yapılması beklenirken zaman zaman bu mekan tasarımları engellilerin yaşamını zorlaştırmakta ve onların çeşitli yerlere ulaşımını kısıtlamaktadır (Odabaş Uslu ve Güneş, 2017: 30; Çınar vd., 2015: 330; Türkiye Belediyeler Birliği, 2017: 25). Zaten engellilerle birlikte yapılan anket çalışmalarında, engelliler Deaflympics ile ilgili özellikle yarışmaları izleyememe, sosyal aktivitelere katılamama, tesislerin engellilere uygun olmaması, engelli derneklerinin davet edilmemesi gibi çeşitli olumsuz beyanlarda bulunmuşlardır. Bununla birlikte engelli olmayan bireylerin Deaflympics'in Samsun şehrinin turizmini etkilediğine dair olumlu algıları onların bu konudaki farkındalığını da göstermektedir. Zira, Samsun'un turizm istatistiklerine de bakıldığında zaman Deaflympics sonrası gelen turist sayısı öncesine göre önemli sayıda artış gösterirken en az 10 milyon dolar da gelir elde edilmiştir (TÜİK, 2019; Samsun Haber 2017b). TÜİK verilerine göre, Deaflympics öncesi Samsun'a gelen yabancı turist sayısı ile Deaflympics sonrası Samsun'a gelen yabancı turist sayısına bakıldığında Deaflympics sonrasında öncesine göre artış yaşanmıştır. 2015 yılında 33947, 2016 yılında 31852, 2017 yılında ise 35247 yabancı turist gelmişken Deaflympics sonrasında 2018 yılında bu sayı 52859'a çıkmıştır (TÜİK, 2019). Rusya'da da 2018 FIFA Dünya Kupası sırasında ve sonrasında turist sayısında önemli artışlar görülmüştür (Özaltaş Serçek vd., 2018: 74).

Çalışma sonucuna göre kadınlar erkekler ile karşılaştırıldığında Deaflympics'in Samsun'un şehir imajına olumlu katkı yaptığını daha fazla düşünmekte ve etkinliğin kültürel değişimi olumlu etkilediğine erkeklerden daha çok katılmaktadırlar (Tablo 14). Bu sonuç Yılmaz (2019)'ın, Silik (2014)'in Mersin 2013 Akdeniz Oyunları ve Kim ve Petrick (2005)'in FIFA 2002 Dünya Kupası ile ilgili yaptığı çalışmalar ile örtüşmekte, Berberoğlu (2013)'nın Erzurum 2011 Üniversiteler Kış Oyunları, Silik (2017)'in FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası, Şimşek (2011)'in Erzurum 2011 Kış Oyunları ile ilgili

Çalışmaların sonuçları ile farklılık göstermektedir. Deaflympics sırasında şehrin gzelleştirilmesine yönelik ilkadım bölgesinde evlerin farklı renklerle boyanması, şehrin eklerle süslenmesi gibi bazı çalışmalar yapılmıştır (Deaflympics 2017, 2017z). Deaflympics'in Samsun'un şehir imajına olumlu katkı yaptığına ve Samsun şehrinin kültürel değişimden olumlu etkilendiğine dair algılarının erkeklerden daha olumlu olmasının nedeninin de Samsun Deaflympics sırasında şehrin gzelleştirilmesine yönelik yapılan bu çalışmaların, şehirdeki afiş ve reklamların kadınların dikkatini daha çok çektiği ve şehirde alışveriş için ya da gezi için dolaşan sporcu ve kafilelerin halkla iletişimini olumlu yönde gözlemlemesi olduğu düşünülebilir.

Öğrenciler Deaflympics'in Samsun'a ekonomik olarak katkısının olumlu olduğuna diğer meslek gruplarından daha fazla inanmaktadır (Tablo 15). Bu sonuç Yılmaz (2019)'ın ve şimşek (2011)'in Erzurum 2011 Dünya niversiteler Kış Oyunları hakkındaki çalışması ile kısmen benzerlik göstermektedir. Yılmaz (2019), yaptığı çalışmada öğrencilerle birlikte memurların ve memur olmayan öğretmenlerin de ilgili spor etkinliğinin şehre ekonomik olarak katkısını olumlu olarak en yüksek düzeyde algılayan gruplar olduğunu tespit ederken, şimşek (2011) ise, öğrencilerle birlikte memurların, esnafların, serbest meslek sahiplerinin, yöneticilerin ve ev hanımlarının da ilgili spor etkinliğinin şehre ekonomik olarak katkısını olumlu olarak en yüksek düzeyde algılayan gruplar olduğunu tespit etmiştir. Çalışmada ğrencilerin Deaflympics'in ekonomik bir katkı yaptığına dair diğer gruplardan daha fazla olumlu algıya sahip olmasının nedeni olarak; öğrencilerin bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre ne faydalar sağlayacağının bilincinde olması gösterilebilir. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaşlarının 18-30 yaş aralığında olduğu düşünüldüğünde bu neslin teknolojinin içinde doğan, sosyal medya araçlarını kullanan ve bu yollarla bilgiye çabuk erişebilen ve paylaşabilen bir nesil olduğu bu yüzden de öğrencilerin bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre getireceği faydaların bilincinde olmalarının yanı sıra Deaflympics'in etkileri hakkında da bilinçli olmalarının normal bir sonuç olduğu kabul edilebilir. Ayrıca Deaflympics sırasında araştırmacı tarafından yapılan birebir gözlemler ve Samsun Deaflympics alışmaları ile ilgili resmi internet sitesinin incelenmesi sonucunda birçok gönüllü personelin ve seyircinin öğrenciler ve gençlerden oluştuğu gözlemlemiştir. Deaflympics'in bilincinde olan öğrencilerin kendi gözlemlerinden yola çıkarak Deaflympics'in Samsun şehrinde

kültürel bir çatışma oluşturup oluşturmadığına dair sorulara verdikleri yanıtlarda kültürel bir çatışmanın olduğu konusunda diğer meslek gruplarından daha fazla olumsuz algıya sahip oldukları görülmüştür (Tablo 15). Şimşek (2011) ise çalışmasında serbest mesleğe sahip olan bireylerin ilgili spor etkinliğinin kültürel bir çatışma oluşturduğuna dair olumsuz olan algısının diğer meslek gruplarından daha fazla olduğunu belirlemiştir. Öğrencilerin kültürel çatışma konusundaki bu olumsuz algısının nedeni şu şekilde değerlendirilebilir: Genç yaş grubunu temsil eden ve Deaflympics'in bilincinde olduğu ve önceki nesillere nazaran daha eğitilmiş oldukları ve kültürel olarak değişimin daha çok içinde oldukları düşünülen öğrencilerin bu kültürel çatışmayı genç yaş gruplarından ziyade özellikle kendilerinden yaşça daha büyük olan yaş gruplarında gözlemlediği düşünülmektedir. Çünkü bir toplumda büyük yaşlardan küçük yaşlara gelindikçe en küçük yaş gruplarının bulunduğu ortam kültürel değişimler için daha uygundur. (Timeturk, 2012). Endüstrileşme çağı, kentlerin gittikçe büyümesi ve küreselleşme ile yabancı kültürlerin birbiriyle etkileşime geçmesi genç nesil ile yaşlı nesil arasında sürekli bir kuşak çatışması da meydana getirmektedir (Anıl 2011: 1). Bu durum toplumumuzda da bilinmektedir (Yavuz, 1974: 20). Bu yüzden öğrenciler eski nesillerle çeşitli konularda (giyim, konuşma, ahlak anlayışı gibi) kültürel çatışma yaşayabilmektedir. Genç yaş grubunu temsil eden öğrencilerin zaten diğer nesiller ile kültürel çatışmalar yaşamasından dolayı, Samsun şehrinde halk ve Deaflympics katılımcıları arasında kültürel çatışma yaşanıp yaşanmadığına dair daha iyi gözlem yaptıkları düşünülmektedir.

Çalışmaya katılan emekliler, Deaflympics'in Samsun'a ekonomik olarak katkı yaptığına dair en düşük algıya sahip olan grubu oluşturmaktadır (Tablo 15). Bu noktada emeklilerin Samsun Deaflympics ile ilgili yapılan çalışmaların ekonomiye olumsuz yansımaları konusunda farkında oldukları düşünülmektedir. Bu konuda ulaşılan veriler şunlardır: Oyunların sadece tesislerinin yapımına Gençlik ve Spor Bakanlığının 450 Milyon Türk Lirasının üzerinde para harcamış olması, Samsun Büyükşehir Belediyesinin Oyunlar için 14 km. uzatılan tramvay hattına 125 Milyon Türk Lirası para harcaması (Amisos Haber, 2019; GSB, 2017). Bu harcamalar haricinde de masrafların olduğu hatta bütçe aşımının yaşandığı düşünülmektedir. Çünkü uluslararası spor etkinliklerinin altyapı, organizasyon ve güvenlik gibi konularda önemli harcamalar

gerektirmektedir (Matheson ve Baade, 2004: 1095). Ayrıca Olimpiyat Oyunları'nda bile ev sahibi kentler oyunlar sonrası bütçe aşımı sorunları yaşamaktadır. Özellikle, ilk bütçesi 10,3 milyar dolar olarak belirlenen Soçi 2014 Kış Olimpiyat Oyunları'nın oyunlar sonrası yapılan hesaplamalarına göre toplam maliyeti 51 milyar doları geçmiştir (McBride, 2018). Bu yüzden, her ne kadar Olimpiyat Oyunları kadar büyük bir etkinlik olmasa da Deaflympics gibi spor oyunları etkinliklerine ev sahipliği yapan kentler, etkinlik sonrası bütçe aşımı sorunları yaşamaktadır. Sadece tesisler için harcanan 450 Milyon Türk Lirası ile tramvay hattı için harcanan 125 Milyon Türk Lirası haricinde de harcamalar olduğu düşünüldüğünde Samsun 2017 Deaflympics için yapılan toplam harcamanın 1 Milyar Türk Lirasını bulabileceği hatta Olimpiyat Oyunları'nın bile sürekli bütçe aşımı sorunları yaşamasından dolayı 1 Milyar Türk Lirasından bile daha fazla paranın harcanmış olabileceği ihtimal dahilindedir. Hatta gereksiz harcamalarından yapılmış olması mümkündür. Örneğin; Samsun Deaflympics için 1,1 Milyon Türk Lirası maliyetle inşa edilen İlkadım Atletizm sahası ısınma pisti Deaflympics'ten sadece bir ay sonra arazide arkeoloji müzesi yapılacağı gerekçesi ile yıkılmıştır (Yeşil Gazete, 2017). Bu durum hem paraların boşa harcanmış olmasına neden olmuş hem de olası uluslararası etkinliklerin düzenlenmesine yönelik ihtimali ortadan kaldırmıştır. Spor etkinlikleri için yapılan tesislerin etkinlik sonrasında bile kullanılarak ülke ekonomisine ve spora katkı yapması beklenirken bazen görüldüğü üzere bu beklentilerin tersi yaşanmaktadır. Bunun nedeni, etkinlik sonrası süreç ve mevcut şartlar dikkate alınmadan tesislerin planlanmasıdır (Yalçın, 2014: 36).

Bunlar haricinde, emekliler meslek grupları içerisinde Deaflympics'in Samsun'da kültürel değişime ve şehrin imajına olumlu katkı sunduğuna dair en düşük algıya sahip gruptur. Bunun nedeninin; emeklilerin öğrenciler kadar bir spor etkinliğinin şehre olan olumlu ya da olumsuz etkileri hakkında yeterli fikre sahip olmaması olduğu düşünülmektedir. Bu durumun da emeklilerin Deaflympics'in Samsun'a olumlu ya da olumsuz etkileri hakkında bir değerlendirme yapmasını zorlaştırmaktadır.

Çalışmaya katılan esnaflar ise; Deaflympics'in Samsun'da sosyal ve çevresel problemler oluşturduğuna dair diğer meslek gruplarından daha fazla olumsuz bir algıya sahipken işsizler bu konuda en olumlu düşünen grup olmuştur (Tablo 15). Bir şehir yaşamında en sosyal meslek gruplarından biri esnaflardır. Çünkü esnaflar halkın içinde

halka beraber olan ve halkla en çok iletişim kuran meslek grubudur. Esnaflar sadece halkın içinde değil aynı zamanda şehirde yaşanan gelişmelerin de (altyapı ve üstyapı yatırımları, şehirde yapılan peyzaj çalışmaları, belediye çalışmaları, sporcu ve kabilelerle alışveriş sırasında sık sık karşılaşma ve iletişim kurma gibi) merkezindedir. Bu yüzden bir etkinliğin şehre olan etkisini de en anlamlı şekilde gözlemleyebilecek grup da esnaflardır. Sonuçta, esnafların sosyal ve çevresel problemlerin içerisinde yer alan; trafik problemlerinin artması, ziyaretçilerin çevreye olan rahatsızlığı ve doğal çevrenin zarar görmesi ile ilgili olan olumsuz algıları bu olumsuz etkileri diğer meslek gruplarındaki bireylerden daha fazla deneyimlemelerinden dolayı ortaya çıktığı söylenebilir. Bu sonuç Şimşek (2011)'in Erzurum 2011 Dünya Üniversiteler Kış Oyunları hakkındaki çalışması ile farklılaşmaktadır. Şimşek (2011) yaptığı çalışmada memur olan bireylerin ilgili spor etkinliğinin sosyal ve çevresel problemler oluşturduğuna dair diğer meslek gruplarından daha fazla olumsuz bir algıya sahip olduğunu tespit etmiştir. Çalışmada işsiz olduğunu belirten katılımcılar, Deaflympics'in Samsun'da kültürel değişime olumlu katkı verdiği hususunda diğer meslek gruplarından daha fazla olumlu algıya sahiptirler (Tablo 15). Bunun nedeni olarak; işsiz grubun çalışan grup kadar meşgul bir zamana sahip olmaması gösterilebilir. Bu yüzden işsiz grup Samsun'da yaşanan diğer uluslarla olan kültürel değişimi çalışanlardan daha fazla gözlemeleme fırsatına sahip olmuşlardır. Şimşek (2011) ise çalışmasında ev hanımı, memur, öğrenci, esnaf, serbest meslek ve yönetici mesleğine sahip olanların ilgili spor etkinliğinin ev sahibi şehirde kültürel değişime olumlu katkı verdiğine dair algılarının yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Katılımcılardan “diğer” meslek grubunda yer aldığını belirtenler ise; Deaflympics'in Samsun'un şehir imajına katkı yaptığına dair en olumlu algıya sahip olan grup olduğu görülmüştür (Tablo 15). Şimşek (2011) de Erzurum 2011 Dünya Üniversiteler Kış Oyunları hakkındaki çalışmasında kısmen benzer bir sonuç tespit etmiştir. Şimşek, bu çalışmada seçenekler arasında yer almadığından dolayı “diğer” meslek grubu içerisinde değerlendirebileceğimiz serbest meslek sahiplerinin ilgili etkinliğin şehrin imajına olumlu katkı sunduğuna dair algılarının işçi, memur, öğrenci, esnaf ve yöneticilerle birlikte yüksek olduğunu belirlemiştir. Kim ve Petrik (2005) 2002 FIFA Dünya Kupası ile ilgili yaptıkları çalışmada ise ev hanımlarının ilgili spor

etkinliğinin şehrin imajına olumlu katkı sunduğuna dair algılarının diğer meslek gruplarından daha yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Yapılan bu çalışmada, lisansüstü öğrenci/mezunlarının Deaflympics'in Samsun'un ekonomisine, turizm altyapısına ve şehir imajına katkısının olumlu olduğuna dair algısı diğer eğitim alanlarındaki öğrenci/mezunlarına göre daha yüksektir (Tablo 16). Bu sonuç Şimşek (2011)'in Erzurum 2011 Dünya Üniversiteler Kış Oyunları hakkındaki çalışması ile de benzerlik göstermektedir. Şimşek (2011)'in çalışmasında lisansüstü öğrenci/mezunları bütün eğitim düzeyleri arasında en yüksek puana sahip olmasına rağmen lise ve ön lisans-lisans öğrenci/mezunlarının da yüksek puana sahip olduğunu ve en düşük puana sahip grubun ilköğretim mezunları olduğunu belirlemiştir. Bu çalışmada ise lise öğrenci/mezunları Deaflympics'in Samsun'un ekonomisine, turizm altyapısına ve şehir imajına katkısının olumlu olduğuna dair algısı diğer eğitim alanlarındaki öğrenci/mezunlarına göre en düşük olan gruptur (Tablo 16). Gül (2019)'ün Deaflympics hakkındaki çalışmasında ise ilköğretim mezunları ilgili etkinliğin şehre ekonomik olarak katkısını diğer eğitim düzeylerinden daha fazla olumlu bulmaktadır. Ayrıca, lisansüstü öğrenci/mezunları Deaflympics vesilesi ile Samsun'da yaşanan kültürel değişimi diğer eğitim düzeylerindeki öğrenci/mezunlarına göre daha fazla olumlu olarak algılamaktadır (Tablo 16). Şimşek (2011) ise Erzurum 2011 Dünya Üniversiteler Kış Oyunları hakkındaki çalışmasında lisansüstü öğrenci/mezunların yüksek puana sahip olduğunu tespit etmesine rağmen eğitim düzeyleri içerisinde en yüksek düzeyde olumlu algılaya sahip grup ön lisans-lisans öğrenci/mezunları olmuştur. Görüldüğü üzere lisansüstü öğrenci/mezunları Deaflympics'in Samsun ekonomisine, turizm altyapısına, şehir imajına katkı yaptığına ve Deaflympics sırasında Samsun'da yaşanan kültürel değişimin olumlu olduğuna diğer gruplardan daha fazla inanmaktadırlar (Tablo 16). Lisansüstü eğitim; yükseköğretim kurumlarının ihtiyaç duyduğu akademik personeller ile toplumun ihtiyaç duyduğu nitelikli insanların ve bilim insanlarının yetiştirildiği en üst eğitim düzeyidir (Günay, 2018: 82). Bu yüzden, lisansüstü eğitim seviyesine gelmiş bireylerin diğer eğitim düzeylerindeki bireylerden daha araştırmacı, yaşadığı çevredeki gelişmelere ve olaylara daha hakim ve olaylara farklı açılardan da bakarak değerlendirme yapabilme becerisine sahip bireyler olmaları beklenir. Sonuçta bu grupta yer alan bireyler diğer eğitim düzeylerindeki bireylerden daha geniş bir bakış açısı ile Deaflympics etkinliğine

baktığı ve değerlendirdiği düşünülmektedir. Ayrıca hem Lisansüstü öğrenci/mezunları hem de engeli olmayan bireylerin Deaflympics'in Samsun şehrinin turizmine katkı yaptığına dair olumlu algılarının olduğu görülürken bu bireylerin bu düşüncelerine kaynak olan turizmden en az 10 milyon dolar gelir elde edilmesi ve Deaflympics sonrası turist sayısının artması ile ilgili gelişmelerin farkında oldukları düşünülmektedir (TÜİK, 2019; Samsun Haber 2017b).

Eğitim alanı spor olan bireyler Deaflympics için harcanan paranın fazla olduğunu ve gereksiz paralar harcandığına dair eğitim alanı spor olmayan bireylerden daha fazla olumsuz algıya sahiptirler (Tablo 17). Nitekim tesislere yapılan para harcamalarının fazla olması, bazı tesislerin yapım aşamasındaki masraflarına rağmen Deaflympics sonrası yıkılması veya kullanılamaması bu sonucu ortaya çıkaran nedenler olarak görülmektedir (Amisos Haber, 2019; GSB, 2017). Ayrıca, eğitim alanı spor olan bireyler eğitim alanı spor olmayan bireylerden Deaflympics'in kültürel olarak etkisine yönelik daha olumsuz bir algıya sahiptirler ve Deaflympics'in Samsun'da kültürel bir çatışma oluşturduğuna daha fazla inanmaktadırlar (Tablo 17).

Spor üzerine eğitim alan ya da almış bireylerin spor etkinliklerinin organize edilmesi ile alakalı olarak spor bilimleri fakültelerinde teorik eğitim almaktadırlar (Sunay vd., 2002: 61-63; Besyo Hazırlık Kursları, 2019). Spor üzerine eğitim alan ya da almış bireylerin aldıkları teorik dersler onları bu konuda diğer eğitim alanlarına göre daha bilgili yapmaktadır. Bu sebeple, spor üzerine eğitim alan ya da almış bireyler elbette diğer alanlarda eğitim alan bireylerden daha farklı ve mantıklı olarak Deaflympics'in organize edilmesini değerlendireceklerdir. Bu sebeple spor üzerine eğitim alan ya da almış bireylerin algıları ve görüşleri bir spor etkinliğinin yönetimi ve değerlendirilmesi için büyük önem arz etmektedir.

Deaflympics'i takip eden bireyler takip etmeyenlerle karşılaştırıldığı zaman Deaflympics'in Samsun'un turizm altyapısına ve turizme, şehir imajına ve çevresel ve kültürel düzeyde olumlu katkı yaptığına takip etmeyenlerden daha fazla olumlu algıya sahip olduğu tespit edilmiştir (Tablo 18). Elbette Deaflympics'i takip edenlerin ve bu etkinliği takip edenlerin Samsun'da yaşamasının etkinliğin etkileri hakkında daha mantıklı ve gerçeğe yakın cevaplar vermesi beklenir. Bu nedenle Deaflympics'i takip

edenlerin turizm, şehir imajı ve kültürel etki ile ilgili algıları Deaflympics'in etkisini anlama adına büyük önem arz etmektedir. Hem Deaflympics sonrası turist sayısındaki artışa dair TÜİK verileri hem Rusya'da Dünya Kupası sonrası turist sayısının artışı ile ilgili elde edilen veriler hem de Samsun halkının önemli bir kesiminin (engelli olmayan bireyler, lisansüstü öğrenci/mezunları ve Deaflympics spor etkinliğini takip edenler) olumlu algıları göstermektedir ki; bir spor etkinliğinin düzenlendiği zaman aralığında ev sahibi kentte olumlu yönde bir turizm hareketliliği yaşanmaktadır (TÜİK, 2019; Özaltaş Serçek vd., 2018: 74).

Bununla birlikte Deaflympics'i takip eden katılımcılara hangi yollarla etkinliği takip ettiği de sorulmuştur (Tablo 8). Takip eden kişilerin çoklu seçim yapabildikleri bu soruda verilen yanıtlar büyükten küçüğe şöyledir: 183 defa tercih edilen "Web-Sosyal Medya" (% 42.45), 136 defa tercih edilen "Seyirci" (% 31.55), 80 defa tercih edilen "Televizyon" (% 18.56), 32 defa tercih edilen "Gazete" (% 7.42). Günümüzde insanlar spor etkinliklerini takip etme konusunda hem medyayı kullanmakta hem de seyirci olarak takip edebilmektedir (Aycan vd., 2009: 170). Çalışmada "Web-Sosyal Medya" seçeneği medya araçları içerisinde en çok tercih edilen yöntem olmuştur. Bunun nedeni; araştırmaya katılan katılımcıların yarısının öğrencilerden oluşması ve bu grubun teknoloji ve sosyal medya araçları ile olan ilgisinin yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu grubun tercihleri gelecek çalışmalar için hem araştırmacılara hem pazarlama ve reklam sektöründe çalışanlara hem de spor etkinlik yöneticilerine ışık tutacak bir sonuç olmuştur.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Çalışmanın sonucunda; Deaflympics sonrası, katılımcıların verdikleri evet ve kısmen yanıtları beraber alındığında % 68,2 oranında işaret dili öğrenmeye istek duydukları görülürken, Deaflympics'in uluslararası bir etkinlik olmasına rağmen Samsun halkının üzerinde Deaflympics öncesi ve sonrası İngilizce öğrenmeye kayda değer bir istek uyandırmadığı görülmüştür. Bu sonuçlara göre, uluslararası işitme engelliler-sağırılar spor etkinlikleri ev sahibi şehirlerde yaşayan halkın işaret dili öğrenmesine olan isteğini artırırken İngilizce öğrenme isteğine kayda değer bir etki oluşturmamaktadır. Ayrıca, Deaflympics öncesi ve sonrası Samsun halkının fiziksel aktivite-egzersiz yapma oranı göz önüne alındığında Deaflympics'in fiziksel aktivite-egzersizde bulunma durumuna da kayda değer bir etki yapmadığı görülmüştür. Sonuçta; bir spor etkinliği, Samsun şehrinde halkın fiziksel aktivite-egzersize yönlendirmede kayda değer bir etki oluşturmamaktadır.

Araştırmanın sonucunda; engelli olmayan bireylerin, öğrencilerin, normalde Samsun'da yaşayan ama Deaflympics sırasında Samsun'da olmayan bireylerin ve lisansüstü öğrenci/mezunlarının kendi değişkenleri arasında Deaflympics'in Samsun'a ekonomik katkı verdiğine dair en fazla olumlu algıya sahip gruplar olduğu görülmüştür. İşitme engelli-Sağır bireyler, emekliler, Deaflympics sırasında Samsun'da olan bireyler ve lise öğrenci/mezunları kendi değişkenleri içerisinde Deaflympics'in Samsun'a ekonomik katkı verdiğine dair olumlu algıları daha düşüktür. Görüldüğü üzere, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre ekonomik bir katkı yaptığına dair olumlu algılara sahip olma durumu engel durumuna, mesleklere, eğitim düzeyine ve etkinlik sırasında şehirde olup olmama durumuna göre değişmektedir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre; engelli olmayan bireyler, lisansüstü öğrenci/mezunları ve Deaflympics spor etkinliğini takip edenler kendi değişkenleri arasında Deaflympics'in Samsun'un turizm altyapısına katkı verdiğine dair en fazla olumlu algıya sahip gruplar olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre turizm alanında katkı yaptığına dair olumlu algılara sahip olma durumu engel durumuna, eğitim düzeyine ve etkinliği takip edip etmeme durumuna göre değişmektedir.

Verilerin analizleri sonucunda; kadınlar, engelli olmayan bireyler, Deaflympics etkinliğini takip edenler, diğer meslek grubunda yer alan bireyler (öğrenci, memur, işçi, esnaf, emekli, işsiz, ev hanımı hariç), lisansüstü öğrenci/mezunları, normalde Samsun’da yaşayan ama Deaflympics sırasında Samsun’da olmayan bireylerin kendi değişkenleri içerisinde Deaflympics’in Samsun’un şehir imajına katkı verdiğine dair en fazla olumlu algıya sahip gruplar olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehrin şehir imajına katkı yaptığına dair olumlu algılara sahip olma durumu cinsiyete, engel durumuna, eğitim düzeyine, etkinliği takip edip etmeme durumuna, meslek durumuna ve etkinlik sırasında şehirde olup olmama durumuna göre değişmektedir.

Tez çalışmasında ulaşılan diğer bir sonuçta ise; eğitim alanı spor olan bireylerin Deaflympics için harcanan paranın fazla olduğuna ve gereksiz paralar harcadığına dair eğitim alanı spor olmayan bireylerden daha fazla olumsuz algıya sahip oldukları görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre ekonomik maliyet getirdiğine dair olumsuz algılara sahip olma durumu eğitim alanının spor olup olmama durumuna göre farklılık göstermektedir.

Çalışmada ulaşılan bir başka sonuçta ise; kadınların, işsizlerin ve lisansüstü öğrenci/mezunlarının kendi değişkenleri içerisinde Deaflympics’in Samsun’da kültürel değişimi olumlu etkilediğine dair algılarının yüksek olduğu görülmüştür. Emeklilerin ise Deaflympics’in Samsun’da kültürel değişimi olumlu etkilediğine dair algıları daha düşüktür. Görüldüğü üzere, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehirde kültürel değişime katkı verdiğine dair olumlu algılara sahip olma durumu cinsiyete, meslek durumuna ve eğitim düzeyine göre değişmektedir.

Çalışmada elde edilen bulgulara göre; esnafların Deaflympics’in Samsun’da sosyal ve çevresel problemler oluşturduğuna dair diğer meslek gruplarından daha fazla olumsuz algılara sahip olduğu görülürken işsizlerin bu konuda en az olumsuz algıya sahip grup olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre sosyal ve çevresel problemler getirdiğine dair olumsuz algılara sahip olma durumu meslek durumuna göre farklılaşmaktadır.

Çalışma sonucunda; Deaflympics’i takip eden bireyler takip etmeyenlerle karşılaştırıldığı zaman Deaflympics’in Samsun’a çevresel ve kültürel düzeyde (tarihi

binaların onarılması, yerel kültürün korunması, doğal kaynakların korunması) olumlu katkı yaptığına dair algısının yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehre çevresel ve kültürel düzeyde katkı yaptığına dair olumlu algılara sahip olma durumu ilgili etkinliği takip edip etmeme durumuna göre değişmektedir.

Ulaşılan diğer bir sonuca göre; öğrencilerin ve spor alanında eğitim alanların/alınışların Deaflympics'in Samsun'da kültürel bir çatışma oluşturduğuna dair en olumsuz algıya sahip gruplar olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre, bir spor etkinliğinin ev sahibi şehirde kültürel bir çatışma oluşturduğuna dair olumsuz algılara sahip olma durumu meslek durumuna ve eğitim alanının spor olup olmama durumuna göre farklılaşmaktadır.

Çalışmada ulaşılan son sonuçlara göre ise; Deaflympics'i takip edenlerin Deaflympics'i takip ederken en çok tercih ettikleri yöntemin web-sosyal medya olduğu görülürken ikinci sırayı bizzat etkinliği yerinde izlemenin aldığı görülmüştür. Gazeteler ise en az tercih edilen yöntem olmuştur. Görüldüğü üzere, bir spor etkinliğini takip edenlerin en çok tercih ettiği yöntem web-sosyal medya araçlarıdır.

Bütün sonuçlar dikkate alındığında spor etkinlikleri alanında çalışmak isteyen araştırmacılara, organizatörlere ve yerel yöneticilere şu önerilerde bulunmaktadır:

- Spor etkinliklerini organize ederken ev sahibi şehir halkının ilgili etkinliğe bakış açıları ve önerileri hem etkinlik öncesi hem de etkinlik sonrası alınmalıdır.
- İlgili etkinlik hakkında lisanslı ürünler hazırlanarak halkın ilgili etkinliğe ilgi duyması sağlanmalı ve lisanslı ürün mağazaları halkın ulaşabileceği yerlere açılmalıdır.
- Düzenlenecek etkinliklerde yarışmaların yapılacağı spor tesisleri engelliler için ulaşılabilir olmalıdır. Ayrıca, tesis çalışanlarının engelli farkındalığına dair eğitim almış olması hatta çalışanlara işaret dili eğitimi verilmesi engelsiz bir toplum yaşamı için büyük önem arz etmektedir.

Bununla birlikte, yapılan tesislerin boş ve atıl bir halde kalmaması için bu tesislerde spor yarışmaları düzenlenmeye devam edilmesi, Samsun halkını bu tesislere yönlendirerek fiziksel aktiviteye katılımlarının sağlanması ve yeni sporcular yetiştirme

adına spor okulları açılması gereklidir. Bu yüzden, tesislerin etkinlik sonrası da faaliyet göstermesi hatta uzun yıllar kullanılabilmesi için sürdürülebilir tesis planları hazırlanmalı ve bu tesislerde özel ya da devlet destekli kurslar, yarışmalar ve halka hitap eden serbest zaman etkinlikleri yapılarak tesislerin çalıştırılmasına devam edilmelidir.

- Etkinlik öncesi sadece meydanlarda değil mahallelerde bile halk etkinlikleri düzenleyerek halkın ilgisi etkinliğe çekilmelidir.

- İşitme engelliler-Sağırılar ile ilgili spor etkinliklerinden sonra ev sahibi halkın işaret dili öğrenmeye duyduğu istek göz önüne alınarak sadece merkezi yerlerde değil mahallelerde bile işaret dili kurslarının yaygınlaştırılmasına çalışılmalıdır.

- Son olarak 23. Yaz Deaflympics'in Samsun üzerinde oluşturduğu ekonomik, sosyal, kültürel ve sportif etkilerin daha iyi bir şekilde değerlendirilmesi için Uluslararası İşitme Engelliler Spor Komitesi olan ICSD'nin de onay vereceği resmi bir raporun resmi makamlarca yayınlanması gerekli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- AA. (2016). *Spor Ekonomisi 150 Ülkeye Fark Attı*. (Erişim Adresi: 2 Aralık 2019). <https://www.aa.com.tr/tr/spor/spor-ekonomisi-130-ulkeye-fark-atti/595616>
- AA. (2017). *İşitme Engelli Sporcular İçin Görüntülü Çağrı Merkezi*. (Erişim Adresi: 8 Aralık 2019). <https://www.aa.com.tr/tr/spor/isitme-engelli-sporcular-icin-goruntulu-cagri-merkezi/862635>
- AA. (2019). *Uluslararası Spor Organizasyonlarında Marka Kent: Antalya*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <https://www.aa.com.tr/tr/futbol/uluslararasi-spor-organizasyonlarinda-marka-kent-antalya-/1647226>
- AKOĞLU, H. E. ve MUTLU, T.O. (2018). “Sporun Kamu Diplomasisi Açısından Türkiye’nin İmajına Etkisi”. *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 13/2, 277-295.
- AKTURAN, U. ve OĞUZTİMUR, S. (2016). “Kent Markalaşması Kavramının İçeriği ve Gelişimi: Farklı Disiplinler Farklı Yaklaşımlar”. *Planlama Dergisi*, 26/2, 117-129.
- Amisos Haber. (2019). *Tesisler Atıl Kalmayacak*. (Erişim Tarihi: 06.01.2020). <https://www.amisoshaber.com/amp/guncel/tesisler-atil-kalmayacak-h12431.html>
- AMMAN, T. (2000). “Spor Sosyolojisi”, H. Can İkizler (ed.). *Sporda Sosyal Bilimler*. (s. 85-151). İstanbul: Alfa.
- AMMONS, D. ve EICKMAN, J. (2011). “Deaflympics and The Paralympics: Eradicating Misconceptions”. *Sport in Society*. 14/9, 1149-1164.
- AMMONS, D. (2008). *Deaf Sports and Deaflympics. Presented to the International Olympic Committee*. Frederick, MD: ICSD.
- ANIL, H.A. (2011). *Kültürel Değişme Açısından Kuşaklar Arası Çatışma: Aşkan ve Dumlupınar Mahallesi Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. T.C. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ATEŞOĞLU, İ. ve TÜRKER, A. (2013). “Türkiye’yi Ziyaret Eden Turistlerin Algıladıkları Ülke İmajı ve Olumsuz Algılara İlişkin Çözüm Önerileri”. *Yeni Fikir Dergisi*.0/10, 112-135.

- AYCAN, A., POLAT, E. ve UÇAN, Y. (2009). Takım Özdeşleşme Düzeyi İle Profesyonel Futbol Müsabakalarına Seyirci Olarak Katılım Kararını Etkileyen Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 7/4, 169-174.
- BALCI, V. (1999). *Spor Etkinliklerinin Planlanması ve Yönetimi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- BATMAZ, H. Ç., YILDIRIM F. ve KARADAĞ, M. (2016). “Küresel Rekabetin Spor Endüstrisine Etkisi”. *The Journal of Academic Social Science Studies*. /42, 521-534.
- Belgian Deaf Sport Committee (BDC). (2017). *Persdossier - Dossier de presse 23rd Deaflympics 2017 Belgium Team*.
http://www.deafsport.be/fr/system/files/files/G n ral/2017-07-05%20PERSMAP%20_new_x.pdf. Erişim Tarihi: 07.12.2019
- BERBEROĞLU, T. (2013). *Etkinliklerin Destinasyona Etkileri: 2011 Erzurum Universiade Kış Oyunları*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Besyo Hazırlık Kursları. (2019). “*Besyo Bölüm Dersleri Nelerdir?*”. (Erişim Tarihi: 10.01.2020). <https://www.besyohazirlikkurslari.com/haberler/besyo-dersleri-nelerdir>
- Bilim Genç. (2016). *Dünya Nüfusu: Nüfusun Ne Kadarı Kentlerde?*. (Erişim Tarihi: 1 Ağustos 2019). <http://www.bilimgenc.tubitak.gov.tr/sites/default/files/Nufus/4.html>
- CISS. (2011). *43rd ICSD Congress Minutes - Rome 2011*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://ciss.org/icsd/1637>
- Council of Europe. (2001). Recommendation No. R.(92) 13 REV of the Committee of Ministers of Members States on the Revised European Sports Charter.
- ÇINAR, H., ARSLAN, A. R., ÖZTÜRK, A. M. ve BÜLBÜL, R. (2015). Kamu binaları: Engellilerin Donatı ve Mobilya Kullanımına Yönelik Yaşam Analizi. *Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi*. 3/3, 329-337.

ÇON, M. (2011). *Takım ve Ferdi Sporcuların Kişilik Özellikleri ile Sportif Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Samsun.

Deaflympics 2017. (2017a). *Organizasyon Şeması*. (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/pt/organizasyon-semasi-detay/24>

Deaflympics 2017. (2017b). *Türkiye'nin Deaflympics Tarihi Başarılarla Dolu*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/turkiyenin-deaflympics-tarihi-basariylarla-dolu-detay/88>

Deaflympics 2017. (2017c). *Türkiye, Deaflympics 2017'yi 46 madalyayla tamamladı*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/turkiye-deaflympics-2017yi-46-madalyayla-tamamladi-detay/281>

Deaflympics 2017. (2017d). *Organizasyon Kurulu*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/EN/organizasyon-kurulu-detay/20>

Deaflympics 2017. (2017e). *Kurumsal*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/kurumsal-detay/21>

Deaflympics 2017. (2017f). *Deaflympics Maskotunun İsmi İçin Oylama*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/deaflympics-maskotunun-ismi-icin-oylama-detay/80>

Deaflympics 2017. (2017g). *Deaflympics Maskotunun İsmi Belli Oldu*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/deaflympics-maskotunun-ismi-belli-oldu-detay/91>

Deaflympics 2017. (2017h). *Konuşabilen İlk Maskot Çakır, İşaret Dili Öğretti*. (Erişim tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/konusabilen-ilk-maskot-cakir-isaret-dili-ogretti-detay/150>

Deaflympics 2017. (2017i). *Tesisler*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/tesisler>

Deaflympics 2017. (2017j). *Rekorların Şehri Samsun*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/rekorlarin-sehri-samsun-detay/284>

Deaflympics 2017. (2017k). *Olimpiyat Ateşi Lozan'dan Samsun'a Doğru Yola Çıkıyor*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/olimpiyat-atesi-lozandan-samsuna-dogru-yola-cikiyor-detay/147>

Deaflympics 2017. (2017l). *Gönüllüler Engelleri Aşmaya Hazır*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/gonulluler-engelleri-asmaya-hazir-detay/104>

Deaflympics 2017. (2017m). *Samsun İşaret Dili Öğrenmeye Devam Ediyor*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/samsun-isaret-dili-ogrenmeye-devam-ediyor-detay/78>

Deaflympics 2017. (2017n). *Gönüllüler de Volympics'te ter döküyor*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/gonulluler-de-volympicste-ter-dokuyor-detay/177>

Deaflympics 2017. (2017o). *Deaflympics 2017'de Güvenlik En Üst Seviyede*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/deaflympics-2017-de-guvenlik-en-ust-seviyede-detay/215>

Deaflympics 2017. (2017p). *Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz: Tesisler atıl kalmayacak*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://deaflympics2017.org/tr/samsun-buyuksehir-belediye-baskani-yilmaz-tesisler-atil-kalmayacak-detay/211>

Deaflympics 2017. (2017r). *Deaflympics Hayat Kurtaracak*. (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://deaflympics2017.org/tr/deaflympics-hayat-kurtaracak-detay/116>

Deaflympics 2017. (2017s). *İpek ve Çağla'dan İşitme Engelli Milli Sporculara Büyük Destek*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/ipek-ve-cagladan-isitme-engelli-milli-sporculara-buyuk-destek-detay/63>

Deaflympics 2017. (2017t). *19 Mayıs'ta İstiklal Marşı İşaret Diliyle Söyledi*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/19-mayista-istiklal-marsi-isaret-diliyle-soyledi-detay/74>

Deaflympics 2017. (2017u). *Deaflympics Tüm Seyircilere Ücretsiz*. (8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/deaflympics-tum-seyircilere-ucretsiz-detay/176>

Deaflympics 2017. (2017v). *Maskot Çakır Samsunlulara Atom Dağıttı*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/maskot-cakir-samsunlulara-atom-dagitti-detay/105>

Deaflympics 2017. (2017y). *Maskot Çakır Samsunlularla Bayramlaştı*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/maskot-cakir-samsunlularla-bayramlasti-detay/142>

Deaflympics 2017. (2017z). *Samsun Olimpiyat Renklerine Büründü*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/samsun-olimpiyat-renklerine-burundu-detay/173>

Deaflympics. (2017c). *Samsun 2017*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/2017-s>

Deaflympics. (2019a). *History*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/icsd/history>

Deaflympics. (2019b). *ICSD Facts*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/icsd/icsd-facts>

Deaflympics. (2019c). *Paris 1924*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/games/1924-s>

Deaflympics. (2019d). *London 1935*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/games/1935-s>

Deaflympics. (2019e). *Belgrade 1969*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/games/1969-s>

Deaflympics. (2019f). *Rome 2001*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/games/2001-s>

Deaflympics. (2019g). *Sundsvall 2003*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/2003-w/TUR>

Deaflympics. (2019h). *Countries*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/countries>

Deaflympics. (2019i). *Associate Members*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/icsd/associate-members>

Deaflympics. (2019j). *Regional Confederation Representatives*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/icsd/regional-confederation-representatives>

Deaflympics. (2019k). *Copenhagen 1949*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/1949-s>

Deaflympics. (2019l). *Summer Deaflympics. Winter Deaflympics*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.deaflympics.com/games>

Deaflympics. (2019m). *Turkey*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/countries/TUR>

Deaflympics. (2019n). *Christchurch 1989*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/1989-s/TUR>

Deaflympics. (2019o). *Christchurch 1989: Results - Wrestling Freestyle 74 - 82 kg (Men)*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/1989-s/results/893>

Deaflympics. (2019p). *Christchurch 1989: Results - Wrestling Greco-Roman 62 - 68 kg (Men)*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/1989-s/results/900>

Deaflympics. (2019r). *Games*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/games/1993-s/TUR>

Deaflympics. (2019s). *Logo*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/icsd/logo>

Deaflympics. (2019t). *Sports*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <https://www.deaflympics.com/sports>

DEMİRCİ, N. (1991). *Beden Eğitimi ve Spor Liseleri İçin Spor Yönetimi ve Organizasyonu*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Deutschen Gehörlosen-Sportverband. (2019). *100 Jahre Sportgeschichte*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.dgs100.de/history.html>

DİRİL, E. ve ULUSOY, H. (2019). *Spor Lisesi Spor Yönetimi ve Organizasyonu 12 Ders Kitabı*. H. Sunay (ed.), Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

DPT. (2000). *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı.

EKMEKÇİ, R. ve DAĞLI EKMEKÇİ, Y. A. (2010). “Sport Marketing”. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*. 1/1, 23-29.

ERKAL, M.E. (2005). *Küreselleşme, Etniklik, Çokkültürlülük*. İstanbul: Derin Yayınları.

ERTUĞRUL, B. S., GÜRPINAR, C., KIVRAK, H., ve KÖSE, H. (2013). “Gesture Recognition for Humanoid Assisted Interactive Sign Language Tutoring”. *2013 21st Signal Processing and Communications Applications Conference (SIU)*. doi:10.1109/siu.2013.6531542

European Athletic Association. (2003). *Organisational Manual*, B. Glad (ed.). Lausanne: European Athletic Association.

Fanatik. (2019). *Dünya İşitme Engelliler Bisiklet Şampiyonası, Gaziantep'te Başladı*. (Erişim Tarihi 8 Aralık 2019). <https://www.fanatik.com.tr/dunya-isitme-engelliler-bisiklet-sampiyonasi-gaziantep-te-basladi-2098540>

FISU. (2019). *FISU World Conference 29th Winter Universiade Krasnoyarsk 2019 Russian Federation March 5-7, 2019 Second Information Letter*. <http://conference.krsk2019.ru/upload/Бюллетень%20ФИСУpdf.pdf>. Erişim Tarihi: 30.12.2019

FİŞEK, K. (1985). *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.

GAYTANCIOĞLU, K. (2010). “Son Dönem Türkiye-Azerbaycan İlişkileri Çerçevesinde Yaşanan Bayrak Krizi'nin Değerlendirilmesi”. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*. 2/1, 43-50.

GETZ, D. (2005). *Event Management and Event Tourism*. New York: Cognizant Communications Corporation.

GETZ, D. ve PAGE, S.J. (2016). *Event Studies: Theory, Research and Policy for Planned Events*. New York: Routledge.

GREENWELL, T.C., DANZEY-BUSSELL, L.A. ve SHONK, D.J. (2014). *Managing Sport Events*. Champaign IL: Human Kinetics.

GSB. (2017). *2017 Deaflympics Oyunları'na Doğru*. (Erişim Tarihi: 06.01.2020). <http://www.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/3/84163/2017-deaflympics-oyunlarina-dogru>

GSGM Gençlik ve Spor Faaliyetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik. (2005, 26 Nisan). T.C. Resmi Gazete (Sayı: 25797). Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/04/20050426.htm>

GÜL, S. (2019). “Uluslararası Spor Organizasyonlarının Kültürel, Sosyo-Ekonomik ve Mekânsal Etkileri: Deaflympics Samsun 2017”. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*. 2019, 29-51.

GÜNAY, D. (2018). “Türkiye’de Lisansüstü Eğitim ve Lisansüstü Eğitime Felsefi Bir Bakış”. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*. 1/2, 71-88.

Haberler. (2019). *Dünya Sağırklar Tenis Takımlar Şampiyonası*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <https://www.haberler.com/dunya-sagirlar-tenis-takimlar-sampiyonasi-11257364-haberi/>

HALL, C. (1989). “The Definition and Analysis of Hallmark Tourist Events”. *Geo Journal, Kluwer Academic Publishers*. 19/3, 263-268.

HOVER, P., DIJK, B., BREEDVELD, K. ve VAN EEKEREN, F., (2016). *Integrity ve Sport Events: Position Paper*. Utrecht: Mulier Institute ve Utrecht University.

Hürriyet. (2012). *Paralimpik Olimpiyatlarında Beşinci Sınav*. (Erişim Tarihi: 10 Aralık 2019). <http://www.hurriyet.com.tr/paralimpik-olimpiyatlarinda-besinci-sinav-21227510>

IANNELLA, F. ve MORANDINI, A. (2017). *Digital Innovation in the Sport Industry: The Case of Athletic Performance*. Master's Thesis. Politecnico di Milano Management Engineering Department. Milano.

IJF. (2016). *Gran Prix Samsun 2016*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <https://www.ijf.org/competition/1324>

International Committee of Sports for the Deaf. (2016a). *ICSD Highlights Volume 2 - April - June 2016*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Committee of Sports for the Deaf. (2016b). *ICSD Highlights Volume 4 - October - December 2016*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Committee of Sports for the Deaf. (2016c). *ICSD Highlights Volume 3 - July - September 2016*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Committee of Sports for the Deaf. (2017a). *ICSD Highlights Volume 6 - April - June 2017*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Committee of Sports for the Deaf. (2017b). *ICSD Highlights Volume 7 - July - September 2017*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Committee of Sports for the Deaf. (2017c). *ICSD Highlights Volume 5 January - March 2017*. Lausanne: International Committee of Sports for the Deaf.

International Olympic Committee. (1962). *The Olympic Games General Information*. Lausanne: International Olympic Committee.

International Olympic Committee. (2003). *Candidate Acceptance Procedure: Games of The XXX Olympiad 2012*. Lausanne: IOC.

İPEK TİMUR, A. (2016). *İşitme Engelli Bireylerde Dil Kullanımı ile Depresyon Arasındaki İlişkide Saldırganlık Eğiliminin Etkisi: Bir Yapısal Eşitlik Modellemesi Çalışması*. Yüksek Lisans Tezi. T.C. Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

JAGO, L.K. ve SHAW, R.N. , (1998). “Special Events: A Conceptual and Definitional Framework”. *Festival Management and Event Tourism*. 5/1, 21-32.

JORDAN, J. (1996). *The World Games for The Deaf and The Paralympic Games*.<http://www.ciss.org/the-world-games-for-the-deaf-and-the-paralympic-games>. Erişim Tarihi: 09.12.2019

KEMALOĞLU, P.Y. (2012). *Türkiye’de Sağır Toplumunun Toplumsal Analizi*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

KILIÇ, Ş., ve TUNCEL, M. (2009). “Yaratıcı Dramanın İngilizce Konuşmaya ve Tutuma Etkisi”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9/2, 55-81.

- KIM, S. S. ve PETRICK, J.F. (2005). "Residents' Perceptions on Impacts of The FIFA 2002 World Cup: The Case of Seoul as A Host City". *Tourism Management*. 26/1, 25-38.
- KING, A.C., CASTRO, C., WILCOX, S., EYLER, A.A., SALLIS, J.F. ve BROWNSON, R.C. (2000). "Personal and Environmental Factors Associated with Physical Inactivity Among Different Racial-Ethnic Groups of US Middle-Aged and Older-Aged Women". *Health Psychology*, 19/4, 354-364.
- KUPER, G. ve STERKEN, E. (2001). *Olympic Participation and Performance since 1896*, Groningen: University of Groningen.
- KURT, G. (2014). "Spor Diplomasisi Aracı Olarak Futbol, Galatasaray Profesyonel Futbol Takımı ve Ülke Markası İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". V. Ekin (ed.). *Türkiye'de Spor ve Medya*. (s. 135-164). İstanbul: Köprü Kitaplar.
- LIAO, H. ve PITTS A. (2006). "A Brief Historical Review of Olympic Urbanization". *The International Journal of the History of Sport*. 23/7, 1232-1252.
- MALLON, B. ve BUCHANAN, I. (2006). *Historical Dictionary of The Olympic Movement*. Lanham, Maryland: The Scare Crow Press, Inc.
- MALLON, B. ve HEIJIMANS, J. (2011). *Historical Dictionary of The Olympic Movement*. Lanham: The Scare Crow Press, Inc.
- MASTERMAN, G. (2009). *Strategic Sports Event Management*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- MATHESON, V. ve BAADE, R. (2004). "Mega-Sporting Events in Developing Nations: Playing the Way to Prosperity?". *South African Journal of Economics*. 72/5, 1085-1096.
- MCBRIDE, J. (2018). *The Economics Of Hosting The Olympic Games*. <https://www.cfr.org/background/economics-hosting-olympic-games>. Erişim Tarihi: 01.12.2019.

Milliyet. (2017). *Samsun, 2017 Deaflympics'e Hazır* (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <http://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/istanbul/samsun-2017-deaflympicse-hazir-12100314>

MORALES, Y. (2004). "Pre-Olympic Winter Games". J. Hackney(trans.). J.E. Findling and K.D. Pelle (ed.). *Encyclopedia of The Modern Olympic Movement*, (s. 271-273). Westsport: Greenwood Publishing Group.

NALÇAKAN, M. (2009). *Uluslararası Spor Organizasyonlarında Sağlık Hizmetleri Universiade 2005 İzmir Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.

ODABAŞ USLU, A. ve GÜNEŞ M. (2017). "Engelsiz Kentler-Herkes İçin Erişilebilir Kentler". *Uluslararası Peyzaj Mimarlığı Araştırma Dergisi*. 1/2, 30-36.

Ohio School for The Deaf. (2019). *OSD's Journey Toward Destiny*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019). <http://www.ohioschoolforthe deaf.org/en-us/aboutus/ourhistory.aspx>

ÖZALTAŞ SERÇEK, G., ÖZALTAŞ, H. ve SERÇEK, S. (2018). "FIFA Dünya Kupasının Ekonomiye ve Turizme Etkileri". *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*. 8/2/1, 69-79.

ÖZDİLEK, Ç., ŞENTÜRK, A. ve DÖŞYILMAZ, E. (2003). "Modern Olimpiyat Oyunlarının Tarihi Gelişimi ve Olimpiyatların Gezici Olma İlkesinin Günümüze Kadar Düzenlenen Oyunlar Açısından Değerlendirilmesi". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9, 1-15.

ÖZKAN, A. (2014). *Ülke Markası İnşasında Kamu Diplomasisinin Stratejik Rolü*. https://tasam.org/tr-TR/Icerik/5366/ulke_markasi_insasinda_kamu_diplomasisinin_stratejik_rolu. Erişim Tarihi: 29.11.2019

PITTS, B., FIELDING, L. W. ve MILLER, L.K. (1994). "Industry Segmentation Theory and The Sport Industry: Developing a Sport Industry Segment Model". *Sport Marketing Quarterly*. 3/1, 15-24.

Pro Cycling Stats. (2019). *Yavuz Sultan Selim Tour of Black Sea*. (Erişim Tarihi: 10 Aralık 2019). <https://www.procyclingstats.com/race/tour-of-black-sea/2019>

RITCHIE, J. R.B. (1984). "Assessing The Impacts of Hallmark Events: Conceptual and research issues". *Journal of Travel Research*. 23/1, 2-11.

RITCHIE, J.R.B. ve AITKEN, C.E. (1984). "Assessing The Impacts of The 1988 Olympic Winter Games: The Research Program and Initial Results". *Journal of Travel Research*. 22/3, 17-25.

ROCHE, M. (2000). *Mega-Events and Modernity: Olympics and Expos in the Growth of Global Culture*. London: Routledge.

RUHL, J.K. (2004). "Olympic Games Before Coubertin". J.E. Findling and K.D. Pelle (ed.). *Encyclopedia of The Modern Olympic Movement*, (s. 3-17). Westport: Greenwood Publishing Group.

Samsun 2017 Deaflympics. (2017a). *Deaflympics Samsun 2017 Muhteşem Başladı*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/deaflympics-samsun-2017-muhtesem-basladi-detay/220>

Samsun 2017 Deaflympics. (2017b). *Samsun Deaflympics 2017 Sona Erdi*. (Erişim Adresi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/fr/samsun-deaflympics-2017-sona-erdi-detay/282>

Samsun 2017 Deaflympics. (2017c). *Medal Standings*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.deaflympics2017.org/tr/sonuclar>

Samsun Haber. (2017a). *İşte Samsun Deaflympics 2017'nin Resmi Sloganı*". (Erişim Tarihi: 7 Aralık 2019). <https://www.samsunhaber.com/samsun-haber/iste-samsun-deaflympics-2017nin-resmi-slogani-h20426.html>

Samsun Haber. (2017b). *Olimpiyat Oyunları Samsun'a 10 Milyon Dolar Kazandı*. <https://www.samsunhaber.com/samsun-haber/olimpiyat-oyunlari-samsun-a-10-milyon-dolar-kazandirdi-h23067.html>

SAVAŞ, İ. (1997). *Spor Genel Kültürü*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

SİLİK C.E. (2017). "FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası'nın Demografik Değişkenler Açısından Sosyal Kültürel ve Ekonomik Analizi". *Spor Bilimleri Dergisi*.28/2, 69-90.

SİLİK, C.E. (2014). *Uluslararası Spor Organizasyonlarının Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri: 2013 Mersin XVII. Akdeniz Oyunlarına Yönelik Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

SUNAY, H., BOZ, M.M. ve GÜRBÜZ, P. (2002). Türkiye'de Spor Yöneticisi Yetiştiren Üniversitelerin Lisans Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 7/1, 56-66.

SUNG-JOO, H. (1989). "South Korea in 1988: A Revolution in the Making". *Asian Survey*. 29/1, 29-38.

SUPOVITZ, F. (2005). *The Sports Event Marketing and Management Playbook*. Hoboken NJ: Wiley.

ŞİMŞEK K.Y. (2012). "Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği'nin Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması - 2011 Erzurum 25. Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunları". *Pamukkale Journal of Sport Sciences*. 3/2, 14-37.

ŞİMŞEK, K.E. (2011). "2011 Erzurum Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunlarının Erzurum Şehrine Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Etkisi", *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*. 13/3, 383-393.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü. (2017). *2017 Yılı Faaliyet Raporu*.

http://sgm.gsb.gov.tr/Public/Edit/images/SGM/faaliyet%20Raporları/FAALİYET%20RAPORU_2017.pdf. Erişim Tarihi: 26.12.2019

TATAR, Y. (1997). *Özürüler ve Spor 1: İşitme Özürüler*. İstanbul: Fiziksel Engelliler Vakfı Yayınları.

TDK. (2019). "Etkinlik". (Erişim Tarihi: 30 Kasım 2019). <https://sozluk.gov.tr/?kelime=öz-etkinlik>

TDMK. (2017). *Deaflympics 2017 Samsun Doping Kontrol Eşlikçi Eğitimi*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <http://www.tdmk.org.tr/deaflympics-2017-samsun-doping-kontrol-eslikci-egitimi/>

TEREKLİ, M.S. ve ÇOBANOĞLU, H.O. (2018). "Mega Spor Organizasyonlarının Ekonomik Etkilerinin Türkiye Açısından Avantaj ve Dezavantajları". *The Journal of Social Science*. 2/3, 2018, 95-107.

Timeturk. (2019). *Spor Yatırımları Samsun'u 'Şampiyona Kenti' Yaptı*. (Erişim Tarihi: 8 Aralık 2019). <https://m.timeturk.com/spor-yatirimlari-samsun-u-sampiyona-kenti-yapti/haber-1045930>

Timeturk. (2012). “*Kültür ve Kültürel Değişim*”. (Erişim Tarihi: 10.01.2020). <https://www.timeturk.com/tr/2012/05/08/kultur-ve-kulturel-degisim.html>

TOKAY ARGAN, M. (2009). “Etkinlik Yönetimi ve Pazarlaması”, H.N. Basım ve F.M. Argan (ed.). *Spor Yönetimi*, (s. 286-332). Ankara: Detay Yayıncılık.

TOKDEMİR, A. (1999). “Anadil ve İkinci Dil”. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (SEFAD)/Selçuk University Journal of Faculty of Letters*. /13, 21-24.

TOOHEY, K. ve VEA, A.J. (2007). *The Olympic Games: A Social Science Perspective*. CABI.

TÜİK. (2019). *Samsun/Turizm/Yabancı Geliş Sayısı(Kişi)/2015-2016-2017-2018*. (Erişim Tarihi: 26 Aralık 2019). <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr>

Türkiye Belediyeler Birliği. (2017). *Avrupa Kentsel Şartı*, C. Baş (der.). Ankara: Türkiye Belediyeler Birliği.

TÜRKÖZ SARP, Fisun. (2013). *İşitme Engelli Bireylerde Görsel Algı*. Yüksek Lisans Tezi. T.C. Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TYLER, M. (1984). *Olympics*. London: Marshall Cavendish Limited.

UYGUN, Y., TEKE, A.K. ve GEZGİN, D.M. (2018). “İşitme Engelli Öğrencilerin Türkçe Eğitiminde Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımı Kullanımının İncelenmesi”. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*. 7/1, 36-45.

UYSAL, Ü. (2014). “Büyük Etkinlikler: Kente ve Kent Mekânına Etkileri”. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*. 0/51, 163-179.

ÜLKEN, M. (1991). *Tarih Boyunca Toplumda Beden Eğitimin Rolü*. Samsun: Aksiseda Matbaası.

- ÜNLÜ KURT, S. (2018). *Yeşil Etkinlik Yönetimi Planlama ve Yaklaşımlar*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- VON DER WAGEN, L. ve WHITE, L. (2010). *Event Management: For Tourism, Cultural, Business and Sporting Events*. Frenchs Forest NSW: Pearson Australia.
- Wikipedia. (2010b). *1923 International Universities Championships*. (Erişim Tarihi: 11 Aralık 2019).
https://en.wikipedia.org/wiki/1923_International_Universities_Championships
- Wikipedia. (2019a). *Nordic Games*. (Erişim Tarihi: 9 Aralık 2019).
https://en.wikipedia.org/wiki/Nordic_Games
- Wikipedia. (2019c). *Universiade*. (Erişim Tarihi: 11 Aralık 2019).
<https://en.wikipedia.org/wiki/Universiade>
- World Tourism Organization (UNWTO). (2012). *Global Report on City Tourism - AM Reports: Volume six*. Madrid: World Tourism Organization (UNWTO).
- XUE, K., CHEN, X. ve YU, M. (2012). “Can the World Expo Change a City’s Image Through Foreign Media Reports?”. *Public Relations Review*. 38/5, 746-754.
- YALÇIN, F.A. (2014). *Ev Sahibi Kentler İle Olimpiyat Oyunları'nın Etkileşimi Ve Adaylık Sürecindeki İstanbul Değerlendirmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- YAVUZ, H. (1974). *Ergenlik Çağında Gelişmeyi Etkileyen Güçler*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Yeşil Gazete. (2017). “*Samsun’da İşitme Engelliler İçin Bir Milyon Harcanan Atletizm Pisti 1,5 Ayda Enkaz Oldu*”. (Erişim Tarihi: 06.01.2020).
<https://yesilgazete.org/blog/2017/08/23/samsunda-isitme-engelliler-icin-bir-milyon-harcanan-atletizm-pisti-15-ayda-enkaz-oldu/>
- YILDIRIM, A. (2008). *Sporda Halkla İlişkiler*, Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- YILMAZ, B. (2019). *Uluslararası Spor Organizasyonlarının Kentler Üzerine Etkisi*. Doktora Tezi. Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık bilimleri Enstitüsü. Yozgat.

ZEREN, H.E. (2012). “Kent Markalaşması Sürecinde İç Girişimcilik Faktörü”. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2/1, 95-104.

ZHOU, Y. ve AP, J. (2009). “Residents’ Perceptions towards The Impacts of The Beijing 2008 Olympic Games”. *Journal of Travel Research*. 48/1, 78-91.

EKLER

EK 1. Kişisel Bilgi Formu

Sayın katılımcı ; araştırmamız sonucunda elde edilecek bilgiler, kişisel değerlendirme amacıyla kullanılmayacağından isim belirtmenize gerek duyulmamaktadır. Bundan dolayı, istenen bilgileri içtenlikle cevaplamanız, araştırmanın sağlıklı ve doğru sonuçlar vermesi açısından çok önemlidir.

Destekleriniz ve katılımınızdan dolayı şimdiden çok teşekkür ederim.

Hamza USLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi /Sosyal Bilimler Enstitüsü/Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

A- KİŞİSEL BİLGİ FORMU

- 1- Engel durumunuz? Yok () İşitme Engelli () Diğer Engel Grubu()
- 2- Ailenizde engelli birisi var mı? Evet () Hayır ()
- 3- Cinsiyetiniz? Kadın () Erkek ()
- 4- Mesleğiniz? Öğrenci () Memur () İşçi () Esnaf () Emekli () İşsiz () Ev Hanımı () Diğer ()Belirtiniz....
- 5- Eğitim düzeyiniz? İlkokul-Ortaokul () Lise () ÖnLisans-Lisans () Lisansüstü ()
- 6- Eğitim Alanınız? Spor () Diğer ()Belirtiniz.....
- 7- Şehrinizde yapılan Deaflympics organizasyonunu hangi yolla takip ettiniz? (**BİRDEN ÇOK SEÇİM YAPABİLİRSİNİZ.**)
Takip Etmedim () Seyirci olarak () Web-Sosyal Medya () TV () Gazeteler ()
- 8- Deaflympics organizasyonu öncesi İngilizce öğrenmek için bir çabanız oldu mu?
Hayır () Evet () Zaten biliyordum ()
- 9- Deaflympics organizasyonu sonrası İngilizce öğrenmek için bir çabanız oldu mu?
Hayır () Evet () Zaten biliyordum ()
- 10- Deaflympics öncesi fiziksel aktivite veya egzersiz yapma durumunuz?
Yapmıyordum () Haftada bir () Haftada üç-dört () Her gün ()
- 11- Deaflympics sonrası fiziksel aktivite veya egzersiz yapma durumunuz?
Yapmıyorum () Haftada bir () Haftada üç-dört () Her gün ()
- 12- Sizce organizasyondan önce Samsun şehri engelli bireylerin günlük yaşamı için uygun bir şehir miydi?
Evet () Kısmen () Hayır ()
- 13- Deaflympics organizasyonu sonrasında sizce Samsun şehri engellilerin günlük yaşamı için daha uygun bir yer haline geldi mi? Evet () Kısmen () Hayır ()
- 14- Deaflympics (İşitme Engelliler Yaz Oyunları) sonrasında işaret dili öğrenme isteği duyduunuz mu?
Evet () Kısmen () Hayır ()

EK 2. Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği

	B- MEGA ORGANİZASYON ETKİ ÖLÇEĞİ	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Şehrin yol durumunun gelişmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
2	Yeni iş fırsatları oluşturdu.	1	2	3	4	5
3	Şehrin ekonomik durumuna katkı sağladı.	1	2	3	4	5
4	Şehrin gelişmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
5	Şehre yatırım yapılmasına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
6	Devlet gelirinin artışına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
7	Şehrin halkının yaşam şartlarını geliştirdi.	1	2	3	4	5
8	Şehrin güzelleşmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
9	Alışveriş tesislerinin artışına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
10	Sosyal etkinliklerin artışına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
11	Temizlik tesislerinin artışına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
12	Turistlere hizmet eden tesislerin artışına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
13	Şehrin altyapı gelişimini hızlandırdı.	1	2	3	4	5
14	Dünyanın şehirden haberdar olma fırsatını artırdı.	1	2	3	4	5
15	Şehrin uluslararası imajını geliştirdi.	1	2	3	4	5
16	Şehrin uluslararası tanıtımını kuvvetlendirdi.	1	2	3	4	5
17	Şehrin diğer uluslarla uyumuna katkı sağladı.	1	2	3	4	5
18	Topluluk ruhunun kuvvetlenmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
19	Gayrimenkuller ile ilgili spekülasyonlara sebep oldu.	1	2	3	4	5
20	Yaşam maliyetini artırdı.	1	2	3	4	5
21	Yarışma alanlarının yapımında vergi mükelleflerinin parası boşa harcadı.	1	2	3	4	5
22	Organizasyon için inşa edilen merkezlerin yapım maliyeti çok fazla oldu.	1	2	3	4	5
23	Kültürel değişime katkı sağladı.	1	2	3	4	5
24	Diğer kültürlerle deneyim fırsatı sağladı.	1	2	3	4	5
25	Yerel kültürel aktivitelerin gelişmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
26	Diğer kültür ve toplumların daha iyi anlaşılmasını sağladı.	1	2	3	4	5
27	Ziyaretçiler çevreyi rahatsız etti.	1	2	3	4	5
28	Trafik problemi arttı.	1	2	3	4	5
29	Doğal çevre ve manzara zarar gördü.	1	2	3	4	5
30	Yerel eko sistem zarar gördü.	1	2	3	4	5
31	Tarihi binaların onarılmasına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
32	Yerel kültürün korunmasına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
33	Doğal kaynakların korunmasına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
34	Kültürel çatışma ortaya çıkarttı.	1	2	3	4	5
35	Yerel halkın geleneksel yaşam stilini etkiledi.	1	2	3	4	5
36	Yerel kültürün gelişimini etkiledi.	1	2	3	4	5

EK 3. Etik Kurulu Kararı

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
02.11.2018	9	2018 / 285

KARAR NO:
2018 - 285

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Hamza USLU'nun Dr. Öğr. Üyesi Musa ÇON danışmanlığında "Uluslararası Spor Organizasyonlarının Ev Sahibi Şehre Olan Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri Üzerine Bir Araştırma :2017 Samsun Deaflympics ve 2018 Tarragona Akdeniz Oyunları Örneği" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket ve literatür taraması çalışmaları okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Hamza USLU'nun Dr. Öğr. Üyesi Musa ÇON danışmanlığında "Uluslararası Spor Organizasyonlarının Ev Sahibi Şehre Olan Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Etkileri Üzerine Bir Araştırma :2017 Samsun Deaflympics ve 2018 Tarragona Akdeniz Oyunları Örneği" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket ve literatür taraması çalışmalarının kabulüne oybirliği ile karar verildi.

ÖZ GEÇMİŞ

Hamza USLU 14.07.1991 tarihinde İzmir’de doğdu. Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Lisans Programından 2016 yılında mezun oldu. 2017 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programına kayıt oldu. 2017-2018 akademik yılı bittikten sonra Avrupa Gönüllü Hizmeti (European Voluntary Service) programı kapsamında İspanya’nın Tarragona kentinde düzenlenen 2018 Akdeniz Oyunları’nda Uluslararası Gönüllü olarak görev yaptı. 2018-2019 akademik yıl içerisinde Erasmus Staj Programı kapsamında İspanya’da Valencia Çim Hokeyi Federasyonunda (Federación de Hockey de la Comunidad Valenciana) spor yönetim stajı yaptı. Araştırmacı iyi düzeyde İngilizce bilmekte olup akademik çalışmalarına devam etmektedir.

İletişim Bilgileri

E mail : usluhamza91@gmail.com

Telefon : +90 5347158503

